

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej BFF Polska
sporządzone za rok zakończony dnia
31 grudnia 2018 roku**

Wybrane dane finansowe

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej BFF Polska za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez UE. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera dane porównywalne za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017.

Wybrane dane finansowe - sprawozdanie skonsolidowane

Wybrane dane finansowe SKONSOLIDOWANE	Kwoty w tys. PLN		Kwoty w tys. EUR	
	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 / stan na 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017 / stan na 31.12.2017	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 / stan na 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017 / stan na 31.12.2017
Przychody ze sprzedaży	220 666	179 572	51 716	42 305
Zysk na działalności operacyjnej	69 463	44 342	16 280	10 446
Zysk brutto	72 089	42 257	16 895	9 955
Zysk netto	59 527	33 861	13 951	7 977
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(660 498)	(577 806)	(154 796)	(136 124)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 728)	6 396	(405)	1 507
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	659 868	570 571	154 648	134 420
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	(2 358)	(839)	(553)	(198)
Aktywa razem	3 365 785	2 719 219	782 741	651 950
Zobowiązania długoterminowe	306 669	255 656	71 318	61 295
Zobowiązania krótkoterminowe	2 584 481	2 040 190	601 042	489 149
Kapitał własny	474 635	423 373	110 380	101 506
Kapitał akcyjny	38 488	38 488	8 951	9 228
Średnia ważona liczba akcji (w sztukach akcji)	128 291 677	128 291 677	128 291 677	128 291 677
Zysk na jedną akcję (w PLN / EUR) *)	0,46	0,26	0,11	0,06
Zysk rozwodniony na jedną akcję (w PLN / EUR)	0,46	0,26	0,11	0,06
Wartość księgowa na jedną akcję zwykłą (w PLN / EUR) **)	3,70	3,30	0,86	0,79

(*) Zysk na jedną akcję zwykłą obliczony został jako iloraz zysku netto przypadającego na akcjonariuszy jednostki dominującej oraz średniej ważonej liczby akcji

(**) Wartość księgowa na jedną akcję obliczona została jako iloraz kapitału własnego przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej oraz liczby akcji na koniec okresu sprawozdawczego

Wybrane dane finansowe prezentowane w sprawozdaniu finansowym przeliczono na walutę EUR w następujący sposób:

- pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca danego roku; kurs ten wyniósł za dwanaście miesięcy 2018 roku: 1 EUR = 4,2669 PLN, za dwanaście miesięcy 2017 roku: 1 EUR = 4,2447;
- pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono według średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy; kurs ten wyniósł na 31 grudnia 2018 roku 1 EUR = 4,3000 PLN; na 31 grudnia 2017 r.: 1 EUR = 4,1709 PLN.

Łódź, 12 marca 2019 roku

Krzysztof Kawalec
Prezes Zarządu

Rafał Karnowski
Wiceprezes Zarządu

Michele Antognoli
Członek Zarządu

Urban Kielichowski
Członek Zarządu

Radostaw Moks
Członek Zarządu

Wojciech Wolski
Członek Zarządu

SPIS TREŚCI

I. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
II. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
III. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7
IV. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	8
V. Noty do informacji finansowych	10
1. Informacje ogólne	10
1.1. Dane o podmiocie dominującym wobec BFF Polska S.A.	11
1.2. Skład Grupy Kapitałowej BFF Polska	11
1.3. Skład organów zarządzających jednostki dominującej	15
1.4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	15
2. Opis przyjętych zasad rachunkowości	16
3. Sezonowość i segmenty działalności	38
4. Przychody ze sprzedaży	39
5. Koszty finansowania portfela	40
6. Koszty świadczeń pracowniczych	41
7. Pozostałe koszty	41
8. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	41
9. Przychody finansowe	42
10. Koszty finansowe	42
11. Podatek dochodowy	43
12. Zysk przypadający na jedną akcję	45
13. Rzeczowe aktywa trwałe	45
14. Wartości niematerialne	47
15. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	49
16. Zapasy	49
17. Pożyczki i należności własne oraz należności z tytułu umów leasingu finansowego	50
17.1 Portfel aktywów finansowych	50
17.2 Zapadalność portfela aktywów finansowych	51
17.3 Opóźnienia wg kategorii instrumentów finansowych	52
17.4 Aktywa objęte zastawem jako zabezpieczenie	53
17.5 Odpisy aktualizujące wartość portfela aktywów finansowych	53
17.6 Wpływ pierwszego ujęcia MSSF 9 na sprawozdanie finansowe	57
18. Pozostałe aktywa finansowe	58
19. Bieżące i pozostałe należności podatkowe	58
20. Pozostałe aktywa	58
21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	59
22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	59
23. Pochodne instrumenty finansowe	59
24. Kapitał podstawowy	60
25. Kapitał zapasowy	61
26. Kapitał rezerwowy	61
27. Zyski zatrzymane	62
28. Pożyczki od podmiotów powiązanych	62
29. Pożyczki i kredyty bankowe	63
30. Zobowiązania z tyt. obligacji	69
31. Pozostałe zobowiązania finansowe	72
32. Zobowiązania z tytułu leasingu	73
33. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	74
34. Rezerwy krótkoterminowe	74
35. Pozostałe zobowiązania	74
36. Dywidendy wypłacone i zadeklarowane oraz inne wypłaty z zysku	75
37. Instrumenty finansowe	75
37.1 Instrumenty finansowe wykazywane w kwotach zamortyzowanego kosztu	76
37.2 Instrumenty finansowe wykazywane w wartości godziwej	76
38. Zarządzanie ryzykiem	77
38.1 Ryzyko rynkowe	77
38.2 Ryzyko kredytowe	79
38.3 Ryzyko płynności	83
38.4 Ryzyko prawne - analiza sytuacji na rynku polskim	84
39. Transakcje z jednostkami powiązаныmi	87
39.1 Transakcje z jednostkami powiązаныmi	87
39.2 Wynagrodzenia członków kierownictwa	88
39.3 Płatności w formie akcji - program opcji menadżerskich BFF Polska S.A.	88
39.4 Program opcji menadżerskich prowadzony przez BFF Banking Group	88
40. Objasnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty	90
41. Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe	91
42. Struktura zatrudnienia	92
43. Informacje o umowach zawartych z firmą audytorską przeprowadzającą badanie sprawozdań finansowych	92
44. Zdarzenia po dniu bilansowym	93

I. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	NOTA	Okres od	Okres od
		01.01.2018 do 31.12.2018	01.01.2017 do 31.12.2017
		PLN'000	PLN'000
Przychody ze sprzedaży	4	220 666	179 572
Wartość sprzedanych towarów		(16 472)	(3 947)
Koszty finansowania portfela	5	(79 822)	(68 712)
Marża na pokrycie kosztów		124 372	106 913
Zużycie surowców i materiałów		(910)	(813)
Koszty świadczeń pracowniczych	6	(21 046)	(17 523)
Amortyzacja		(1 753)	(1 313)
Koszty usług doradczych		(3 382)	(5 417)
Pozostałe koszty	7	(15 840)	(16 382)
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	17.5	(11 978)	(21 123)
Zysk na działalności operacyjnej		69 463	44 342
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	8	1 578	355
Przychody finansowe	9	4 991	2 966
Koszty finansowe	10	(3 943)	(5 406)
Zysk przed opodatkowaniem		72 089	42 257
Podatek dochodowy	11	(12 562)	(8 396)
Zysk netto		59 527	33 861
Zysk netto		59 527	33 861
Inne całkowite dochody, które zostaną zreklasyfikowane do wyniku			
Różnice kursowe z przeliczenia operacji zagranicznych		730	(1 547)
Inne całkowite dochody, które nie zostaną zreklasyfikowane do wyniku		-	-
Inne całkowite dochody netto		730	(1 547)
Całkowity dochód za okres sprawozdawczy		60 257	32 314
Średnia liczba akcji w okresie		128 291 677	128 291 677
Zysk podstawowy na jedną akcję (w zł na jedną akcję)	12	0,46	0,26
Zysk rozwodniony na jedną akcję (w zł na jedną akcję)	12	0,46	0,26

W okresie sprawozdawczym ani w okresie porównywalnym nie występowała działalność zaniechana.

Łódź, 12 marca 2019 roku

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na kolejnych stronach stanowią jego integralną część

II. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa

	NOTA	Stan na 31.12.2018 PLN'000	Stan na 31.12.2017 PLN'000
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	13	2 938	2 842
Wartości niematerialne	14	2 140	1 873
Udziały w jednostkach stowarzyszonych	15	740	1 090
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	11	9 212	5 185
Należności z tytułu leasingu finansowego	17	19 612	24 274
Pożyczki i należności własne	17	1 860 502	1 379 644
Pozostałe aktywa finansowe	18	-	2 280
Pozostałe aktywa	20	2	392
Aktywa trwałe razem		1 895 146	1 417 580
Aktywa obrotowe			
Zapasy	16	3 649	2 603
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	21	5 944	5 030
Należności z tytułu leasingu finansowego	17	6 931	5 770
Pożyczki i należności własne	17	1 405 536	1 247 129
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	19	-	3 177
Pozostałe należności podatkowe	19	6 575	3 249
Pozostałe aktywa	20	16 886	7 205
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22	25 118	27 476
Aktywa obrotowe razem		1 470 639	1 301 639
Aktywa razem		3 365 785	2 719 219

Łódź, 12 marca 2019 roku

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na kolejnych stronach stanowią jego integralną część

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Kapitał własny i zobowiązania

	NOTA	Stan na 31.12.2018 PLN'000	Stan na 31.12.2017 PLN'000
Kapitał własny			
Wyemitowany kapitał akcyjny	24	38 488	38 488
Kapitał zapasowy	25	337 811	309 028
Kapitał rezerwowy	26	6 054	6 054
Kapitał z tyt. różnic kursowych z przeliczenia jednostek zależnych		-	(730)
Zyski zatrzymane	27, 17.6	92 282	70 533
Razem kapitał własny		474 635	423 373
Zobowiązania długoterminowe			
Pożyczki i kredyty bankowe	29	305 589	204 851
Zobowiązania z tytułu obligacji	30	-	48 826
Pozostałe zobowiązania finansowe	31	1 080	1 007
Rezerwa na podatek odroczoney	11	-	972
Zobowiązania długoterminowe razem		306 669	255 656
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	33	2 683	6 162
Pożyczki i kredyty bankowe	29	1 799 254	850 180
Zobowiązania z tytułu obligacji	30	49 497	102 864
Zobowiązania z tytułu otrzymanych pożyczek od podmiotów powiązanych	28	633 140	932 315
Pozostałe zobowiązania finansowe	31	57 145	106 739
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		10 576	4 450
Rezerwy krótkoterminowe	34	1 623	4 569
Pochodne instrumenty finansowe	23	-	2 235
Pozostałe zobowiązania	35	30 563	30 676
Zobowiązania krótkoterminowe razem		2 584 481	2 040 190
Zobowiązania razem		2 891 150	2 295 846
Kapitał własny i zobowiązania razem		3 365 785	2 719 219

Łódź, 12 marca 2019 roku

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na kolejnych stronach stanowią jego integralną część

III. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Różnice kursowe z przeliczenia	Zyski zatrzymane	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na 31 grudnia 2017 roku	38 488	309 028	6 054	(730)	70 533	423 373
Pierwsze ujęcie MSSF9	-	-	-	-	(8 194)	(8 194)
Stan na 1 stycznia 2018 roku	38 488	309 028	6 054	(730)	62 339	415 179
Wynik finansowy okresu	-	-	-	-	59 527	59 527
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	730	-	730
Korekta lat ubiegłych	-	-	-	-	(801)	(801)
Podział zysku	-	28 783	-	-	(28 783)	-
Stan na 31 grudnia 2018 roku	38 488	337 811	6 054	-	92 282	474 635

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Różnice kursowe z przeliczenia	Zyski zatrzymane	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na 1 stycznia 2017 roku	38 488	286 524	6 054	817	59 216	391 099
Wynik finansowy okresu	-	-	-	-	33 861	33 861
Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(1 547)	-	(1 547)
Koszt wyceny akcji własnych	-	(40)	-	-	-	(40)
Podział zysku	-	22 544	-	-	(22 544)	-
Stan na 31 grudnia 2017 roku	38 488	309 028	6 054	(730)	70 533	423 373

Łódź, 12 marca 2019 roku

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na kolejnych stronach stanowią jego integralną część

IV. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	NOTA	Okres od	Okres od
		01.01.2018 do 31.12.2018	01.01.2017 do 31.12.2017
		PLN'000	PLN'000
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk brutto w okresie obrotowym		72 089	42 257
Korekty o pozycje			
Podatek dochodowy zapłacony	11	(6 541)	(9 173)
(Zysk) z działalności inwestycyjnej		(597)	(41)
Odsetki zapłacone oraz dywidendy otrzymane		44	57
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych		-	(432)
Amortyzacja aktywów trwałych	13, 14	1 753	1 313
(Zwiększenie) / Zmniejszenie salda należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności	21, 40	2 576	(13 604)
(Zwiększenie) stanu zapasów	16	(1 046)	(1 613)
(Zwiększenie) salda pożyczek i należności własnych	17, 40	(645 179)	(655 300)
Zwiększenie / (Zmniejszenie) salda zobowiązań finansowych	29, 30, 31, 32, 40	(44 618)	48 854
Zwiększenie / (Zmniejszenie) zobowiązań z tytułu dostaw i usług	33	(3 479)	5 224
Zwiększenie / (Zmniejszenie) stanu rezerw krótkoterminowych	34, 40	(2 946)	2 644
(Zmniejszenie) salda pozostałych zobowiązań i pozostałych aktywów	35, 40	(13 762)	(21 738)
Inne - w tym różnice kursowe z przeliczenia		(18 792)	23 746
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(660 498)	(577 806)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z tytułu zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych	13	374	216
Wydatki z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	13	(2 452)	(2 506)
Pozostałe wpływy z tytułu operacji z jednostkami powiązanymi		350	8 686
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(1 728)	6 396
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy z kredytów i pożyczek	29	3 337 322	2 351 987
Splata kredytów i pożyczek	29	(2 570 603)	(1 507 943)
Wpływy z emisji obligacji własnych	30	-	-
Wykup obligacji własnych	30	(101 700)	(273 159)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu		(219)	(241)

finansowego			
Odsetki zapłacone		(4 932)	(73)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		659 868	570 571
(Zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(2 358)	(839)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku obrotowego	22	27 476	28 315
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku obrotowego	22	25 118	27 476

Łódź, 12 marca 2019 roku

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na kolejnych stronach stanowią jego integralną część

V. Noty do informacji finansowych

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa BFF Polska („Grupa”) składa się ze Spółki BFF Polska S.A. („jednostka dominująca”) i jej spółek zależnych (patrz: Skład Grupy Kapitałowej BFF Polska). Czas trwania jednostki dominującej oraz spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieograniczony.

W ramach Grupy Kapitałowej BFF Polska:

- na terenie Polski działalność prowadzi podmiot dominujący Grupy - Spółka BFF Polska S.A., jej spółki zależne: BFF MEDFinance S.A., DEBT-RNT Sp. z o.o., Komunalny FIZ oraz MEDICO NSFIZ;
- na terenie Słowacji działalność prowadzi spółka zależna BFF Central Europe s.r.o.;
- na terenie Czech działalność prowadzi spółka zależna BFF Česká republika s.r.o.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku podmiotami stowarzyszonymi dla BFF Polska S.A. były:

- Kancelaria Prawnicza Karnowski i Wspólnik Spółka Komandytowa;
- Restrukturyzacyjna Kancelaria Prawnicza Karnowski i Wspólnik spółka komandytowa spółka komandytowa (od dnia 08.04.2016 Kancelaria działa jako podmiot stowarzyszony pośrednio poprzez podmiot zależny od BFF Polska S.A. spółkę DEBT-RNT Sp. z o.o.).

Od czerwca 2016 roku BFF Polska S.A. i jej spółki zależne wchodzi w skład włoskiej grupy bankowej BFF Banking Group („BFF”) tworząc razem jedną z największych i najszybciej rozwijających się instytucji, dostarczających rozwiązania finansowe dla sektora publicznego i opieki zdrowotnej w Europie.

Grupa Kapitałowa BFF Polska składa się z instytucji finansowych wyspecjalizowanych w oferowaniu produktów i usług finansowych dla podmiotów działających na rynku medycznym, jednostek samorządu terytorialnego oraz dostawców działających na tych rynkach. Grupa rozwija zakres świadczonych usług finansowania działalności bieżącej i inwestycyjnej oraz factoringu dla sektora usług medycznych i sektora samorządowego. Grupa dostarcza zindywidualizowane usługi finansowe, które umożliwiają optymalne i efektywne zarządzanie finansami oraz działalnością podstawową przez podmioty działające na rynku medycznym i na rynku samorządów lokalnych. Grupa realizuje również dostawy sprzętu medycznego do jednostek ochrony zdrowia. Od 2016 roku Grupa udziela pożyczek osobom wykonującym zawód medyczny i prowadzącym działalność gospodarczą.

Podmiot dominujący Grupy Kapitałowej BFF Polska - BFF Polska S.A. (dawniej: Magellan S.A.)

Jednostka dominująca - BFF Polska S.A. („Spółka”) została utworzona na podstawie aktu notarialnego z dnia 5 stycznia 1998 roku. Siedzibą Spółki jest miasto Łódź, al. Piłsudskiego 76. Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego w Łodzi pod numerem KRS 0000263422.

Z dniem 22 marca 2018 roku, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego, nastąpiła zmiana nazwy Spółki z Magellan S.A. na BFF Polska S.A. Zmiana nazwy była następstwem i kolejnym krokiem procesu integracji w ramach grupy bankowej BFF Banking Group, do której należy Spółka.

Od roku 2016 obligacje korporacyjne Spółki są notowane na rynku Catalyst w Alternatywnym Systemie Obrotu prowadzonym przez BondSpot S.A. oraz w Alternatywnym Systemie Obrotu prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

W latach 2007 - 2016 akcje Spółki notowane były na rynku głównym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

1.1. Dane o podmiocie dominującym wobec BFF Polska S.A.

Podmiotem dominującym i jedynym Akcjonariuszem BFF Polska S.A. posiadającym 128.291.677 akcji Spółki jest Banca Farmafactoring S.p.A.

Spółka Banca Farmafactoring S.p.A. została utworzona i działa w ramach przepisów prawa włoskiego i jest zarejestrowana w Izbie Handlowej w Mediolanie pod numerem 07960110158 z siedzibą w Mediolanie, Via Domenichino, 5, 20149 Mediolan, Włochy. Spółka w rejestrze banków wpisana jest pod numerem 5751, a w rejestrze grup bankowych pod numerem 3435. Regulamin spółki przewiduje, że okres trwania spółki upływa z dniem 31 grudnia 2100 roku i może być przedłużony przez nadzwyczajne zgromadzenia akcjonariuszy.

Od roku 2011 Spółka działa na rynku hiszpańskim, od roku 2014 na rynku portugalskim, od 2017 roku na rynku greckim, a od roku 2018 również na rynku chorwackim.

Od dnia 7 kwietnia 2017 roku akcje Banca Farmafactoring S.p.A. są notowane na włoskiej giełdzie papierów wartościowych w Mediolanie.

Głównym akcjonariuszem Banca Farmafactoring S.p.A. jest BFF Luxembourg S.à.r.l. posiadający 46% udziału w strukturze akcjonariatu spółki, natomiast podmiotem dominującym najwyższego szczebla jest Centerbridge Capital Partners III (PEI), Limited Partnership.

1.2. Skład Grupy Kapitałowej BFF Polska

Skład Grupy Kapitałowej BFF Polska na dzień 31 grudnia 2018 roku:

- o BFF Polska S.A. (dawniej: Magellan S.A.) - jednostka dominująca,
- o BFF MEDFinance S.A. (dawniej: MEDFinance S.A.) - spółka zależna, w której BFF Polska S.A. posiada 100% akcji,
- o BFF Česká republika, s.r.o. (dawniej: Magellan Česká republika s.r.o.) - spółka zależna, w której BFF Polska S.A. posiada 100% udziałów,
- o BFF Central Europe, s.r.o. (dawniej: Magellan Central Europe s.r.o.) - spółka zależna, w której BFF Polska S.A. posiada 100% udziałów,
- o DEBT-RNT sp. z o.o. spółka zależna, w której BFF Polska S.A. posiada 100% udziałów,
- o Komunalny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty - Fundusz inwestycyjny, w którym BFF Polska S.A. posiada 100% certyfikatów,
- o MEDICO Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty - Fundusz inwestycyjny, w którym BFF Polska S.A. posiada 100% certyfikatów.

BFF Polska S.A., jako podmiot dominujący, dokonuje pełnej konsolidacji sprawozdań finansowych BFF MEDFinance S.A., BFF Česká republika s.r.o., BFF Central Europe s.r.o., DEBT-RNT sp. z o.o., Komunalnego FIZ oraz MEDICO NS FIZ.

Podmioty stowarzyszone

- o Kancelaria Prawnicza Karnowski i Wspólnik Spółka Komandytowa
- o Restrukturyzacyjna Kancelaria Prawnicza Karnowski i Wspólnik spółka komandytowa spółka komandytowa.

Zmiany w składzie Grupy, jakie miały miejsce w roku 2018

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca zmiany w składzie Grupy Kapitałowej BFF Polska.

Jednostki zależne

1. BFF MEDFinance S.A. (poprzednio: MEDFinance S.A.)

Spółka BFF MEDFinance S.A., w której BFF Polska S.A. objęła 100% akcji, została zarejestrowana w dniu 30 lipca 2010 roku przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000361997:

- forma prawna - spółka akcyjna

- wysokość kapitału akcyjnego: 8.500 tys. PLN, w pełni opłacony
- siedziba Spółki: Łódź, al. Piłsudskiego 76
- REGON 100 907 116
- NIP 725 202 70 54
- 100% akcji posiada BFF Polska S.A.

Podstawowym przedmiotem działalności BFF MEDFinance S.A. jest kompleksowe finansowanie procesów inwestycyjnych realizowanych przez jednostki działające na rynku medycznym.

W dniu 20 kwietnia 2018 roku została zmieniona i wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego nowa nazwa spółki: BFF MEDFinance S.A. (poprzednio: MEDFinance S.A.).

Zarząd spółki BFF MEDFinance S.A. na dzień 31 grudnia 2018 roku:
Radosław Moks - Prezes Zarządu,
Mariusz Błoch - Członek Zarządu.

W okresie sprawozdawczym skład Zarządu Spółki uległ zmianie.

Do dnia 26 stycznia 2018 roku w skład Zarządu spółki BFF MEDFinance S.A. wchodził pan Radosław Moks. W dniu 26 stycznia 2018 roku do Zarządu Spółki został powołany pan Mariusz Błoch.

Od dnia 26 stycznia 2018 roku w skład Zarządu BFF MEDFinance S.A. wchodzi:
Radosław Moks - Prezes Zarządu,
Mariusz Błoch - Członek Zarządu.

Po dniu bilansowym w składzie Zarządu BFF MEDFinance S.A. nie zaszły żadne zmiany.

Rada Nadzorcza spółki BFF MEDFinance S.A. na dzień 31 grudnia 2018 roku:
Krzysztof Kawalec - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
Piergiorgio Bicci - Członek Rady Nadzorczej,
Tomasz Mrowczyk - Członek Rady Nadzorczej.

W okresie sprawozdawczym ani po dniu bilansowym w składzie Rady Nadzorczej BFF MEDFinance S.A. nie zaszły żadne zmiany.

2. BFF Česká republika, s.r.o. (poprzednio: Magellan Česká republika s.r.o.)

Spółka BFF Česká republika s.r.o. została zarejestrowana w dniu 25 kwietnia 2007 roku przez Sąd Miejski w Pradze:

- forma prawna - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
- wysokość kapitału zakładowego: 700 tys. CZK, w pełni opłacony
- siedziba spółki: Praga, ul. Roztylská 1860/1
- REGON 287 92 387
- NIP CZ28792387
- zarejestrowana w Rejestrze Handlowym prowadzonym przez Sąd Miejski w Pradze w Oddziale C Akta 124667
- 100% wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością: BFF Polska S.A.

Podstawowym przedmiotem działalności BFF Česká republika, s.r.o. jest świadczenie usług finansowych dla podmiotów działających na rynku ochrony zdrowia w Republice Czeskiej.

W dniu 1 maja 2018 roku została zmieniona nazwa spółki z Magellan Česká republika, s.r.o. na BFF Česká republika, s.r.o.

Skład Zarządu spółki na dzień bilansowy:
Rafał Skiba - Członek Zarządu
Ladislav Valabek - Członek Zarządu.

W okresie sprawozdawczym skład Zarządu spółki nie uległ zmianie.

Skład Rady Nadzorczej spółki na dzień bilansowy:
Michele Antognoli - Członek Rady Nadzorczej,
Rafał Karnowski - Członek Rady Nadzorczej,
Krzysztof Kawalec - Członek Rady Nadzorczej.

W okresie sprawozdawczym zmienił się skład Rady Nadzorczej spółki BFF Česká republika, s.r.o.

Do dnia 9 kwietnia 2018 roku w skład Rady Nadzorczej spółki wchodziły następujące osoby:
Emanuele Bona - Członek Rady Nadzorczej,
Rafał Karnowski - Członek Rady Nadzorczej,
Krzysztof Kawalec - Członek Rady Nadzorczej.

W związku z rezygnacją Pana Emanuele Bona z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej spółki z dniem 9 kwietnia 2018 roku, na nowego członka Rady Nadzorczej BFF Česká republika, s.r.o. został powołany Pan Michele Antognoli.

Od dnia 9 kwietnia 2018 r. w skład Rady Nadzorczej BFF Česká republika, s.r.o. wchodzi:
Michele Antognoli - Członek Rady Nadzorczej,
Rafał Karnowski - Członek Rady Nadzorczej,
Krzysztof Kawalec - Członek Rady Nadzorczej.

Po dniu bilansowym w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej spółki nie zaszły żadne zmiany.

3. BFF Central Europe s.r.o. (poprzednio: Magellan Central Europe s.r.o.)

Spółka BFF Central Europe, s.r.o. została zarejestrowana w dniu 4 listopada 2008 roku przez Sąd Rejonowy w Bratysławie:

- forma prawna - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
- wysokość kapitału zakładowego: 6.500 EUR, w pełni opłacony
- siedziba spółki: Bratysława, ul. Mostova 2
- REGON 44 414 315
- NIP SK2022706950
- zarejestrowana w Rejestrze Handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy Bratysława I pod numerem 55250/B
- 100% wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością: BFF Polska S.A.

Podstawowym przedmiotem działalności BFF Central Europe s.r.o. jest świadczenie usług finansowych dla podmiotów działających na rynku ochrony zdrowia na Słowacji.

W dniu 1 maja 2018 roku została zmieniona nazwa spółki z Magellan Central Europe s.r.o. na BFF Central Europe s.r.o.

Skład Zarządu spółki na dzień bilansowy:

Rafał Skiba - Członek Zarządu
Ladislav Valabek - Członek Zarządu.

W okresie sprawozdawczym skład Zarządu spółki nie uległ zmianie.

Skład Rady Nadzorczej spółki na dzień bilansowy:

Michele Antognoli - Członek Rady Nadzorczej,
Rafał Karnowski - Członek Rady Nadzorczej,
Krzysztof Kawalec - Członek Rady Nadzorczej.

W okresie sprawozdawczym zmienił się skład Rady Nadzorczej spółki BFF Central Europe s.r.o.

Do dnia 9 kwietnia 2018 roku w skład Rady Nadzorczej spółki wchodziły następujące osoby:
Emanuele Bona - Członek Rady Nadzorczej,
Rafał Karnowski - Członek Rady Nadzorczej,
Krzysztof Kawalec - Członek Rady Nadzorczej.

W związku z rezygnacją Pana Emanuele Bona z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej spółki z dniem 9 kwietnia 2018 roku, na nowego członka Rady Nadzorczej BFF Central Europe s.r.o. został powołany Pan Michele Antognoli.

Od dnia 9 kwietnia 2018 r. w skład Rady Nadzorczej BFF Central Europe s.r.o. wchodzi:
Michele Antognoli - Członek Rady Nadzorczej,
Rafał Karnowski - Członek Rady Nadzorczej,
Krzysztof Kawalec - Członek Rady Nadzorczej.

Po dniu bilansowym w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej spółki nie zaszły żadne zmiany.

4. Komunalny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty

W dniu 1 grudnia 2015 roku zarejestrowany został Muncypalny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, w którym BFF Polska S.A. posiada 100% wyemitowanych certyfikatów inwestycyjnych. W dniu 1 marca 2017 roku Muncypalny FIZ zmienił swoją nazwę na Komunalny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty.

- forma prawna - fundusz inwestycyjny zamknięty, którego działalność jest regulowana przepisami ustawy z dnia 27 maja 2007 r. o funduszach inwestycyjnych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 157 ze zm.) oraz objęta nadzorem przez Komisję Nadzoru Finansowego;
- zarejestrowany przez Sąd Okręgowy w Warszawie VII wydział Cywilny Rejestrowy po numerem RFi 1.261 w dniu 1 grudnia 2015 roku;
- organem zarządzającym i reprezentującym go w stosunkach z osobami trzecimi jest AgioFunds Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Warszawie, Plac Dąbrowskiego 1, 00-057 Warszawa;
- siedziba i adres Towarzystwa jest jednocześnie siedzibą i adresem Funduszu;
- 100% certyfikatów objętych przez BFF Polska S.A.

5. DEBT-RNT Sp. z o.o.

W dniu 31 marca 2016 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie, na mocy którego spółka zależna DEBT-RNT sp. z o.o. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000609731.

- forma prawna - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
- wysokość kapitału zakładowego: 400 tys. PLN - został w całości objęty przez BFF Polska S.A.
- siedziba Spółki: Łódź, al. Piłsudskiego 76
- REGON 364 077 710
- NIP 728 280 72 71
- 100% udziałów posiada BFF Polska S.A.

Przedmiotem działalności DEBT-RNT Sp. z o.o. jest restrukturyzacja trudnych należności.

Skład Zarządu spółki na dzień bilansowy:

Olga Malinowska - Prezes Zarządu

W okresie sprawozdawczym skład Zarządu spółki uległ zmianie. Do dnia 6 września 2018 roku Prezesem Zarządu spółki był pan Janusz Burkot, który został odwołany uchwałą Zgromadzenia Wspólników z dnia 6 września 2018 r. Z tą samą datą na Prezesa Zarządu została powołana pani Olga Malinowska.

6. MEDICO Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty

W dniu 4 kwietnia 2017 roku zarejestrowany został MEDICO Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty („MEDICO NSFIZ”), w którym BFF Polska S.A. posiada 100% wyemitowanych certyfikatów inwestycyjnych.

- forma prawna: Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, którego działalność jest regulowana przepisami ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546 ze zm.) oraz objęta nadzorem przez Komisję Nadzoru Finansowego;
- zarejestrowany przez Sąd Okręgowy w Warszawie VII wydział Cywilny Rejestrowy pod numerem RFi 1.481 w dniu 4 kwietnia 2017 roku;
- organem zarządzającym i reprezentującym go w stosunkach z osobami trzecimi jest AgioFunds Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w Warszawie, Plac Dąbrowskiego 1, 00-057 Warszawa;
- siedziba i adres Towarzystwa jest jednocześnie siedzibą i adresem Funduszu;
- 100% certyfikatów objętych przez BFF Polska S.A.

Jednostki stowarzyszone

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka BFF Polska S.A. była Komandytariuszem w:

- Kancelarii Prawniczej Karnowski i Wspólnik Spółka Komandytowa;

– Restrukturyzacyjnej Kancelarii Prawniczej Karnowski i Wspólnik spółka komandytowa spółka komandytowa (od dnia 08.04.2016 Kancelaria działa jako podmiot stowarzyszony pośrednio poprzez podmiot zależny od BFF Polska S.A. spółkę DEBT-RNT Sp. z o.o.).
Spółka BFF Polska S.A. pozostawała w okresie sprawozdawczym jako znaczący kontrahent obydwu Kancelarii, znacząco wpływający na politykę operacyjną i finansową tych jednostek. Podmioty te są traktowane jak jednostki stowarzyszone.

1.3. Skład organów zarządzających jednostki dominującej

Zarząd BFF Polska S.A.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w skład Zarządu BFF Polska S.A. wchodziły następujące osoby:

- Krzysztof Kawalec - Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny,
- Rafał Karnowski - Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Prawny,
- Michele Antognoli - Członek Zarządu, Dyrektor ds. Integracji w Grupie BFF,
- Urban Kielichowski - Członek Zarządu, Dyrektor Operacyjny,
- Radosław Moks - Członek Zarządu, Dyrektor ds. Sprzedaży,
- Wojciech Wolski - Członek Zarządu, Dyrektor Finansowy.

W okresie sprawozdawczym ani po dniu bilansowym nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu Spółki.

Rada Nadzorcza BFF Polska S.A.

W skład Rady Nadzorczej Spółki BFF Polska S.A. na dzień 31 grudnia 2018 roku wchodził:

- Piotr Stępiak - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Massimiliano Belingheri - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Carlo Zanni - Członek Rady Nadzorczej.

W roku 2018 nastąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej BFF Polska S.A. - zmiany w zakresie pełnionych funkcji.

Do dnia 21 marca 2018 r. w skład Rady Nadzorczej BFF Polska S.A. wchodził:

- Massimiliano Belingheri - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Carlo Zanni - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Piotr Stępiak - Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 20 marca 2018 roku uchwałami Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki, w związku z upływem kadencji, został odwołany dotychczasowy skład Rady Nadzorczej Spółki. Jednocześnie Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy powołało wszystkich dotychczasowych członków Rady Nadzorczej Spółki na nową, wspólną, trzyletnią kadencję rozpoczynającą się 21 marca 2018 roku, a kończącą się z dniem 21 marca 2021 roku. W dniu 29 marca 2018 roku na posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółki określono funkcje pełnione przez poszczególnych członków Rady.

Od dnia 29 marca 2018 r. w skład Rady Nadzorczej BFF Polska S.A. wchodzi:

- Piotr Stępiak - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Massimiliano Belingheri - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Carlo Zanni - Członek Rady Nadzorczej.

Po dniu bilansowym skład Rady Nadzorczej Spółki nie zmienił się.

1.4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Grupa sporządziła skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku, które zostało zatwierdzone przez Zarząd w dniu 12 marca 2019 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2017 zostało zatwierdzone uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy BFF Polska S.A. z dnia 20 marca 2018 roku.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok 2017 zostało zatwierdzone uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy BFF Polska S.A. z dnia 20 marca 2018 roku. Zysk netto w

kwocie 5.106 tys. PLN został, zgodnie z Uchwałą nr 10/2018 ZWZA z dnia 20.03.2018 r. przeznaczony w całości na kapitał zapasowy Spółki.

2. Opis przyjętych zasad rachunkowości

2.1. Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej BFF Polska zostało sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach podane zostały dane z większą dokładnością. Walutą funkcjonalną, jak i prezentacyjną sprawozdania finansowego Grupy jest złoty polski (PLN).

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości, przez co najmniej 12 miesięcy od dnia zatwierdzenia niniejszego Sprawozdania tj. od dnia 12 marca 2019 roku. Na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz na dzień jego zatwierdzenia do publikacji nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności gospodarczej.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych oraz pozostałych aktywów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Zarząd BFF Polska S.A. zatwierdził niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe w dniu **12 marca 2019 roku**.

Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej („MSSF”). MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

2.2. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2018 roku.

Zastosowane nowe i zmienione standardy i interpretacje

W niniejszym sprawozdaniu finansowym zastosowano po raz pierwszy zmiany do następujących standardów, które weszły w życie od 1 stycznia 2018 r.:

1. MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

MSSF 9 zastępuje MSR 39. Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów. MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących - model oczekiwanych strat kredytowych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka

kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W zakresie rachunkowości zabezpieczeń zmiany miały na celu ściślej dopasować rachunkowość zabezpieczeń do zarządzania ryzykiem.

2. MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zastępuje MSR 18 i MSR 11 oraz odpowiednie interpretacje. Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu kontroli nad towarami lub usług na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

Wpływ MSSF 15 na sytuację finansową

Grupa zastosowała MSSF 15 po raz pierwszy od dnia 1 stycznia 2018. Grupa przyjęła podejście uproszczone metodą retrospektywną z łącznym efektem pierwszego zastosowania niniejszego standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania.

Grupa dokonała analizy zawartych umów na podstawie których dokonywana była sprzedaż towarów i nie zidentyfikowała istotnych czynników wskazanych w MSSF15 wymagających dalszych ujawnień. Główne typy potencjalnych przychodów i kosztów Grupy, które powinny być rozpoznawane zgodnie z MSSF 15 to przychody ze sprzedaży sprzętu medycznego i ambulansów. Ponieważ zdecydowana większość przychodów Grupy jest generowana przez działalność objętą innymi MSSF (włączając w to przychody rozpoznawane zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej) zastosowanie zmian do standardu nie ma istotnego wpływu na sytuację finansową i wyniki Grupy.

3. Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji. Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy.

4. Zmiany do MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach

Zmiana do MSSF 2 wprowadza m.in. wytyczne w zakresie wyceny w wartości godziwej zobowiązania z tytułu transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych, wytyczne dotyczące zmiany klasyfikacji z transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych na transakcje oparte na akcjach rozliczane w instrumentach kapitałowych, a także wytyczne na temat ujęcia zobowiązania podatkowego pracownika z tytułu transakcji opartych na akcjach.

5. Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”

Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” adresują kwestię zastosowania nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Opublikowane zmiany do MSSF 4 uzupełniają opcje istniejące już w standardach i mają na celu zapobieganie tymczasowym wahaniom wyników jednostek sektora ubezpieczeniowego w związku z wdrożeniem MSSF 9.

6. Roczne zmiany do MSSF 2014 - 2016

“Roczne zmiany MSSF 2014-2016” zmieniają 3 standardy: MSSF 12 „Ujawnienia udziałów w innych jednostkach”, MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”. Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz zmiany dotyczące zakresu standardów, ujmowania oraz wyceny, a także zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne.

Zmiany do MSSF 12 obowiązują do okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 r. Natomiast pozostałe zmiany są obligatoryjne od 1 stycznia 2018 r.

7. Zmiany do MSR 40: Rekasyfikacja nieruchomości inwestycyjnych

Zmiany do MSR 40 precyzują wymogi związane z przeklasyfikowaniem do nieruchomości inwestycyjnych oraz z nieruchomości inwestycyjnych.

8. KIMSF 22: Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe

KIMSF 22 wyjaśnia zasady rachunkowości dotyczące transakcji, w ramach których jednostka otrzymuje lub przekazuje zaliczki w walucie obcej.

Zastąpienie dotychczas obowiązującego MSR 39 przez MSSF 9 miało wpływ na wyniki finansowe i sprawozdania finansowe Grupy. Po raz pierwszy Grupa naliczyła odpisy aktualizujące wartość posiadanego portfela zgodnie z opisanym powyżej modelem na dzień 1 stycznia 2018.

Skumulowany wpływ pierwszego ujęcia odpisów aktualizacyjnych zgodnie z regulacją MSSF 9 na dzień 1 stycznia 2018 roku wyniósł in minus 8.194 tys. PLN netto.

Grupa podjęła decyzję o skorzystaniu z zapisów MSSF 9 umożliwiających zwolnienie z obowiązku przekształcania danych porównawczych dla okresów wcześniejszych w odniesieniu do zmian wynikających z klasyfikacji i wyceny oraz utraty wartości. Różnice w wartości bilansowej aktywów i zobowiązań finansowych wynikających z zastosowania MSSF 9 zostały ujęte, jako element wyniku z lat ubiegłych w kapitałach własnych na dzień 1 stycznia 2018 i zaprezentowane w pozycji „Zyski zatrzymane”.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

1. MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.

Grupa zastosuje MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r.

2. Zmiany do MSSF 9: Prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem

Zmiana do MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie, z możliwością jej wcześniejszego zastosowania. Na skutek zmiany do MSSF 9, jednostki będą mogły wyceniać aktywa finansowe z tak zwanym prawem do wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody, jeżeli spełniony jest określony warunek - zamiast dokonywania wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Grupa zastosuje zmiany do MSSF9 od 1 stycznia 2019.

Na dzień bilansowy nie jest możliwe dokonanie wiarygodnego oszacowania jakie wdrożenie powyższego standardu będzie miało na sprawozdanie finansowe Grupy za rok 2019.

3. MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”

MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 18 maja 2017 i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 lub po tej dacie.

Nowy MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe zastąpi obecnie obowiązujący MSSF 4, który zezwala na różnorodną praktykę w zakresie rozliczania umów ubezpieczeniowych. MSSF 17 zasadniczo zmieni rachunkowość wszystkich podmiotów, które zajmują się umowami ubezpieczeniowymi i umowami inwestycyjnymi.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, nowy standard nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

4. Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” wyjaśniają, że w odniesieniu do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, do których nie stosuje się metody praw własności, spółki stosują MSSF 9. Dodatkowo, Rada opublikowała również przykład ilustrujący zastosowanie wymogów MSSF 9 i MSR 28 do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu.

Grupa zastosuje zmiany do MSSF 28 od 1 stycznia 2019 r.

Na dzień bilansowy nie jest możliwe dokonanie wiarygodnego oszacowania jakie wdrożenie powyższego standardu będzie miało na sprawozdanie finansowe Grupy za rok 2019.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, nowy standard nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

5. KIMSF 23: Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego

KIMSF 23 wyjaśnia wymogi w zakresie rozpoznania i wyceny zawarte w MSR 12 w sytuacji niepewności związanej z ujęciem podatku dochodowego. Wytyczne obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

Grupa zastosuje KIMSF23 od 1 stycznia 2019.

Na dzień bilansowy nie jest możliwe dokonanie wiarygodnego oszacowania jakie wdrożenie powyższego standardu będzie miało na sprawozdanie finansowe Grupy za rok 2019.

6. Roczne zmiany do MSSF 2015 - 2017

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2017 r. “Roczne zmiany MSSF 2015-2017”, które wprowadzają zmiany do 4 standardów: MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, MSR 12 „Podatek dochodowy” oraz MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”.

Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardów w zakresie ujmowania oraz wyceny.

Grupa zastosuje zmiany od 1 stycznia 2019.

Na dzień bilansowy nie jest możliwe dokonanie wiarygodnego oszacowania jakie wdrożenie powyższego standardu będzie miało na sprawozdanie finansowe Grupy za rok 2019.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

7. MSR 19 „Świadczenia pracownicze”

Zmiany do MSR 19 obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Poprawki do standardu określają wymogi związane z ujęciem księgowym modyfikacji, ograniczenia lub rozliczenia programu określonych świadczeń.

Grupa zastosuje zmiany do MSSF 19 od 1 stycznia 2019.

Na dzień bilansowy nie jest możliwe dokonanie wiarygodnego oszacowania jakie wdrożenie powyższego standardu będzie miało na sprawozdanie finansowe Grupy za rok 2019.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, nowy standard nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

8. Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF

Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF będą miały zastosowanie z dniem 1 stycznia 2020 r.

9. MSSF 3 „Połączenia przedsiębiorstw”

W wyniku zmiany do MSSF 3 zmodyfikowana została definicja „przedsięwzięcia”. Aktualnie wprowadzona definicja została zawężona i prawdopodobnie spowoduje, że więcej transakcji przejęć zostanie zakwalifikowanych jako nabycie aktywów. Zmiany do MSSF 3 obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

10. MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”

Rada opublikowała nową definicję terminu „istotność”. Zmiany do MSR 1 i MSR 8 doprecyzowują definicję istotności i zwiększają spójność pomiędzy standardami, ale nie oczekuje się, że będą miały znaczący wpływ na przygotowanie sprawozdań finansowych. Zmiana jest obowiązkowa dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

11. MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”

Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy (z dniem 1 stycznia 2016 r. lub po tej dacie), do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności z jednostkami które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów.

Decyzją Unii Europejskiej MSSF 14 nie zostanie zatwierdzony.

12. Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami

Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business).

W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziały innych inwestorów.

Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r. Data obowiązywania zmienionych przepisów nie została ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zatwierdzenie tej zmiany jest odroczone przez Unię Europejską.

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji. Zarząd ocenia, że niektóre z w/w standardów, interpretacji i zmian do standardów będą miały wpływ na sprawozdanie finansowe, natomiast na dzień zatwierdzenia niniejszego raportu Grupa nie jest w stanie ilościowo oszacować tego wpływu.

Grupa zobowiązuje się do implementacji poszczególnych nie obowiązujących jeszcze standardów i interpretacji w okresie odpowiadającym dacie ich wdrożenia.

Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Spółki BFF Polska S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone każdorazowo za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych (po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF) sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad

rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze.

Wyłączenia konsolidacyjne - salda rozliczeń między jednostkami Grupy Kapitałowej, niezrealizowane zyski i straty zawarte w wartości aktywów podlegających konsolidacji oraz przychody i koszty powstałe w wyniku operacji dokonanych między jednostkami objętymi konsolidacją, wyłącza się w całości. Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy z tytułu swojego zaangażowania podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad jednostką zależną.

1. Jednostka zależna - Jednostka zależna jest to jednostka kontrolowana przez Spółkę. Dane finansowe jednostki zależnej są włączane do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, począwszy od daty przejęcia kontroli nad jednostką do dnia, w którym Spółka przestaje sprawować tę kontrolę.
2. Jednostka stowarzyszona - Jednostka stowarzyszona to jednostka powiązana ze Spółką, dla której Spółka wywiera znaczący wpływ na prowadzoną działalność. Zysk jednostki stowarzyszonej jest dzielony na zasadzie procentowego udziału Spółki. W przypadku BFF Polska S.A. jednostki stowarzyszone nie mają osobowości prawnej i zgodnie z umową założycielską spółki komandytowej udziały w zyskach są w odpowiedniej części ujmowane w księgach BFF Polska S.A. i opodatkowane na zasadach ogólnych. Wycena udziałów prowadzona jest metodą praw własności.

Ujęcie przychodów ze świadczenia usług

Przychody ze świadczenia usług ujmowane są w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o przewidywane rabaty, zwroty klientów i podobne odpisy.

Za przychody i zyski Grupa uznaje uprawdopodobnione powstanie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zwiększenia wartości aktywów, albo zmniejszenia wartości zobowiązań, które doprowadzą do wzrostu kapitału własnego lub zmniejszenia jego niedoboru w inny sposób niż wniesienie wkładów przez akcjonariuszy.

Przychody ze świadczenia usług

Przychody obejmują przychody z dyskonta i prowizji oraz odsetek, które są ustalane na każdy dzień bilansowy za bieżący okres sprawozdawczy według metody zamortyzowanego kosztu.

Przychody z tytułu odsetek z posiadanego portfela aktywów obejmują odsetki uzyskane i naliczone. Przychody z tytułu prowizji lub dyskonta z umów finansowania należności, refinansowania zobowiązań, factoringu i z tyt. udzielonych pożyczek są rozliczane wg efektywnej stopy procentowej.

Przychody finansowe z tytułu leasingu finansowego ujmowane są w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto.

Grupa przyjęła podejście, w którym zgodnie z metodą zamortyzowanego kosztu rozpoznawane są przychody jedynie z tytułu należnych jej dyskonta i/lub prowizji. Przy obliczeniu efektywnej stopy procentowej Grupa uwzględnia należne jej odsetki (zgodnie z zapisem umowy w przypadku aktywów z ustalonym harmonogramem spłat i w wysokości odsetek ustawowych dla aktywów bez ustalonego harmonogramu płatności).

Obliczona z uwzględnieniem należnych Grupie odsetek ESP służy do obliczenia należnego w danym okresie przychodu z tytułu prowizji/dyskonta.

Przychód z tytułu odsetek rozpoznawany jest w wartości nominalnej.

Przychody ze sprzedaży towarów

Przychody ze sprzedaży towarów ujmowane są w momencie, kiedy towary zostały dostarczone i wszelkie prawa do tego towaru zostały przekazane oraz po spełnieniu wszystkich następujących warunków:

- Przeniesienia z Grupy na nabywcę znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów;
- Scedowania przez Grupę funkcji kierowniczych w stopniu związanym na ogół z prawem własności oraz efektywnej kontroli nad sprzedanymi towarami;
- Możliwości dokonania wiarygodnej wyceny kwoty przychodów;
- Wystąpienia prawdopodobieństwa, że jednostka otrzyma korzyści ekonomiczne związane z transakcją;
- Możliwości wiarygodnej wyceny kosztów poniesionych lub przewidywanych w związku z transakcją.

Przychody finansowe

Do przychodów finansowych Grupa kwalifikuje odsetki od lokat bankowych oraz środków pieniężnych, przychody z certyfikatów inwestycyjnych, a także udziały w zyskach innych podmiotów. Przychody z pozostałych aktywów finansowych klasyfikowane są jako przychody z pozostałej działalności.

Biorąc pod uwagę specyfikę prowadzonej działalności przychody finansowe z posiadanych aktywów finansowych poza wymienionymi powyżej są kwalifikowane jako przychody finansowe z podstawowej działalności.

Do przychodów finansowych Grupa kwalifikuje nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi, zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentów pochodnych, stosowanych jako ekonomiczne zabezpieczenie ryzyka kursowego.

Na dzień bilansowy instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej, jaka mogłaby zostać uzyskana, gdyby transakcje zostały na ten dzień całkowicie rozliczone.

Przychody z tytułu odsetek od lokat bankowych ujmowane są przy uwzględnieniu efektywnej stopy procentowej.

Transakcje w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Waluta	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
CZK	0,1673	0,1632
EUR	4,3000	4,1709

Walutą funkcjonalną zagranicznych jednostek zależnych jest: dla BFF Česká republika, s.r.o. - korona czeska (CZK), dla BFF Central Europe s.r.o. - euro (EUR). Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania tych zagranicznych jednostek zależnych są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich sprawozdania z całkowitych dochodów są przeliczane po średnim ważonym kursie wymiany za dany okres obrotowy. Różnice kursowe powstałe

w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako jego odrębny składnik. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Średnie ważone kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

Waluta	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
CZK	0,1663	0,1614
EUR	4,2669	4,2447

Na dzień bilansowy wycenione zostały wyrażone w walutach obcych składniki aktywów i pasywów po średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień.

Różnice kursowe, powstałe na dzień wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań w walutach obcych, zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych.

Koszty finansowania zewnętrznego (koszty finansowania portfela)

Koszty finansowe związane z finansowaniem posiadanego portfela aktywów finansowych są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Koszty finansowania portfela”.

Zaliczenie kosztu finansowania portfela do działalności operacyjnej ma na celu wyraźne, prezentacyjne oddzielenie pozycji kosztów związanych z podstawową działalnością wynikającą z charakteru prowadzonej działalności, od pozostałych kosztów Grupy. W wyniku przyjętej prezentacji nie dokonuje się wyłączenia z działalności operacyjnej sprawozdania z przepływów pieniężnych odsetek od kredytów finansujących podstawową działalność Grupy. Koszty finansowania portfela w okresie bieżącym oraz w okresie porównywalnym są rozliczane według zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej.

Grupa poprzez pochodne instrumenty finansowe typu IRS oraz forward zarządza ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym.

Na dzień bilansowy instrumenty wyceniane są w wartości godziwej, jaka mogłaby zostać uzyskana, gdyby transakcja została na ten dzień rozliczona. Instrumenty pochodne są wykorzystywane jedynie do optymalizacji kosztu finansowania zewnętrznego i dlatego zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej kontraktu ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Koszt finansowania portfela”.

Koszty świadczeń pracowniczych

Koszty świadczeń pracowniczych obejmują koszty wynagrodzeń płatne zgodnie z warunkami umów o pracę, umów zleceń, kontraktów menadżerskich, koszty z tytułu programu opcji managerskich oraz innych świadczeń. Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń obejmują świadczenia z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, rentowego i wypadkowego oraz składki na fundusz gwarantowanych świadczeń pracowniczych i fundusz pracy oraz inne świadczenia takie jak szkolenia i usługi medyczne oraz odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Opodatkowanie

Podatek dochodowy jednostki obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe oblicza się na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Wynik podatkowy różni się od księgowego wyniku brutto w związku z wyłączeniem różnic przejściowych, czyli przychodów i kosztów podlegających opodatkowaniu w przyszłych okresach sprawozdawczych oraz różnic trwałych, których przepisy podatkowe nie uznają za podlegające opodatkowaniu. Obciążenie spółek należących do Grupy

Kapitałowej z tytułu podatku bieżącego oblicza się w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony

Podatek odroczony oblicza się metodą zobowiązań bilansowych jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości, odnosząc się do różnic przejściowych między wartościami bilansowymi aktywów i kapitałów własnych i zobowiązań a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi.

Rezerwę na podatek odroczony ujmuje się od wszystkich dodatnich różnic przejściowych, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej prawdopodobne jest pomniejszenie przyszłych zysków podatkowych o rozpoznane ujemne różnice przejściowe. Pozycja aktywów lub rezerwa z tytułu podatku odroczonego nie jest ujmowana w odniesieniu do różnic przejściowych powstałych z tytułu wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia (poza sytuacją ujęcia po połączeniu jednostek gospodarczych) innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie wpływa ani na wynik podatkowy, ani na wynik księgowy.

Rezerwę na podatek odroczony ujmuje się od przejściowych różnic podatkowych powstałych w wyniku inwestycji w jednostki zależne, stowarzyszone i udziały we wspólnych przedsięwzięciach, chyba że Grupa jest zdolna kontrolować moment odwrócenia różnicy przejściowej i jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnica przejściowa nie ulegnie odwróceniu. Aktywa z tytułu podatku odroczonego wynikające z przejściowych różnic w odliczeniach związanych z takimi inwestycjami i udziałami ujmuje się w zakresie odpowiadającym prawdopodobnym zyskom podlegającym opodatkowaniu, które będzie można skompensować różnicami przejściowymi, jeśli zachodzi prawdopodobieństwo, że w przewidywalnej przyszłości różnice te się odwrócą.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega przeglądowi na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie są wystarczające dla odzyskania składnika aktywów lub jego części, wartość jest odpowiednio pomniejszona.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy. Wycena aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego odzwierciedla konsekwencje podatkowe sposobu, w jaki podmiot spodziewa się odzyskać lub rozliczyć wartość bilansową aktywów i zobowiązań na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek bieżący i odroczony za bieżący okres rozliczeniowy

Podatek bieżący i odroczony wykazuje się w pozycji „Podatek dochodowy” w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, z wyjątkiem przypadku, gdy dotyczy on pozycji uznających lub obciążających bezpośrednio kapitał własny (wówczas także podatek jest odnoszony bezpośrednio w kapitał własny), lub gdy wynika on z początkowego rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i nakłady na środki trwałe w budowie, które jednostka zamierza wykorzystywać w swojej działalności oraz na potrzeby administracyjne w okresie dłuższym niż 1 rok, które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne, jak również poniesione wydatki na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych (przekazane zaliczki).

Środki trwałe ewidencjonuje się w podziale na:

- Grunty,
- Budynki i budowle,
- Maszyny i urządzenia,

- Środki transportu,
- Pozostałe środki trwałe,
- Ulepszenia w obcych środkach trwałych.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia powiększonej o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

- Budynki i budowle 40 lat
- Maszyny i urządzenia, w tym sprzęt IT od 2,5 do 10 lat
- Środki transportu od 3 do 5 lat
- Pozostałe środki trwałe do 5 lat.

Środki trwałe o wartości nie przekraczającej 3.500 PLN amortyzuje się jednorazowo.

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności koryguje z efektem od początku następnego roku obrotowego.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie poddawane są testowi na utratę wartości, jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla środków trwałych w budowie w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości środków trwałych oraz środków trwałych w budowie, jak również koszty amortyzacji środków trwałych odnoszone są w koszty działalności podstawowej.

Na dzień bilansowy środki trwałe wyceniane są według kosztu pomniejszonego o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Inwestycje rozpoczęte dotyczące środków trwałych będących w toku budowy lub montażu są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Rozpoczęcie amortyzacji następuje w następnym miesiącu po przyjęciu środka trwałego do używania. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się systematycznie przez okres użytkowania środka trwałego lub do momentu przeznaczenia go do sprzedaży lub postawienia w stan likwidacji.

Grupa nie zaprzestaje odpisów amortyzacyjnych w okresie, w którym środek trwały jest bezczynny lub wyłączony z użytkowania.

Środki trwałe używane na podstawie umów najmu, dzierżawy, leasingu lub innej o podobnym charakterze, zaliczone do majątku jednostki, amortyzuje się przez okres ekonomicznej przydatności środka, jeżeli istnieje wystarczająca pewność, że jednostka uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu. W przeciwnym razie składnik aktywów amortyzowany jest przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują aktywa, które nie posiadają postaci fizycznej, są identyfikowalne oraz które można wiarygodnie wycenić i które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki.

Wartości niematerialne ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Dla celów amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania stosowana jest metoda amortyzacji liniowej. Dla programów komputerowych przyjmuje się okres użytkowania 2-4 lata.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji.

Wartości niematerialne o wartości nie przekraczającej 3.500 PLN amortyzuje się jednorazowo.

Wartości niematerialne poddawane są testowi na utratę wartości, jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla wartości niematerialnych w okresie ich

realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości, wartości niematerialnych, jak również ich amortyzacji odnoszone są w koszty działalności podstawowej.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wyceniane są według kosztu po pomniejszeniu o dokonane odpisy aktualizujące oraz ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Rozpoczęcie amortyzacji następuje nie wcześniej niż po przyjęciu wartości niematerialnych do użytkowania.

Wartości niematerialne używane na podstawie umów najmu, dzierżawy, leasingu lub innej o podobnym charakterze, zaliczone do majątku jednostki, amortyzuje się przez okres ekonomicznej przydatności środka jeżeli istnieje wystarczająca pewność, że jednostka uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu. W przeciwnym razie składnik aktywów amortyzowany jest przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oprócz wartości firmy

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości bilansowych posiadanych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Jeżeli stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu.

W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależne od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Jeśli możliwe jest wskazanie wiarygodnej i jednolitej podstawy alokacji, składniki majątku trwałego Grupy alokowane są do poszczególnych jednostek generujących przepływy pieniężne lub do najmniejszych grup jednostek generujących takie przepływy, dla których można wyznaczyć wiarygodne i jednolite podstawy alokacji.

W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, test utraty wartości przeprowadzany jest corocznie oraz dodatkowo wtedy, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako wyższa spośród dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa, odpowiadająca wartości bieżącej prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, uwzględniającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego składnika aktywów.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne), wartość bilansową tego składnika lub jednostki pomniejsza się do wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie jako koszt okresu, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów wykazywany był w wartości przeszacowanej (wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania).

Jeśli strata z tytułu utraty wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie przekraczającej jednak wartości bilansowej tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby w poprzednich latach nie ujęto straty z tytułu utraty wartości składnika aktywów jednostki generującej przepływy pieniężne. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, o ile składnik aktywów nie podlegał wcześniej przeszacowaniu - w takim przypadku, odwrócenie straty z tytułu utraty wartości traktuje się jak zwiększenie kapitału z aktualizacji wyceny.

Zapasy

Grupa posiada zapasy z tytułu zakupu sprzętu medycznego i samochodów bazowych do produkcji ambulansów przeznaczonych do leasingu, najmu, dzierżawy lub sprzedaży. Sprzęt i samochody te w przyszłości zostaną sprzedane lub będą przedmiotem leasingu, najmu, dzierżawy.

Zapasy wyceniane są według niższej z wartości: kosztu lub wartości możliwej do uzyskania. Wartość możliwa do uzyskania stanowi szacunkową cenę sprzedaży zapasów pomniejszoną o koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Przy ustalaniu rozchodu i zapasu stosowana jest metoda identyfikacji szczegółowej, ponieważ składniki zapasów nie są wzajemnie wymienialne oraz produkty lub usługi przeznaczone są na rzecz realizacji ściśle określonego projektu czy zamówienia.

Rezerwy

Rezerwy wykazuje się w przypadku wystąpienia w Grupie bieżących zobowiązań (prawnych lub zwyczajowych) będących konsekwencją zdarzeń z przeszłości i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych, oraz kwotę tych zobowiązań można wiarygodnie wycenić.

Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów.

Jeśli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy będzie można odzyskać od strony trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i możliwa jest jej wiarygodna wycena.

Umowy rodzące zobowiązania

Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących zobowiązania ujmuje się i wycenia jako rezerwy. Za umowę rodzącą zobowiązania uważa się umowę zawartą, wymuszającą nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych przewidywanych w ramach umowy.

Aktywa finansowe

Uregulowania prawne

Grupa w ramach podstawowej działalności operacyjnej nabywa aktywa klasyfikowane jako aktywa finansowe. Klasyfikacja aktywów finansowych oraz zasady ich wyceny i prezentacji zostały opisane w standardzie MSSF 9 wdrożonym przez Grupę od dnia 1 stycznia 2018.

Klasyfikacja aktywów finansowych, zgodnie z MSSF 9, jest uzależniona od:

- modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz
- wyniku testu kontraktowych przepływów pieniężnych.

Zgodnie ze standardem instrumenty finansowe klasyfikowane są, na podstawie wyników oceny modeli biznesowych oraz testu kontraktowych przepływów pieniężnych, wyłącznie do trzech grup:

- aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Inwestycje będące instrumentami finansowymi ujmuje się w dniu nabycia w wartości początkowej równej wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji z wyjątkiem tych aktywów, które zalicza się do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Ocena modelu biznesowego

Zgodnie z MSSF 9.7.2.3, Grupa przeprowadza ocenę modelu biznesowego dla istniejącego portfela aktywów finansowych w oparciu o fakty i okoliczności historyczne.

Analiza przyjętego sposobu zarządzania portfelami aktywów finansowych dokonywana jest na podstawie przeglądu oraz oceny danych jakościowych i ilościowych mających wpływ na przyporządkowanie portfeli aktywów do odpowiedniego modelu biznesowego, w szczególności:

- przyczyn dokonanych w przeszłości sprzedaży aktywów finansowych;
- wolumenu sprzedaży aktywów finansowych dokonanych we wcześniejszych okresach sprawozdawczych;
- częstotliwości dokonywanych w przeszłości sprzedaży aktywów finansowych;
- momentu sprzedaży danego aktywa finansowego;
- analizy przyczyn oraz wartości planowanych przyszłych sprzedaży aktywów finansowych w ramach danych portfeli.

Na dzień pierwszego ujęcia MSSF 9 Grupa dokonała oceny identyfikacji i oceny modeli biznesowych i przypisała posiadane aktywa finansowe o ekonomicznej charakterystyce instrumentu dłużnego do modelu biznesowego „aktywa utrzymywane do momentu zapadalności” (Held to Collect Model; HTC).

Wyjątkami były wskazane poniżej aktywa i zobowiązania wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy:

- instrumenty pochodne stosowane w Grupie w celu operacyjnego zabezpieczenia prowadzonej działalności - zarówno aktywa, jak i zobowiązania,
- posiadane certyfikaty inwestycyjne.

Kolejne oceny modelu biznesowego są przeprowadzane w przypadku zaistnienia zdarzenia mogącego mieć wpływ na zmianę zidentyfikowanego dotychczas modelu oraz na dzień bilansowy.

Identyfikacja lub zmiana modelu biznesowego przyjmowana jest w formie uchwały Zarządu BFF Polska S.A.

Test kontraktowych przepływów pieniężnych (Test SPPI)

Zgodnie z MSSF 9 wymogi testu kontraktowych przepływów pieniężnych spełniają jedynie aktywa generujące przepływy pieniężne, które obejmują jedynie:

- kapitał (kwota główna) - wartość godziwa składnika aktywów finansowych w momencie początkowego ujęcia,
- odsetki umowne, które obejmują w szczególności zapłatę za wartość pieniądza w czasie, ryzyko kredytowe związane z kwotą główną pozostałą do spłaty w określonym czasie, inne podstawowe ryzyka i koszty związane z udzielaniem finansowania, marżę zysku.

Aktywa te mogą być wyceniane w:

- zamortyzowanym koszcie w odniesieniu do aktywów zaklasyfikowanych do modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów z zamiarem uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- wartości godziwej przez inne całkowite dochody w odniesieniu do aktywów zaklasyfikowanych do modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych.

Aktywa nie spełniające testu kontraktowych przepływów pieniężnych są obligatoryjnie wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy niezależnie od modelu biznesowego.

Test kontraktowych przepływów pieniężnych przeprowadzany jest w dedykowanym i sformalizowanym narzędziu decyzyjnym.

Grupa przeprowadza Test SPPI na dwóch poziomach agregacji:

- na poziomie dokumentacji produktowej / standardowych wzorców umów operacyjnych (Poziom A);
- na poziomie wybranych pojedynczych umów operacyjnych lub umów innych aktywów finansowych o ekonomicznej charakterystyce instrumentu dłużnego (Poziom B).

Dla wszystkich aktywów, dla których przeprowadzono test SPPI, zakończył się on wynikiem pomyślnym zezwalającym na wycenę aktywa metodą zamortyzowanego kosztu.

Aktywa nabyte / modyfikowane z rozpoznaną utratą wartości (POCI assets)

Zgodnie z regulacjami MSSF 9 aktywa POCI to aktywa, dla których w momencie nabycia lub modyfikacji została rozpoznana utrata wartości. Aktywo nosi znamiona utraty wartości w momencie nabycia lub modyfikacji jeżeli został spełniony jeden z poniższych warunków:

- znaczące pogorszenie sytuacji finansowej dłużnika;
- złamanie warunków pierwotnej umowy poprzez opóźnienie powodujące zaliczenie aktywa do kategorii default lub past due;
- prawdopodobieństwo upadłości dłużnika lub rozpoczęcie procesu jego restrukturyzacji;
- brak aktywnego rynku dla danego aktywa finansowego;
- modyfikacja aktywa (np. wydłużenie terminu spłaty) ze względu na pogorszenie sytuacji finansowej dłużnika;
- nabycie aktywa z wysokim dyskontem odzwierciedlającym utratę wartości tego aktywa.

W ramach bieżącej działalności Grupa nabywa aktywa z dyskontem. Wartość dyskonta jest relatywnie niska i odzwierciedla wartość pieniądza w czasie oraz jest formą realizacji oczekiwanej marży zysku. Aktywa nabywane z takim dyskontem nie mają znamiona utraty wartości w dniu początkowego ich ujęcia.

Aktywa objęte postępowaniem sądowym

Grupa posiada w portfelu aktywa objęte postępowaniem sądowym. Postępowanie sądowe jest standardową praktyką wpisaną bezpośrednio w działalność operacyjną Grupy i dlatego skierowanie aktywa do postępowania sądowego nie oznacza automatycznie, że dla tego aktywa rozpoznana została utrata wartości i że na dzień skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego aktywo takie jest automatycznie klasyfikowane do kategorii POCI.

Zastosowanie wyceny według zamortyzowanego kosztu

Jest to metoda obliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych i alokacji przychodu w odpowiednim okresie. Efektywna stopa procentowa to stopa dyskontująca szacowane przyszłe przepływy pieniężne w okresie do przewidywanej daty zapadalności danego składnika aktywów finansowych lub, w uzasadnionym przypadku, w okresie krótszym do wartości księgowej netto składnika aktywów.

Grupa ujmuje aktywa finansowe w księgach wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną postanowień umownych instrumentu finansowego. Aktywa finansowe zostają wprowadzone do ksiąg z datą dokonania transakcji, bez względu na przewidziany w umowie termin rozliczenia transakcji.

Zgodnie z zasadami MSSF 9 wg metody zamortyzowanego kosztu Grupa wycenia aktywa należące do portfeli realizujących model biznesowy utrzymania do terminu wymagalności (Held to Collect), które pozytywnie przeszły test SPPI.

Wycenę początkową instrumentu finansowego dokonuje się w wartości godziwej, która definiowana jest jako wartość, za jaką aktywa mogą być wymienione, a zobowiązania uregulowane pomiędzy stronami poinformowanymi oraz gotowymi do zawarcia transakcji na zasadach rynkowych. Transakcje zawierane przez Grupę, zawierane są na zasadach rynkowych, dlatego też pierwotnie aktywa finansowe wyceniane są w wartości przepływów pieniężnych netto zapłaconych przez Grupę.

Z wyceny metodą zamortyzowanego kosztu wyłączone są aktywa objęte celowym odpisem aktualizacyjnym z tytułu rozpoznanej utraty wartości - brak wyceny wynika z ostrożnościowego podejścia Grupy i nie rozpoznawania metodą zamortyzowanego kosztu żadnych przychodów z tytułu aktywa z rozpoznaną utratą wartości, nawet jeśli Grupa ocenia, że część tego aktywa zostanie w przyszłości odzyskana. Przychody z tej kategorii aktywów rozpoznawane są metodą kasową w momencie zapłaty przez dłużnika.

Wycena bilansowa portfela z ustalonym harmonogramem spłaty oraz udzielonych pożyczek

Część portfela aktywów finansowych posiada ustalony harmonogram spłaty. Może on być ustalany z dłużnikiem od razu w momencie zawierania umowy lub w formie odrębnego porozumienia. Grupa, znając terminy spłat należności wynikające z ustalonego harmonogramu spłat, dokonuje wyliczenia efektywnej stopy procentowej dla danego aktywa. Od tego momentu przychód rozpoznawany jest

przez Grupę przy użyciu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odsetek naliczanych według stopy umownej, rozliczenia w czasie dyskonta/prowizji.

Portfel bez ustalonego harmonogramu spłaty

Grupa w ramach umów zawartych z pierwotnymi wierzycielami dokonuje nabycia wierzytelności kapitałowych i odsetkowych z dyskontem lub pobiera dodatkowo prowizję od wierzyciela.

Nabyte aktywa finansowe są ujmowane pierwotnie w wartości godziwej, za którą Grupa uznaje wartość nominalną zobowiązania do zapłaty ceny danego aktywa (z uwzględnieniem ewentualnej prowizji).

Na dzień bilansowy Grupa dokonuje analizy portfela bez ustalonego harmonogramu płatności. Aktywa nabyte wcześniej niż wynosi dopuszczalny okres opóźnienia przewidywany obowiązującą w Grupie procedurą (odpowiadający średniej rotacji aktywów) traktowane są jako aktywa nieregularne i wyceniane w wartości nominalnej pomniejszonej o nierozliczone początkowe dyskonto/prowizję. W przypadku takich aktywów przychód z tytułu dyskonta/prowizji jest rozpoznawany proporcjonalnie do spłaconej kwoty wierzytelności. Przyjęte uproszczenie wynika z braku praktycznej możliwości wyznaczenia wiarygodnej efektywnej stopy procentowej dla tej kategorii aktywów finansowych.

Aktywa nabyte w okresie późniejszym niż średnia rotacja portfela są wyceniane metodą efektywnej stopy procentowej na poziomie zagregowanym wg kategorii produktu i okresu nabycia aktywa. Przyjęte jest założenie, że ich okres spłaty jest równy średniej rotacji portfela. Dodatkowo przyjęto, że portfel bez ustalonego harmonogramu generuje przychody odsetkowe przy oprocentowaniu równym odsetkom ustawowym.

Wycena bilansowa aktywów objętych postępowaniem sądowym

Zgodnie z obowiązującą w Grupie procedurą, aktywa wykazujące wyższe niż dopuszczalne opóźnienia w płatnościach kierowane są na drogę postępowania sądowego. Objęcie aktywów postępowaniem sądowym jest kolejnym etapem odzyskiwania wierzytelności i nie wskazuje na potencjalne zagrożenie realizacji danego aktywa.

Na dzień bilansowy Grupa wycenia aktywa objęte postępowaniem sądowym według zamortyzowanego kosztu. Skierowanie aktywa na drogę postępowania sądowego oznacza zmianę szacunków dotyczących harmonogramu przyszłych płatności danego aktywa. Z powodu wystąpienia zmiany w oczekiwanych przyszłych przepływach pieniężnych Grupa przeprowadza wycenę aktywa finansowego przy zastosowaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Różnica pomiędzy wartością przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową a wartością bilansową danego aktywa rozpoznawana jest jednorazowo w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji przychody ze świadczenia usług.

W momencie skierowania aktywa na drogę postępowania sądowego Grupa, jako przychód memoriałowy, rozpoznaje odsetki naliczone od dnia nabycia danego aktywa do dnia pozwu oraz należny Grupie potencjalny przychód z tyt. zwrotu kosztów postępowania sądowego. Przy użyciu efektywnej stopy procentowej rozpoznawany jest przez Grupę przychód uwzględniający rozliczenie w okresie średniej rotacji dyskonta/prowizji dotyczącego nabytych aktywów.

Utrata wartości aktywów finansowych

W zakresie utraty wartości Grupa, zgodnie z regulacjami MSSF 9, stosuje model strat oczekiwanych.

Aktywa finansowe ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim przyszłe przepływy pieniężne.

Zgodnie z regulacjami MSSF 9 utrata wartości jest mierzona jako 12-miesięczne oczekiwane straty kredytowe albo dożywotnie oczekiwane straty kredytowe. Podstawa pomiaru zależy od tego, czy nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe alokowane są do 3 koszyków (stage):

- Koszyk 1 dla grupy aktywów, dla których w momencie początkowego ujęcia aktywów nabytych/powstałych bez utraty wartości nie nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego, a ujmowanie straty następuje w wysokości 12-miesięcznej oczekiwanej straty kredytowej;
- Koszyk 2 dotyczy aktywów, dla których nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia, a utrata wartości jest wyceniana na podstawie oczekiwanych strat kredytowych za cały okres istnienia instrumentu;
- Koszyk 3 dotyczy portfela, dla którego spełniona jest definicja utraty wartości na datę sprawozdawczą, a strata kredytowa jest obliczana za cały okres życia instrumentu, oraz ekspozycje z opóźnieniem w spłacie należności powyżej 90 dni, dla których domniemanie utraty wartości zostało odrzucone (nota 38.2).

Dla ekspozycji, dla których rozpoznano przesłanki wzrostu ryzyka kredytowego oraz przesłanki utraty wartości, Grupa tworzy odpis na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia aktywa. Dla ekspozycji, dla których nie stwierdzono przesłanek wzrostu ryzyka kredytowego Grupa tworzy odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się bezpośrednio o odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości. Jeśli w kolejnym okresie kwota odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości ulega zmniejszeniu, a zmniejszenie to można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które wystąpiło po dacie ujęcia utraty wartości, strata z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu i jest ujmowana w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, w pozycji "Przychody ze sprzedaży" w zakresie odpowiadającym odwróceniu wartości bilansowej inwestycji na dzień utraty wartości, w stopniu nieprzekraczającym wartości zamortyzowanego kosztu, jaki ujęto by, gdyby utrata wartości nie nastąpiła.

Grupa podjęła decyzję o skorzystaniu z zapisów MSSF 9 umożliwiających zwolnienie z obowiązku przekształcania danych porównawczych dla okresów wcześniejszych w odniesieniu do zmian wynikających z klasyfikacji i wyceny oraz utraty wartości. Dla okresu porównywalnego dane dotyczące portfela aktywów finansowych zostały zaprezentowane zgodnie z MSR 39.

Należności z tytułu leasingu finansowego

Aktywa oddane w leasing finansowy prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto w podziale na część długoterminową i krótkoterminową.

W ramach leasingu finansowego następuje przekazanie przez leasingodawcę całego ryzyka i korzyści związanych z tytułem prawnym, w związku z czym należne opłaty leasingowe traktowane są jako spłaty należności głównej i przychody finansowe, które stanowią zwrot zainwestowanych środków i wynagrodzenie za usługi.

Przychody finansowe ujmowane są w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto.

Na dzień rozpoczęcia leasingu leasingodawca ujmuje w aktywach wartość inwestycji leasingowej brutto stanowiącą sumę opłat leasingowych i wartości końcowej przedmiotu leasingu wynikających z umowy. Na dzień bilansowy należności z tytułu leasingu prezentowane są jako różnica pomiędzy wartością inwestycji leasingowej brutto i niezrealizowanych przychodów finansowych.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na oczekiwane straty kredytowe. Odpis na należności naliczany jest zgodnie z zasadami MSSF 9 i przyjętymi w Grupie procedurami opisanymi powyżej w części dotyczącej aktywów finansowych.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu metody zamortyzowanego kosztu. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Przyjmuje się, że dla terminu płatności nie przekraczającego roku wpływ zmiany wartości pieniądza w czasie nie jest istotny.

Należności wyrażone w walutach obcych ujmują się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”.

Pozostałe aktywa

Pozostałe aktywa krótkoterminowe obejmują czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów. Kategoria ta obejmuje poniesione wydatki, które stanowią koszty przyszłych okresów. Rozliczenia międzyokresowe czynne ujmowane są pierwotnie w wartościach dokonanych wydatków, zaś na dzień bilansowy wyceniane są z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny. Odpisy rozliczeń międzyokresowych czynnych następują stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń w zależności od ich charakteru.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie oraz środki pieniężne na rachunkach bankowych, w tym utrzymywane w ramach lokat bankowych. Ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności, łatwo wymienne na określone kwoty oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości, w tym należne odsetki od lokat bankowych o terminie zapadalności nie przekraczającym terminu 3 miesięcy. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyceniane są według wartości nominalnych. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyrażone w walutach obcych ujmują się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”. Dla celów sprawozdania z przepływów pieniężnych środki pieniężne i ich ekwiwalenty zdefiniowane są w identyczny sposób jak dla celów ujmowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Kapitał własny

Do kapitałów własnych zaliczane są:

- kapitał akcyjny, wyrażony w wartości nominalnej wynikającej ze Statutu Spółek Grupy i wpisanej w rejestrze sądowym,
- kapitał zapasowy, którego zasady funkcjonowania określa Statut Spółek Grupy, a także decyzje uprawnionych organów Spółek,
- kapitał rezerwowy tworzony zgodnie ze Statutem Spółki jednostki dominującej,
- kapitał z wyceny programu opcyjnego,
- niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat poprzednich,
- wynik netto okresu bieżącego,
- różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych spółek zależnych.

Na dzień bilansowy kapitał zakładowy wykazuje się w wartości nominalnej pomniejszonej o zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady na poczet kapitału.

Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe

Klasyfikacja jako zadłużenie lub kapitał własny

Instrumenty dłużne i kapitałowe klasyfikuje się jako zobowiązania finansowe lub jako kapitał własny, w zależności od treści ustaleń umownych.

Instrumenty kapitałowe

Instrumentem kapitałowym jest każdy kontrakt, który poświadcza udział w aktywach podmiotu po odjęciu wszystkich jego zobowiązań. Instrumenty kapitałowe wykazuje się w wartości wpływów pomniejszonej o bezpośrednie koszty emisji.

Zobowiązania finansowe

Za zobowiązania uznaje się wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów.

W zależności od metody wyceny zobowiązania finansowe klasyfikowane są jako zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy bądź pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu metodą efektywnej stopy procentowej.

Pożyczki, kredyty bankowe i obligacje własne

Pożyczki, kredyty bankowe i wyemitowane obligacje własne ujmowane są pierwotnie w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji. Następnie wyceniane są wg zamortyzowanego kosztu metodą efektywnej stopy procentowej.

Koszty finansowe, łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów lub emisji obligacji, ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Do pozostałych zobowiązań finansowych klasyfikowane są zobowiązania z tytułu zawartych umów nabycia pozostałych aktywów finansowych wykazywane w kwocie wymagającej zapłaty oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego wyceniane metodą efektywnej stopy procentowej.

Dla leasingu wprowadza się jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę:

- należy ująć aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości;
- amortyzację leasingowanego aktywa ujmuje się odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

Płatności leasingowe zostały podzielone na część odsetkową i zmniejszenie zobowiązania z tytułu leasingu, tak by stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty finansowe odnosi się bezpośrednio do sprawozdania z całkowitych dochodów w pozycji koszty finansowe.

Pozostałe zobowiązania

Do pozostałych zobowiązań klasyfikowane są rozliczenia międzyokresowe kosztów, do których zalicza się między innymi zobowiązania przypadające do zapłaty za usługi, które zostały otrzymane lub wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom, np. z tytułu zaległych premii. Pomimo iż w tych konkretnych sytuacjach konieczne jest oszacowanie kwoty lub też terminu zapłaty ww. zobowiązań, stopień niepewności jest na ogół znacząco mniejszy niż w przypadku rezerw, stąd zobowiązania te klasyfikuje się jako zobowiązania.

Zobowiązania wyrażone w walutach obcych ujmuje się w księgach i wycenia na dzień bilansowy zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie „Transakcje w walutach obcych”.

Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Grupa może wykorzystywać pochodne instrumenty finansowe do zabezpieczenia ryzyk związanych z podstawową działalnością operacyjną, takich jak np. ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej. Grupa nie wykorzystuje instrumentów pochodnych w celach spekulacyjnych, bądź w innych nie związanych z podstawową działalnością.

Grupa może wykorzystywać pochodne instrumenty finansowe jedynie w celu operacyjnego zabezpieczenia wartości godziwej aktywów i nie wykorzystuje rachunkowości zabezpieczeń.

Ryzyko walutowe

Poprzez instrumenty pochodne Grupa zabezpiecza ryzyko zmian kursów walutowych transakcji związanych z podstawową działalnością operacyjną, zawieranych w walutach innych niż PLN.

Na dzień bilansowy instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej, jaka mogłaby zostać uzyskana, gdyby transakcja została na ten dzień całkowicie rozliczona.

Zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji przychody lub koszty finansowe. Zyski i straty z tytułu różnic kursowych związane z pozycją zabezpieczoną, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w przychodach lub kosztach finansowych.

Ryzyko stopy procentowej

Grupa pozyskuje finansowanie zewnętrzne w formie emisji obligacji, poprzez zaciąganie kredytów bankowych oraz pożyczek od podmiotu dominującego. Finansowanie to obciążone jest kosztem opartym o zmienną stawkę referencyjną (WIBOR). Aktywa Grupy są oprocentowane zarówno według stóp stałych, jak i zmiennych. W związku z tym istnieje ryzyko niedopasowania stóp procentowych. Grupa zarządza tym ryzykiem poprzez monitoring struktury portfela aktywów finansowych i zaciąganych zobowiązań finansowych oraz poprzez odpowiednie instrumenty pochodne.

Na dzień bilansowy instrumenty wyceniane są w wartości godziwej, jaka mogłaby zostać uzyskana, gdyby transakcja została na ten dzień rozliczona. Zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej kontraktu ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Koszt finansowania portfela”.

Pracownicze programy motywacyjne

Program opcji menedżerskich

Spółki z Grupy mogą prowadzić programy opcji menedżerskich, w ramach których niektórym członkom kadry kierowniczej przyznawane są niezbywalne opcje na akcje.

Koszt transakcji rozliczanych z osobami uprawnionymi w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględniane są rynkowe warunki nabycia uprawnień oraz warunki inne niż warunki nabycia uprawnień.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności i/lub wyników, kończącym się w dniu, w którym określone osoby zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę akcji, które - wg najlepszych szacunków - zostaną ostatecznie nabyte.

W przypadku wystąpienia, rozładniający wpływ wyemitowanych opcji jest uwzględniany przy ustalaniu wielkości zysku przypadającego na jedną akcję.

Podstawowe osądy rachunkowe i podstawy szacowania niepewności

Stosując zasady rachunkowości obowiązujące w Grupie Zarząd musi dokonywać osądów, szacunków i przyjmować założenia dotyczące wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, której nie da się określić wykorzystując dostępne źródła. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne i inne czynniki uznawane za istotne. Rzeczywiste wyniki mogą odbiegać od przyjętych wartości szacunkowych.

Szacunki i leżące u ich podstaw założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeśli zmiana dotyczy ich na równi z okresem bieżącym.

Główne szacunki zostały zaprezentowane w następujących notach:

Nota		Rodzaj ujawnionej informacji
17	Odpisy aktualizujące wartość portfela aktywów finansowych	Kwoty odpisów dot. portfela aktywów finansowych
17, 18, 23, 37	Wartość godziwa instrumentów finansowych	Klasy i kategorie instrumentów finansowych, metody ich wyceny
17	Aktywa finansowe oraz należności z tytułu leasingu finansowego	Rezerwa na potencjalne i przegrane koszty sądowe

Istotne zasady polityki rachunkowości stosowane w okresach porównywalnych

Poniżej przytoczone zostały zasady polityki rachunkowości dotyczące ujęcia aktywów finansowych stosowane przez Grupę w okresie porównywalnym zgodnie z MSR 39.

Aktywa finansowe wg MSR 39 - Zasady ogólne

Inwestycje będące instrumentami finansowymi ujmuje się w dniu nabycia w wartości początkowej równej wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji z wyjątkiem tych aktywów, które zalicza się do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe klasyfikuje się do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- aktywa finansowe utrzymywane do upływu terminu zapadalności;
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży;
- pożyczki i należności własne.

Klasyfikacja aktywów finansowych określana jest w momencie początkowego ujęcia, w zależności od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych.

1. Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Grupa klasyfikuje w szczególności aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Są to aktywa, które zostały nabyte lub powstały w celu uzyskania korzyści w wyniku krótkoterminowych (w terminie do trzech miesięcy) wahań cen oraz aktywa finansowe, które niezależnie od powodu, dla którego zostały nabyte stanowią grupę aktywów, która wykorzystywana była ostatnio do realizacji korzyści w wyniku wahań cen. Do tej kategorii Grupa kwalifikuje również aktywa, które przy początkowym ujęciu zostały wykazane przez jednostkę jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy.
2. Do aktywów finansowych utrzymywanych do upływu terminu zapadalności Grupa zalicza aktywa finansowe o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie zapadalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu zapadalności, z wyjątkiem należności zaklasyfikowanych jako pożyczki i należności. Aktywa te wykazuje się wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości, a przychód rozpoznaje się przy użyciu efektywnej stopy procentowej.
3. Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży Grupa zalicza wszelkie aktywa finansowe nie zakwalifikowane do pożyczek i należności, aktywów finansowych utrzymywanych do upływu terminu zapadalności oraz aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do aktywów dostępnych do sprzedaży zalicza się w szczególności udziały w innych podmiotach nie będących podmiotami podporządkowanymi, których Grupa nie przeznaczyła do sprzedaży w krótkim terminie. Aktywa te wycenia się w wartości godziwej, zyski i straty wynikające bezpośrednio ze zmian wartości godziwej ujmuje się w innych całkowitych dochodach.
4. Pożyczki i należności własne, których Grupa nie zaklasyfikowała jako wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, kwalifikuje się do kategorii pożyczki i należności. W szczególności zalicza się do tej kategorii należności nabyte w ramach finansowania należności, umów factoringu i umów refinansowania zobowiązań oraz udzielone pożyczki i należności powstałe w ramach udzielonych przez Grupę poręczeń. Wycenia się je według zamortyzowanego kosztu przy użyciu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości. Przychód odsetkowy i prowizyjny ujmuje się według efektywnej stopy procentowej w pozycji przychody ze świadczonych usług w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

W prezentowanych w sprawozdaniu finansowym okresach Grupa posiadała wyłącznie aktywa finansowe klasyfikowane do kategorii pożyczki i należności własne oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Utrata wartości aktywów finansowych wg MSR 39

Aktywa finansowe ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim przyszłe przepływy pieniężne. W przypadku aktywów finansowych wykazywanych według zamortyzowanego kosztu kwota utraty wartości stanowi różnicę między wartością bilansową a bieżącą wartością oczekiwanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się bezpośrednio o odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości. Jeśli w kolejnym okresie kwota odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości ulega zmniejszeniu, a zmniejszenie to można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które wystąpiło po dacie ujęcia utraty wartości, strata z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu i jest ujmowana w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, w pozycji "Przychody ze sprzedaży" w zakresie odpowiadającym odwróceniu wartości bilansowej inwestycji na dzień utraty wartości, w stopniu nieprzekraczającym wartości zamortyzowanego kosztu, jaki ujęto by, gdyby utrata wartości nie nastąpiła. Dotyczy to wszystkich aktywów z wyjątkiem instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży. W ich przypadku wzrost wartości godziwej następujący po utracie wartości ujmuje się bezpośrednio w innych całkowitych dochodach.

Sektor publiczny, w jakim Grupa prowadzi podstawową działalność, charakteryzuje się ograniczonym ryzykiem utraty wartości nabytych aktywów finansowych. Portfel aktywów finansowych Grupy obejmuje w większości aktywa od publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz jednostek samorządu terytorialnego, które nie podlegają prawu upadłościowemu, a za zobowiązania w przypadku ich likwidacji odpowiada organ założycielski. Grupa stosuje odpowiednią politykę tworzenia odpisów aktualizacyjnych ze zwróceniem szczególnej uwagi na zabezpieczenia odpowiadające związanemu z nimi ryzyku:

- Jednostki bez zdolności upadłościowej - pojawiające się przejściowo opóźnienia w realizacji harmonogramów płatności przez poszczególnych dłużników są uwzględniane i jeśli okaże się, że wartość bieżąca zaktualizowanych przyszłych przepływów finansowych jest niższa od wartości bilansowej aktywa rozpoznawana jest utrata wartości aktywa. Jednocześnie polityka przyjęta w Grupie zakłada, że w przypadku modyfikacji harmonogramu płatności Grupa modyfikuje zapisy tego harmonogramu (np. przez pobranie dodatkowej prowizji lub podwyższenie stopy odsetek bieżących) tak aby utrzymać rentowność aktywa.
- Jednostki ze zdolnością upadłościową - Grupa posiada na dzień bilansowy zabezpieczenia odpowiadające związanemu z nimi ryzyku kredytowemu. W uzasadnionym przypadku przewidywania konieczności dokonania umorzeń części posiadanych aktywów lub niepewności co do ich odzyskania Grupa tworzy odpisy aktualizujące obciążające koszty podstawowej działalności w odniesieniu do kwoty kapitału. Natomiast rezerwy dotyczące naliczonego przychodu odsetkowego (kalkulowanego od wartości netto należności) pomniejszają przychody ze świadczenia usług.

Odpisy aktualizujące wartość portfela aktywów finansowych tworzone są na podstawie indywidualnej analizy poszczególnych pozycji portfela. W trakcie roku Grupa tworzy rezerwę ogólnego ryzyka, która uwzględnia potencjalne ryzyko portfela i może być wykorzystywana zgodnie z polityką tworzenia rezerw.

Dla aktywów objętych odpisami aktualizacyjnymi Grupa nie rozpoznaje należnego, ale nie opłaconego przychodu finansowego ani przychodu z tytułu rozliczenia prowizji/dyskonta.

Warunki wyłączenia składników aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Na dzień, w którym jednostka utraciła kontrolę nad składnikiem aktywów finansowych, jego wartość wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Utrata kontroli następuje wtedy, gdy wynikające z zawartej umowy prawa do korzyści ekonomicznych zostały zrealizowane, wygasły albo jednostka zrzekła się tych praw np. poprzez umorzenie wierzytelności.

Grupa zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych wyłącznie w sytuacji, gdy:

- wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych;
- doszło do przeniesienia składnika, tj. przeniesiono umowne prawa do otrzymywania przepływów pieniężnych z danego składnika aktywów bądź zachowano je, jednak z jednoczesnym zobowiązaniem umownym do przekazania tych przepływów na rzecz innego podmiotu;
- przeniesiono zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem danego aktywa finansowego.

Jeżeli dokonano istotnej modyfikacji składnika aktywów finansowych lub doszło do zmiany stosunku prawnego związanego z danym składnikiem, dany składnik aktywów wygasa i ujmowany jest jako nowe aktywo finansowe.

3. Sezonowość i segmenty działalności

W podstawowej działalności operacyjnej Grupy nie występuje zjawisko sezonowości.

Dla celów zarządczych Grupa jest traktowana jako jeden segment operacyjny. W ramach Grupy nie zostały wyróżnione dla celów zarządczych segmenty operacyjne zgodnie z kryteriami określonymi w MSSF 8.

Grupa Kapitałowa BFF Polska w okresie objętym sprawozdaniem prowadziła działalność na terytorium Polski (BFF Polska S.A., BFF MEDFinance S.A., DEBT-RNT Sp. z o.o., Komunalny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty oraz MEDICO NSFIZ) głównie w sektorze publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz dostawców towarów i usług do tych podmiotów, jak również w sektorze samorządowym.

W okresie sprawozdawczym w ramach Grupy Kapitałowej Spółka BFF Polska S.A. prowadziła działalność na terenie Czech i Słowacji za pośrednictwem spółek zależnych BFF Česká republika s.r.o. oraz BFF Central Europe s.r.o.

Poniższe zestawienia przedstawiają informacje geograficzne w odniesieniu do przychodów i aktywów Grupy.

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
	PLN' 000	PLN' 000
Przychody ze sprzedaży		
Polska	177 776	143 224
Zagranica	49 414	40 333
	<i>w tym:</i>	
	<i>Czechy</i>	1 395
	<i>Słowacja</i>	48 019
Korekty konsolidacyjne	(6 524)	(3 985)
Razem	220 666	179 572

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN' 000	PLN' 000
Aktywa finansowe oraz należności z tytułu leasingu		
Polska	2 698 556	2 213 728
Zagranica	716 189	555 304
	<i>w tym:</i>	
	<i>Czechy</i>	32 269
	<i>Słowacja</i>	683 920
Korekty konsolidacyjne	(122 164)	(112 215)
Razem	3 292 581	2 656 817

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
	PLN' 000	PLN' 000
Wynik finansowy netto		
Polska	36 198	18 968
Zagranica	23 329	14 893
	<i>w tym:</i>	
	<i>Czechy</i>	<i>(193)</i>
	<i>Słowacja</i>	<i>15 236</i>
Korekty konsolidacyjne	-	-
Razem	59 527	33 861

4. Przychody ze sprzedaży

Analiza przychodów z działalności podstawowej Grupy za rok 2018 i za okres porównawczy przedstawia się następująco:

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
	PLN' 000	PLN' 000
Przychody ze świadczenia usług		
Przychody z portfela wierzytelności o ustalonym harmonogramie spłat (dyskonto, prowizja)	7 137	21 414
Przychody z portfela wierzytelności bez ustalonego harmonogramu spłat (dyskonto, prowizja)	31 477	20 381
Przychody z udzielonych pożyczek (prowizja)	8 326	7 384
Przychody odsetkowe	156 575	126 232
Razem przychody ze świadczenia usług	203 515	175 411
Przychody ze sprzedaży towarów	17 151	4 161
Razem przychody ze sprzedaży	220 666	179 572

Grupa wycenia przychody z portfela aktywów finansowych za pomocą zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. Przychody ze świadczenia usług prezentowane są w wartości netto wpływów pomniejszonych o koszt własny odpowiadający zrealizowanym wpływom i skorygowany o wycenę metodą zamortyzowanego kosztu.

Przychody ze sprzedaży towarów dotyczą krótkoterminowych, jednorazowych transakcji związanych z dostawą towarów (sprzęt medyczny, karetki) bez udzielenia finansowania na pokrycie transakcji. Przychody ze sprzedaży towarów są prezentowane w pełnej wartości. Koszt własny odpowiadający zrealizowanym wpływom prezentowany jest w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako odrębna pozycja - „Wartość sprzedanych towarów”.

Biorąc pod uwagę specyfikę funkcjonowania Grupy poniżej zaprezentowano wielkości charakteryzujące skalę prowadzonej działalności poprzez zaprezentowanie pozycji: wpływy, prowizje i zrównane z nimi.

Wartość wpływów, prowizji i zrównanych z nimi stanowią:

- wpływy, kompensaty i potrącenia z tytułu realizacji posiadanego portfela aktywów finansowych - spłaty części kapitałowej należności (z wyłączeniem wpływów z pożyczek i leasingu finansowego),
- przychody prowizyjne i z tytułu realizowanego dyskonta z poszczególnych produktów,
- przychody odsetkowe z poszczególnych produktów zaliczane do podstawowej działalności.

Koszt własny odpowiadający zrealizowanym wpływom stanowi wartość zrealizowanych aktywów finansowych w cenie nabycia.

Zrealizowane przychody:

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Wpływy, prowizje i zrównane z nimi	714 664	870 150
Koszt własny odpowiadający zrealizowanym wpływom	(511 149)	(694 739)
Zrealizowane przychody ze sprzedaży usług	203 515	175 411
Zrealizowane przychody ze sprzedaży towarów	17 151	4 161
Łączne przychody ze sprzedaży	220 666	179 572

Zrealizowane wpływy:

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Wpływy, prowizje i zrównane z nimi	714 664	870 150
Wpływy ze spłaty udzielonych pożyczek i umów leasingu finansowego	1 104 293	1 145 433
Zrealizowane przychody ze sprzedaży towarów	17 151	4 161
Wpływy razem ze spłatą udzielonych pożyczek i leasingu finansowego	1 836 108	2 019 744

5. Koszty finansowania portfela

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Odsetki i prowizje od kredytów, pożyczek i zobowiązań oprocentowanych	74 426	53 175
Odsetki i prowizje z tytułu emisji obligacji	5 396	15 534
Wycena i rozliczenie instrumentów pochodnych zabezpieczających ryzyko stopy procentowej	-	3
Razem koszt finansowania portfela	79 822	68 712

6. Koszty świadczeń pracowniczych

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Wynagrodzenia	16 118	13 730
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	3 993	3 204
Program opcji menedżerskich BFF Banking Group	935	589
Razem	21 046	17 523

W 2018 roku Grupa poniosła koszt w wysokości 935 tys. PLN związany z wyceną programu opcji menedżerskich wdrożonego przez BFF Banking Group uchwałą NWZA Banca Farmafactoring S.p.A. z dnia 5 grudnia 2016 r. - opis programu w nocie nr 39.4. Koszt z tego tytułu poniesiony w roku 2017 wyniósł 589 tys. PLN.

W Grupie działa program opcji menedżerskich wprowadzony uchwałami: uchwała nr 11/2013 NWZA BFF Polska S.A. z dnia 31.10.2013 i uchwała nr 28/2014 WZA BFF Polska S.A. z dnia 23.04.2014. Szczegółowy opis programu znajduje się w nocie nr 39.3. Ze względu na brak możliwości spełnienia warunków programu Grupa ani w roku 2018, ani w okresie porównywalnym nie rozpoznała kosztów z tego tytułu.

7. Pozostałe koszty

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Usługi obce inne	9 127	8 646
Podatki i opłaty	2 572	3 261
Inne koszty	3 316	3 681
Dokonane umorzenia	825	794
Razem pozostałe koszty	15 840	16 382

W pozycji „Usługi obce inne” największą składową stanowi koszt relokacji serwerów do siedziby podmiotu dominującego BFF Banking Group - 3.603 tys. PLN w roku 2018 wobec 2.898 tys. PLN w okresie porównywalnym.

8. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Zysk ze zbycia składników rzeczowego majątku trwałego	36	110
Przekazane darowizny	(9)	(15)
Odszkodowania komunikacyjne	-	58
Zysk z wyceny udziałów metodą praw własności w jednostkach stowarzyszonych	709	432
Zyski/Straty pozostałe	842	(230)
Razem	1 578	355

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są przychody, zyski, koszty i straty niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Grupy. Kategoria ta obejmuje zyski/straty na sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego, przekazane darowizny, tak w formie rzeczowej, jak i pieniężnej, na rzecz innych jednostek, w tym jednostek pożytku publicznego.

Zysk z wyceny udziałów metodą praw własności to zysk należny Grupie z tyt. wyceny udziałów w podmiotach stowarzyszonych.

9. Przychody finansowe

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Odsetki od lokat bankowych	12	24
Dodatnie różnice kursowe netto	1 722	2 879
Wycena i rozliczenie instrumentów pochodnych zabezpieczających ryzyko walutowe	2 235	(589)
Przychody z certyfikatów inwestycyjnych	313	254
Pozostałe przychody	709	398
Razem	4 991	2 966

W pozycji „Przychody z certyfikatów inwestycyjnych” zaprezentowano przychody z tytułu posiadanych przez BFF Polska S.A. certyfikatów inwestycyjnych - przychody z wykupu/umorzenia posiadanych certyfikatów oraz przychody z wyceny certyfikatów.

Podmiot dominujący Grupy - Spółka BFF Polska S.A. stosuje politykę zarządzania ryzykiem walutowym, zgodnie z którą przewalutowane obligacje własne wyemitowane w EUR zabezpieczane były kontraktami forward.

Grupa nabywa instrumenty pochodne jedynie w celu operacyjnego zabezpieczenia wartości godziwej aktywów i nie wykorzystuje rachunkowości zabezpieczeń.

10. Koszty finansowe

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	56	73
Pozostałe koszty odsetkowe	2	108
Ujemne różnice kursowe netto	1 783	(960)
Wycena i rozliczenie instrumentów pochodnych	2 102	6 185
Razem koszty finansowe	3 943	5 406

Do kosztów finansowych klasyfikowane są koszty z tytułu wykorzystywania zewnętrznych źródeł finansowania na inne cele niż działalność podstawowa, odsetki płatne z tytułu umów leasingu finansowego, których Grupa jest stroną jako leasingobiorca.

Do przychodów i kosztów finansowych Grupa kwalifikuje różnice kursowe dodatnie i ujemne dotyczące rozrachunków z działalności podstawowej.

11. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 PLN'000	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017 PLN'000
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	15 710	12 354
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	(3 408)	(3 979)
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	260	21
Obciążenie podatkowe w wyniku finansowym	12 562	8 396

W zakresie podatku dochodowego Grupa podlega przepisom ogólnym. Żadna ze spółek Grupy nie jest częścią podatkowej grupy kapitałowej, jak również nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowałoby zasady określania podstawy opodatkowania w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie. Rok podatkowy, jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego obliczonego z uwzględnieniem ustawowej stawki podatkowej z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku przedstawia się następująco:

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 PLN'000	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017 PLN'000
Zysk brutto przed opodatkowaniem	72 089	42 257
Efektywna stawka podatkowa	17%	20%
Podatek według efektywnej stawki	12 562	8 396
Podatek według ustawowej stawki	11 197	7 194
Efekt podatkowy kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodu	448	1 004
Efekt podatkowy przychodów nie będących przychodami podatkowymi	126	(56)
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	791	254
Podatek według efektywnej stawki	12 562	8 396

W ramach Grupy BFF Polska różne podmioty obowiązują różna stawka ustawowa podatku dochodowego - 19% dla spółek działających na terenie Polski i Czech, 0% dla funduszy inwestycyjnych i 23% dla spółki słowackiej.

Obniżenie efektywnej stawki podatku dochodowego o 3 pp. w stosunku do roku 2017 wynika z rosnącego udziału funduszy inwestycyjnych w biznesie Grupy - zarówno jeśli chodzi o wartość posiadanego portfela aktywów finansowych jak i wypracowanego zysku.

Aktywa / Rezerwa z tytułu podatku odroczonego

<u>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</u>	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Zyski zatrzymane	Sprawozdanie z całkowitych dochodów	
	Stan na dzień 31.12.2018	Stan na dzień 31.12.2017	Rok zakończony 31.12.2018	Rok zakończony 31.12.2018	Rok zakończony 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Rezerwy na wynagrodzenia i premie	272	213	-	59	51
Różnice kursowe	45	87	-	(42)	(986)
Dyskonto z obligacji własnych	106	442	-	(336)	(451)
Prowizje opodatkowane do rozliczenia w czasie	2 731	3 628	-	(897)	1 344
Odpisy aktualizujące wartość instrumentów finansowych	9 897	7 430	-	2 467	3 098
Odpisy aktualizujące wartość instrumentów finansowych - pierwsze ujęcie MSSF9	1 226	-	1 226	-	-
Rezerwy krótkoterminowe	249	550	-	(301)	201
Rezerwa na koszty operacyjne	1 209	593	-	616	373
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	213	211	-	2	(30)
Rezerwa na VAT	-	7	-	(7)	4
Rezerwa na koszty badania	53	34	-	19	2
Odsetki naliczone niezapłacone	4 106	5 924	-	(1 818)	880
Wycena instrumentów pochodnych	-	425	-	(425)	424
Amortyzacja	63	18	-	45	(8)
Strata podatkowa do odliczenia w przyszłych latach podatkowych	160	191	-	(31)	(598)
Koszty zastępstwa procesowego	1 925	1 404	-	521	526
Odpisy aktualizujące ST/WNIP	-	87	-	(87)	87
Rezerwa na program opcji menadżerskich	266	95	-	171	95
Razem	22 521	21 339	1 226	(44)	5 012
<u>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</u>	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Sprawozdanie z całkowitych dochodów		
	Stan na dzień 31.12.2018	Stan na dzień 31.12.2017	Rok zakończony 31.12.2018	Rok zakończony 31.12.2017	
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	
Nierozliczone dyskonto z wyceny instrumentów finansowych	2 840	3 021	(181)	2 043	
Odsetki naliczone nieotrzymane	8 911	12 457	(3 546)	(1 743)	
Zasądzone koszty sądowe nieotrzymane	1 368	1 305	63	95	
Naliczone inne przychody	-	1	(1)	(22)	
Różnice kursowe	41	241	(200)	233	
Aktywowane koszty budowy oprogramowania	11	-	11	(41)	
Wycena instrumentów pochodnych	-	-	-	(112)	
Należności z umów finansowania nieruchomości	140	103	37	35	
Różnica amortyzacja księgową a podatkowa	(2)	(2)	-	(8)	
Razem	13 309	17 126	(3 817)	480	

Aktywa z tyt. podatku odroczonego	9 212	5 185
Rezerwa z tyt. podatku odroczonego	-	972

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym Grupa nie odnosiła podatku odroczonego w inne całkowite dochody.

W prezentowanych okresach podatek odroczonego został utworzony od wszystkich różnic przejściowych.

12. Zysk przypadający na jedną akcję

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Średnia ważona liczba akcji	128 291 677	128 291 677
Zysk netto za 12 miesięcy (w tys. PLN)	59 527	33 861
Zysk netto podstawowy na jedną akcję (w PLN)	0,46	0,26
Zysk netto rozwodniony na jedną akcję (w PLN)	0,46	0,26

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za rok obrotowy przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji występujących w ciągu roku obrotowego. Akcje nie są uprzywilejowane zarówno co do głosu, jak i dywidendy.

W roku 2018 i roku porównywalnym 2017 Spółka BFF Polska S.A. nie dokonała żadnych emisji akcji.

W Grupie realizowany jest program opcji menadżerskich wprowadzony uchwałami: uchwała nr 11/2013 NWZA z dnia 31.10.2013 i uchwała nr 28/2014 WZA z dnia 23.04.2014. Szczegółowy opis programu znajduje się w nocie nr 38.3. do rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego za rok 2015. Jednak w związku z niespełnieniem wymaganych warunków programu ani w roku 2018, ani w roku 2017 nie zostały przyznane warranty subskrypcyjne.

W okresie sprawozdawczym ani w okresie porównywalnym nie wystąpił efekt rozwodnienia.

13. Rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na 31.12.2018 PLN'000	Stan na 31.12.2017 PLN'000
Środki trwałe		
Budynki, lokale	122	107
Środki transportu	2 440	2 379
Pozostałe środki trwałe	376	356
Razem Środki trwałe	2 938	2 842
W tym używane na podstawie umów leasingu finansowego	1 520	1 489

Grupa użytkuje środki trwałe na podstawie umów leasingu finansowego. Przedmiotem umów leasingu są środki transportu (samochody osobowe). Zobowiązania z tytułu leasingu ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako pozostałe zobowiązania finansowe i wykazywane w podziale na część krótkoterminową i długoterminową. Szczegółowe uzgodnienie powyższych zobowiązań zawarto w nocie 32.

Zawarte umowy leasingu finansowego nie przewidują warunkowych opłat leasingowych, jak również żadnego rodzaju subleasingu. Umowy nie nakładają na leasingobiorcę żadnych restrykcji, z wyjątkiem płatności zobowiązań wynikających z rat leasingowych.

Zmiany wartości środków trwałych w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

Tytuł	Budynki, lokale i budowle	Środki transportu	Inne środki trwale	Razem
Wartość brutto	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Bilans otwarcia	416	4 554	2 462	7 432
Zwiększenia	47	1 156	414	1 617
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	47	-	-	47
zakup środków trwałych	-	362	414	776
środki trwałe z leasingu finansowego	-	794	-	794
Zmniejszenia	-	919	41	960
sprzedaż	-	919	41	960
Bilans zamknięcia	463	4 791	2 835	8 089

Tytuł	Budynki, lokale i budowle	Środki transportu	Inne środki trwale	Razem
Umorzenie	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Bilans otwarcia	309	2 175	2 106	4 590
Zwiększenia	32	815	403	1 250
amortyzacja za okres	32	815	403	1 250
Zmniejszenia	-	639	50	689
sprzedaż	-	639	49	688
różnice kursowe netto	-	-	1	1
Bilans zamknięcia	341	2 351	2 459	5 151

Wartość netto środków trwałych	Budynki, lokale i budowle	Środki transportu	Inne środki trwale	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Wartość netto na początek okresu	107	2 379	356	2 842
Wartość netto na koniec okresu	122	2 440	376	2 938

Zmiany wartości środków trwałych w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

Tytuł	Budynki, lokale i budowle	Środki transportu	Inne środki trwale	Razem
Wartość brutto	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Bilans otwarcia	349	4 349	2 262	6 960
Zwiększenia	67	1 263	224	1 554
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	67	-	146	213
zakup środków trwałych	-	629	78	707
środki trwałe z leasingu finansowego	-	634	-	634
Zmniejszenia	-	1 058	24	1 082
sprzedaż	-	700	15	715
likwidacja	-	358	9	367
Bilans zamknięcia	416	4 554	2 462	7 432

Tytuł	Budynki, lokale i budowle	Środki transportu	Inne środki trwale	Razem
Umorzenie	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Bilans otwarcia	283	2 409	1 831	4 523
Zwiększenia	26	770	264	1 060
amortyzacja za okres	26	770	264	1 060
Zmniejszenia	-	1 004	(11)	993
sprzedaż	-	603	15	618
likwidacja	-	358	9	367
różnice kursowe netto	-	43	(35)	8
Bilans zamknięcia	309	2 175	2 106	4 590

Wartość netto środków trwałych	Budynki, lokale i budowle	Środki transportu	Inne środki trwale	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Wartość netto na początek okresu	66	1 940	431	2 437
Wartość netto na koniec okresu	107	2 379	356	2 842

14. Wartości niematerialne

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Licencje	1 992	1 873
Wartości niematerialne w budowie	101	-
Pozostałe wartości niematerialne i prawne	47	-
Razem	2 140	1 873

Wartości niematerialne stanowi głównie oprogramowanie komputerowe.

Grupa nie prowadzi i nie prowadziła prac badawczych i rozwojowych.

W odniesieniu do wartości niematerialnych i prawnych, które nie zostały jeszcze przyjęte do użytkowania w okresie sprawozdawczym ani w okresie porównawczym nie były tworzone odpisy aktualizacyjne, ponieważ nie wystąpiła utrata wartości tych aktywów.

Zmiany wartości niematerialnych w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

Tytuł Wartość brutto	Licencje PLN'000	Pozostałe wartości niematerialne PLN'000	Wartości niematerialne w budowie PLN'000	Razem PLN'000
Bilans otwarcia	3 813	1 036	2	4 851
Zwiększenia	461	81	481	1 023
przyjęcie z budowy	380	-	481	861
zakup	81	81	-	162
Zmniejszenia	38	-	380	418
przyjęcie z budowy	-	-	380	380
Korekta poprzedniego okresu	38	-	-	38
Bilans zamknięcia	4 236	1 117	103	5 456
Umorzenie				
Bilans otwarcia	1 940	1 036	2	2 978
Zwiększenia	469	34	-	503
amortyzacja za okres	469	34	-	503
Zmniejszenia	165	-	-	165
korekta poprzedniego okresu	165	-	-	165
Bilans zamknięcia	2 244	1 070	2	3 316
Tytuł	Licencje	Pozostałe	Wartości	Razem
Wartość netto	PLN'000	wartości	niematerialne	PLN'000
		niematerialne	w budowie	PLN'000
Wartość netto na początek okresu	1 873	-	-	1 873
Wartość netto na koniec okresu	1 992	47	101	2 140

Zmiany wartości niematerialnych w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.

Tytuł Wartość brutto	Licencje PLN'000	Pozostałe wartości niematerialne PLN'000	Wartości niematerialne w budowie PLN'000	Razem PLN'000
Bilans otwarcia	1 810	1 036	963	3 809
Zwiększenia	2 003	-	907	2 910
zakup	2 003	-	907	2 910
Zmniejszenia	-	-	1 868	1 868
przyjęcie z budowy	-	-	1 868	1 868
Bilans zamknięcia	3 813	1 036	2	4 851
Umorzenie				
Bilans otwarcia	1 222	1 036	2	2 260
Zwiększenia	718	-	-	718
amortyzacja za okres	253	-	-	253
odpis	465	-	-	465
Zmniejszenia	-	-	-	-
Bilans zamknięcia	1 940	1 036	2	2 978

Tytuł	Licencje	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość netto	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Wartość netto na początek okresu	588	-	961	1 549
Wartość netto na koniec okresu	1 873	-	-	1 873

15. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności

Jednostki stowarzyszone

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Udział w jednostkach stowarzyszonych	740	1 090
Razem	740	1 090

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na koniec okresu porównywalnego podmiotami stowarzyszonymi dla podmiotu dominującego Grupy - Spółki BFF Polska S.A. były:

- Kancelaria Prawnicza Karnowski i Wspólnik Spółka Komandytowa;
- Restrukturyzacyjna Kancelaria Prawnicza Karnowski i Wspólnik spółka komandytowa spółka komandytowa (od dnia 08.04.2016 Kancelaria działa jako podmiot stowarzyszony pośrednio poprzez podmiot zależny od BFF Polska S.A. spółkę DEBT-RNT Sp. z o.o.).

Szczegółowe informacje dotyczące jednostek stowarzyszonych na dzień 31 grudnia 2018 r.:

Nazwa jednostki	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Proporcja głosów na walnym zgromadzeniu (%)	Podstawowa działalność	Wynik finansowy jednostki w tys. PLN
Kancelaria Prawnicza Karnowski i Wspólnik Spółka Komandytowa	Spółka zarejestrowana w Łodzi pod numerem KRS 0000363289; prowadzi działalność na terenie Polski	BFF Polska S.A. jest Komandytariuszem. Wkład do Spółki 20 tys. PLN; suma komandytowa 100 tys. PLN	Usługi prawne	715
Restrukturyzacyjna Kancelaria Prawnicza Karnowski i Wspólnik sp.k. sp.k.	Spółka zarejestrowana w dniu 8 lutego 2016 roku pod numerem KRS 0000601215; prowadzi działalność na terenie Polski	Od dnia 08.04.2016 Kancelaria działa jako podmiot stowarzyszony pośrednio poprzez podmiot zależny od BFF Polska S.A. - spółkę DEBT-RNT Sp. z o.o.	Usługi prawne i restrukturyzacja należności	48

16. Zapasy

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Towary do sprzedaży i leasingu	3 649	2 603
Razem	3 649	2 603

Grupa posiada zapasy z tytułu zakupu sprzętu medycznego, samochodów bazowych do produkcji ambulansów przeznaczonych do leasingu, najmu, dzierżawy lub sprzedaży. Sprzęt i samochody te w przyszłości zostaną sprzedane lub będą przedmiotem wyżej wymienionych umów.

Z tytułu posiadanych zapasów sprzętu medycznego oraz samochodów w roku bieżącym ani w okresie porównywalnym nie były tworzone odpisy aktualizacyjne, ponieważ nie zaistniały przesłanki wskazujące na ryzyko utraty wartości posiadanych zapasów.

17. Pożyczki i należności własne oraz należności z tytułu umów leasingu finansowego

Grupa w ramach podstawowej działalności operacyjnej nabywa aktywa klasyfikowane jako aktywa finansowe. Klasyfikacja aktywów finansowych oraz zasady ich wyceny i prezentacji zostały przyjęte zgodnie ze standardem MSSF 9 i opisane w Polityce Rachunkowości. Zgodnie ze standardem, instrumenty finansowe klasyfikowane są na podstawie wyników oceny modeli biznesowych oraz testu kontraktowych przepływów pieniężnych.

17.1 Portfel aktywów finansowych

Na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9, tj. na 1 stycznia 2018 r., Grupa dokonała identyfikacji i oceny modeli biznesowych i przypisała posiadane aktywa finansowe o ekonomicznej charakterystyce instrumentu dłużnego do modelu biznesowego „aktywa utrzymywane do momentu zapadalności” (Held to Collect Model; HTC).

Wyjątkami były aktywa i zobowiązania wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy:

- instrumenty pochodne stosowane w Grupie w celu operacyjnego zabezpieczenia prowadzonej działalności - zarówno aktywa, jak i zobowiązania,
- posiadane certyfikaty inwestycyjne.

W okresie 12 miesięcy zakończonych w dniu 31 grudnia 2018 r. Grupa nie zidentyfikowała zdarzeń:

- wymagających reklasyfikacji posiadanych aktywów finansowych do innego modelu biznesowego;
- znaczącej modyfikacji aktywów skutkującej całkowitym lub częściowym przeniesieniem na inny podmiot korzyści i/lub ryzyka związanego z danym aktywem - odsprzedaż, przeniesienie składnika, w przypadku których Grupa przestałaby rozpoznawać dane aktywo;
- znaczącej modyfikacji aktywów, której wynikiem byłoby zaliczenie danego aktywa do kategorii aktywów o rozpoznanej na dzień pierwszego ujęcia utracie wartości (POCI Assets);
- nabycia aktywów finansowych o rozpoznanej na dzień nabycia utracie wartości (POCI Assets).

Grupa klasyfikuje posiadane aktywa finansowe (pożyczki i należności) do modelu “Aktywa utrzymywane do momentu zapadalności” (Held to Collect Business Model) i po przeprowadzeniu badania oczekiwanych kontraktowych przyszłych przepływów pieniężnych (SPPI Test) wycenia je metodą zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej i z zastosowaniem odpisów na utratę wartości portfela opartych o model strat oczekiwanych zgodnie z MSSF 9.

Ze względu na specyfikę prowadzonej działalności Grupa wyróżnia następujące kategorie posiadanych aktywów finansowych wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu:

Aktywa finansowe wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	Stan na	Stan na	Stan na	Stan na
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
	Obrotowe		Trwałe	
Portfel wierzytelności z ustalonym harmonogramem spłat	592 036	344 695	172 315	100 757
Portfel z tyt. leasingu finansowego z ustalonym harmonogramem spłat	6 931	5 770	19 612	24 274
Portfel wierzytelności bez ustalonego harmonogramu spłat	300 083	536 075	136 249	183 224
Pożyczki udzielone	513 417	366 359	1 551 938	1 095 663
Razem	1 412 467	1 252 899	1 880 114	1 403 918

17.2 Zapadalność portfela aktywów finansowych

Zapadalność portfela aktywów finansowych	Stan na	Stan na
	31.12.2018	31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Portfel aktywów finansowych	3 292 581	2 656 817
Portfel o zapadalności do 1 roku	1 412 467	1 252 899
wymagalne na koniec okresu	323 559	150 046
wymagalne do 30 dni	145 185	154 727
30 - 90 dni	175 383	228 076
90 - 180 dni	262 871	268 685
180 - 360 dni	505 469	451 365
Portfel o zapadalności powyżej 1 roku	1 880 114	1 403 918
wymagalne od 1 roku do 2 lat	441 452	442 721
2 - 3 lat	299 757	220 178
3 - 5 lat	404 281	321 348
powyżej 5 lat	734 624	419 671
Leasing finansowy	Stan na	Stan na
	31.12.2018	31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Wartość należności brutto z tytułu leasingu finansowego wymagalnych w ciągu:		
Jednego roku	7 749	6 544
Dwóch do pięciu lat	21 929	27 532
Razem	29 678	34 076
Przyszłe przychody odsetkowe	(3 135)	(4 032)
Wartość należności z tytułu leasingu finansowego	26 543	30 044
Krótkoterminowe	6 931	5 770
Długoterminowe	19 612	24 274

Zaprezentowane powyżej wartości należności z tytułu leasingu finansowego wynikają z umów leasingu zawartych przez spółkę zależną Grupy - BFF MEDFinance S.A. - świadczącą usługi finansowania procesów inwestycyjnych w sektorze ochrony zdrowia.

17.3 Opóźnienia wg kategorii instrumentów finansowych

Do kategorii aktywów opóźnionych Grupa zalicza aktywa objęte ustalonym z dłużnikiem harmonogramem spłat i opóźnione w stosunku do tego harmonogramu. Z aktywów nie posiadających ustalonego harmonogramu spłat wykazano aktywa opóźnione w stosunku do rotacji zakładanej przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnej.

Tak rozumiane opóźnienia prezentuje poniższa tabela:

	31.12.2018 PLN'000	31.12.2018 opóźnione w stosunku do harmonogramu PLN'000	31.12.2017 PLN'000	31.12.2017 opóźnione w stosunku do harmonogramu PLN'000
Aktywa finansowe				
Portfel aktywów finansowych	3 292 581	232 635	2 656 817	150 046
Pożyczki udzielone	2 065 355	19 460	1 462 022	18 496
Portfel wierzytelności z ustalonym harmonogramem spłat	764 351	51 566	445 452	88 739
Portfel wierzytelności z umów leasingu finansowego	26 543	275	30 044	158
Portfel wierzytelności bez ustalonego harmonogramu spłat	436 332	161 334	719 299	42 653
Płatności opóźnione jako % wartości portfela		7,07%		5,65%

Poniższa tabela prezentuje strukturę czasową i strukturę wg kategorii aktywów opóźnień odnotowanych na dzień 31 grudnia 2018 roku (dane w tys. PLN):

Produkt /Opóźnienie	Do 30 dni	30 - 90 dni	90 - 180 dni	Powyżej 180 dni	RAZEM
Pożyczki udzielone	12 302	2 354	2 945	1 859	19 460
Portfel z ustalonym harmonogramem spłat	3 869	3 784	2 892	41 021	51 566
Leasing	169	39	59	8	275
Portfel bez ustalonego harmonogramu spłat	6 026	30 206	22 495	102 607	161 334
RAZEM	22 366	36 383	28 391	145 495	232 635

Poniższa tabela prezentuje strukturę czasową i strukturę wg kategorii aktywów opóźnień odnotowanych na dzień 31 grudnia 2017 roku (dane w tys. PLN):

Produkt /Opóźnienie	Do 30 dni	30 - 90 dni	90 - 180 dni	Powyżej 180 dni	RAZEM
Pożyczki udzielone	15 700	1 303	602	891	18 496
Portfel z ustalonym harmonogramem spłat	8 911	3 613	16 476	59 739	88 739
Leasing	56	86	16	-	158
Portfel bez ustalonego harmonogramu spłat	6 473	7 717	17 588	10 875	42 653
RAZEM	31 140	12 719	34 682	71 505	150 046

17.4 Aktywa objęte zastawem jako zabezpieczenie

Aktywa zaprezentowane poniżej zostały objęte zastawem jako zabezpieczenie kredytów lub innych umów uzyskanych przez Grupę zaprezentowanych w notach nr 29 i 32:

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Środki trwale w leasingu	1 520	1 489
Aktywa finansowe (wierzytelności, pożyczki)	1 240 566	865 090
Razem	1 242 086	866 579

Zobowiązania Grupy w ramach leasingu finansowego są zabezpieczone prawami własności leasingodawcy do aktywów objętych leasingiem.

Aktywa finansowe stanowią zabezpieczenie kredytów bankowych i podlegają wymianie na skutek spłaty wierzytelności lub pożyczek oraz uzupełnieniu w przypadku zwiększenia zaangażowania kredytowego. Zabezpieczenia poszczególnych kredytów zostały zaprezentowane w notce 29.

17.5 Odpisy aktualizujące wartość portfela aktywów finansowych

Począwszy od 1 stycznia 2018 roku Grupa, zgodnie z regulacją MSSF 9 wprowadziła nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących - model oczekiwanych strat kredytowych, który zakłada kalkulację odpisów z tytułu utraty wartości w oparciu o oczekiwane straty kredytowe oraz uwzględnianie prognoz i spodziewanych przyszłych warunków ekonomicznych w kontekście oceny ryzyka kredytowego ekspozycji.

Powyższy model stosuje się do składników aktywów finansowych zakwalifikowanych, zgodnie z postanowieniami MSSF 9, jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne dochody całkowite, z wyjątkiem instrumentów kapitałowych.

Szczegółowy opis przyjętej w Grupie metody ustalania odpisów aktualizacyjnych znajduje się w notce 38.2 niniejszego sprawozdania.

Poniższa tabela prezentuje wartość portfela aktywów finansowych (wycenianych poprzez zamortyzowany koszt) w podziale wg koszyków jakości kredytowej wraz z odpisem aktualizacyjnym rozpoznany dla portfela w każdym z tych koszyków odpowiednio na dzień pierwszego ujęcia rezerw wg modelu MSSF 9 oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Aktywa finansowe (portfel aktywów finansowych)	Wartość bilansowa brutto			Razem wartość portfela brutto	Utrata wartości			Razem utrata wartości	Razem wartość portfela netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3 ^{*)}		Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3		
Dane w tys. PLN; stan na:									
31.12.2017 dane wg MSR 39	n/a	n/a	n/a	2 691 899	n/a	n/a	n/a	35 082	2 656 817
01.01.2018	2 280 762	296 052	115 085	2 691 899	4 480	5 570	35 420	45 470	2 646 429
31.12.2018	2 758 565	363 304	228 123	3 349 992	4 367	3 739	49 305	57 411	3 292 581

Poniższa tabela prezentuje wartość pozabilansowych aktywów finansowych w podziale wg koszyków jakości kredytowej wraz z odpisem aktualizacyjnym rozpoznany dla portfela w każdym z tych koszyków na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Pozabilansowe aktywa finansowe	Wartość aktywów brutto			Razem wartość brutto	Utrata wartości			Razem utrata wartości	Razem wartość netto
	Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3		Koszyk 1	Koszyk 2	Koszyk 3		
Dane w tys. PLN; stan na:									
31.12.2018	330 749	-	38 812	369 561	774	-	95	869	368 692

*) W koszyku 3 zostały ujęte aktywa o wartości brutto 131.163 tys. PLN z rozpoznaną przesłanką utraty wartości w postaci 90 dni opóźnienia, dla których domniemanie utraty wartości zostało odrzucone. Decyzja o odrzuceniu domniemania utraty wartości jest poparta przeprowadzoną analizą podstawowej działalności Grupy, która wskazuje, że opóźnienie w płatnościach wynoszące ponad 90 dni nie jest jednoznaczne z pogorszeniem jakości kredytowej. Dla tej części portfela, oczekiwane straty kredytowe zostały oszacowane w horyzoncie czasu życia produktu w taki sam sposób jak dla ekspozycji bez stwierdzonej utraty wartości (koszyk 2) i wynoszą 1.170 tys. PLN (nota 38.2).

Poniższa tabela prezentuje zmiany wartości portfela aktywów finansowych i odpisów aktualizujących wartość portfela pomiędzy koszykami ryzyka kredytowego w okresie sprawozdawczym.

	Portfel aktywów finansowych - wartość bilansowa brutto w tys. PLN					Odpisy aktualizujące wartość portfela - wartość bilansowa brutto w tys. PLN			
	Stan na początek okresu (na 01.01.2018)	Zwiększenie	Zmniejszenie	Stan na koniec okresu (na 31.12.2018)		Stan na początek okresu (na 01.01.2018)	Zwiększenie	Zmniejszenie	Stan na koniec okresu (na 31.12.2018)
Koszyk 1	2 280 762	1 372 737	(894 934)	2 758 565	4 480	3 559	(3 672)	4 367	
Koszyk 2	296 052	248 913	(181 661)	363 304	5 570	2 526	(4 357)	3 739	
Koszyk 3	115 085	180 438	(67 400)	228 123	35 420	24 179	(10 294)	49 305	
RAZEM	2 691 899	1 802 088	(1 143 995)	3 349 992	45 470	30 264	(18 323)	57 411	

Poniższa tabela prezentuje stan odpisu aktualizującego wartość portfela aktywów finansowych na dzień 31 grudnia 2017.

	Rok zakończony 31.12.2017
	PLN'000
Zmiany stanu odpisów aktualizujących:	
Stan na początek roku obrotowego	17 594
Zwiększenie odpisu aktualizującego ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji pozostałe koszty działalności operacyjnej	18 838
Zwiększenie odpisu aktualizującego ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów pomniejszające pozycję przychody ze sprzedaży	53
Reklasyfikacja odpisu	(863)
Wykorzystanie odpisów	(500)
Różnice kursowe netto	(40)
Stan na koniec okresu	35 082

Grupa monitoruje jakość kredytową posiadanego portfela aktywów finansowych. Na potrzeby monitoringu wyróżnione zostały dwie kategorie:

1. Aktywa o wysokiej jakości kredytowej (High Quality Credit), do których zaliczane są:
  - Aktywa o najwyższej jakości (rating superior);
  - Aktywa o wysokiej jakości (rating good) zaliczone do koszyka 1;
  - Aktywa o wysokiej jakości (rating good) zaliczone do koszyka 2, dla których występujące opóźnienie nie przekracza 90 dni.
2. Aktywa o niskiej jakości kredytowej (Low Quality Credit), do których zaliczane są:
  - Aktywa niepewne (rating highly speculative);
  - Aktywa o wysokiej jakości (rating good) zaliczone do koszyka 2, dla których występujące opóźnienie przekracza 90 dni.

Poniższa tabela prezentuje podział portfela aktywów finansowych zaliczonych do koszyka 1 i 2 wg jakości kredytowej na dzień 31 grudnia 2018:

Koszyk 1	
Rating jakości kredytowej	Wartość portfela brutto w tys. PLN
Wysoka jakość kredytowa	2 208 179
Niska jakość kredytowa	550 386
Razem	2 758 565

Koszyk 2	
Rating jakości kredytowej	Wartość portfela brutto w tys. PLN
Wysoka jakość kredytowa	135 234
Niska jakość kredytowa	228 070
Razem	363 304

17.6 Wpływ pierwszego ujęcia MSSF 9 na sprawozdanie finansowe

Poniższa tabela prezentuje ujawnienie dotyczące uzgodnienia bilansu zamknięcia sald odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych obliczanych zgodnie z MSR 39 oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe obliczanych zgodnie z MSR 37 na dzień 31 grudnia 2017 roku do bilansu otwarcia sald oczekiwanych strat kredytowych określonych zgodnie z MSSF 9 na 1 stycznia 2018 roku:

Klasyfikacja MSSF 9	Klasyfikacja MSR 39	Kategoria wyceny MSSF 9	Wartość bilansowa zgodnie z MSR 39 na 31.12.2017	Zmiana wartości wynikająca z:		Wartość bilansowa zgodnie z MSSF 9 na 01.01.2018	Zmiana wartości odpisów wg MSSF 9 na 01.01.2018	Wpływ pierwszego ujęcia MSSF 9 na zyski zatrzymane brutto
				Reklasyfikacji	Zmiany wyceny ryzyka kredytowego			
Aktywa finansowe (dane w tys. PLN)								
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Wycena w zamortyzowanym koszcie	27 476	-	-	27 476	-	-
Aktywa finansowe	Pożyczki i należności własne	Wycena w zamortyzowanym koszcie	2 656 817	-	(11 235)	2 645 582	11 235	(11 235)
Zobowiązania (dane w tys. PLN)								
Kredyty i pożyczki	Zobowiązania finansowe	Wycena w zamortyzowanym koszcie	1 987 346	-	-	1 987 346	-	-
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	Zobowiązania finansowe	Wycena w zamortyzowanym koszcie	151 690	-	-	151 690	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	Zobowiązania finansowe	Wycena w zamortyzowanym koszcie	107 746	-	-	107 746	-	-
Rezerwy krótkoterminowe (w tym rezerwy na zobowiązania pozabilansowe)	Zobowiązania finansowe	n/a	4 569	-	(1 815)	2 754	(683)	(1 815)
Łączny wpływ pierwszego ujęcia MSSF 9 (brutto) na zyski zatrzymane								(9 420)

Spółka podjęła decyzję o nieprzekształcaniu danych porównawczych dotyczących okresów wcześniejszych - wszelkie różnice pomiędzy wcześniejszą wartością bilansową a wartością na dzień pierwszego ujęcia MSSF 9 prezentuje w pozycji „Zyski zatrzymane”.

18. Pozostałe aktywa finansowe

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Długoterminowe		
Certyfikaty inwestycyjne	-	2 280
Razem	-	2 280

Na dzień 31.12.2017 Spółka posiadała 228 certyfikatów o wartości 10 tys. PLN każdy. W roku 2018 wszystkie posiadane certyfikaty podlegały wykupowi i umorzeniu. Na dzień bilansowy Spółka nie posiadała Certyfikatów Inwestycyjnych Skarbiec - Zdrowie Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych.

19. Bieżące i pozostałe należności podatkowe

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Bieżące należności - nadpłata podatku dochodowego CIT	-	3 182
Należności z tyt. podatku VAT - nadwyżka podatku naliczonego nad należnym	4	10
Korekta roczna naliczonego podatku VAT	217	-
VAT do odliczenia w następnych miesiącach	518	1 754
Zaliczka na poczet podatku dochodowego CIT	5 836	1 480
Razem	6 575	6 426

20. Pozostałe aktywa

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Rozliczenia międzyokresowe czynne	9 183	1 143
Rozliczenia międzyokresowe czynne - koszty sądowe	7 705	6 454
Razem	16 888	7 597

Do pozostałych aktywów Grupa zalicza rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu ubezpieczeń, prenumerat i inne koszty rozliczane w czasie.

W pozycji „Rozliczenia międzyokresowe czynne” ujęte zostały poniesione przez Grupę koszty postępowania sądowego do odzyskania w okresach przyszłych, w stosunku do których nie zapadły jeszcze wyroki zasądzające ich zwrot.

21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Należności z tytułu dostaw i usług	1 426	2 617
Wpłacone kaucje i wadia	1 001	1 117
Pozostałe należności	3 517	1 296
Razem	5 944	5 030

22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Środki pieniężne w kasie	5	18
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	25 113	22 625
Lokaty krótkoterminowe	-	4 833
Razem	25 118	27 476

Żadne z powyżej prezentowanych środków pieniężnych nie są środkami o ograniczonej możliwości dysponowania.

Lokaty zaprezentowane na 31 grudnia 2017 roku były lokatami typu O/N. Oprocentowanie tych lokat kształtuje się na poziomie uzależnionym od oprocentowania kredytu redyskontowego ustalanego przez NBP.

Grupa posiada otwarte linie kredytowe dostępne w rachunku bieżącym, które szczegółowo zostały zaprezentowane w nocie 29.

23. Pochodne instrumenty finansowe

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	-	-
Razem	-	-

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	2 235
Razem	-	2 235

Grupa BFF Polska stosuje instrumenty pochodne jedynie w celu operacyjnego zabezpieczenia ryzyka prowadzonej działalności i nie wykorzystuje rachunkowości zabezpieczeń.

Na dzień bilansowy Grupa nie posiadała żadnych instrumentów pochodnych.

W okresie porównywalnym w tej pozycji zaprezentowano kontrakty terminowe forward zabezpieczające ryzyko walutowe.

24. Kapitał podstawowy

Wartość nominalna i ilość akcji oraz wartość kapitału podstawowego jednostki dominującej na poszczególne dni bilansowe przedstawia się następująco:

	Wartość nominalna	Liczba akcji	Wartość
	PLN		PLN
Stan na 31 grudnia 2017	0,30	128 291 677	38 487 503,10
Stan na 31 grudnia 2018	0,30	128 291 677	38 487 503,10

W roku 2018 i roku 2017 podmiot dominujący Grupy - Spółka BFF Polska S.A. nie emitowała akcji.

Szczegółowe informacje na temat serii, dat rejestracji oraz sposobu pokrycia kapitału według stanu na 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Seria/ emisja	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej (PLN)	Sposób pokrycia kapitału	Data emisji
Liczba akcji razem na 31.12.2017	128 291 677	38 487 503,10		
Seria A	5 812 500	1 743 750,00	gotówka	27.04.2007
Seria B	261 588	78 476,40	gotówka	12.06.2007
Seria C	440 000	132 000,00	gotówka	22.11.2007
Seria D	80 511	24 153,30	gotówka	28.03.2014
Seria D	17 199	5 159,70	gotówka	11.06.2014
Seria D	108 239	32 471,70	gotówka	11.12.2014
Seria F	121 571 640	36 471 492,00	akcje objęte w drodze połączenia podmiotów	16.12.2016
Liczba akcji razem na 31.12.2018	128 291 677	38 487 503,10		

Akcje zwykłe, o wartości nominalnej 0,30 PLN, mają pełne pokrycie w kapitale i są równoważne pojedynczemu głosowi na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy i posiadają prawo do dywidendy.

Struktura właścicielska kapitału podstawowego Spółki BFF Polska S.A. została przedstawiona poniżej:

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
BANCA FARMAFACTORING S.P.A.	100,00%	100,00%
Razem	100,00%	100,00%

W 2018 roku nie zaszły żadne zmiany w strukturze akcjonariatu Spółki.

25. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy wykorzystywany jest dla celów gromadzenia zysków z lat ubiegłych w Grupie oraz nadwyżki wartości emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną.

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Z podziału zysku	302 504	273 720
Realizacja programu opcji menadżerskich	(314)	(314)
Wynik na sprzedaży akcji własnych	(435 858)	(435 857)
Środki na finansowanie obejmowania przez osoby uprawnione akcji Spółki w ramach Programu Opcji Menadżerskich	4 000	4 000
Kapitał zapasowy - emisja akcji serii F	419 289	419 289
Z nadwyżki wartości emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną	48 190	48 190
Razem	337 811	309 028

Poza ograniczeniami wynikającymi bezpośrednio z Kodeksu Spółek Handlowych w Grupie nie istnieją żadne dodatkowe ograniczenia dotyczące dystrybucji kapitału zapasowego.

Uchwałą NWZA BFF Polska S.A. z dnia 25 października 2011 utworzony został celowy kapitał rezerwy pod nazwą „Środki na finansowanie objęcia lub nabycia akcji BFF Polska S.A. przez Osoby Uprawnione”, przeznaczony na finansowanie obejmowania/nabywania przez Osoby Uprawnione akcji Spółki w ramach Programu Opcji Menadżerskich. Kapitał utworzony został przez wydzielenie z kapitału zapasowego kwoty 4.000 tys. PLN.

W dniu 16 grudnia 2016 roku Krajowy Rejestr Sądowy zarejestrował połączenie podmiotu dominującego Grupy - Spółki BFF Polska S.A. (jako Spółki Przejmującej) ze spółką Mediona sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (Spółka Przejmowana) z równoczesnym podwyższeniem kapitału zakładowego Spółki Przejmującej w drodze emisji połączeniowej akcji (akcje serii F). W rezultacie połączenia kapitał zakładowy Spółki Przejmującej został podwyższony z kwoty 2.016.011,10 PLN do kwoty 38.487.503,10 PLN, czyli o kwotę 36.471.492,00 PLN. Różnica pomiędzy wartością aktywów netto Spółki Przejmowanej oraz wartością podwyższenia kapitału zakładowego w Spółce Przejmującej została przeznaczona na kapitał zapasowy.

26. Kapitał rezerwy

W pozycji tej zaprezentowano kapitał wynikający z wyceny programu motywacyjnego opcji menedżerskich przyznających kadrze kierowniczej opcje na zakup akcji.

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności i/lub wyników.

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Wycena opcji menedżerskich	5 929	5 929
Kapitał rezerwy - z podziału zysku	125	125
Razem	6 054	6 054

W Grupie działa program opcji menadżerskich wprowadzony uchwałami: uchwała nr 11/2013 NWZA BFF Polska S.A. z dnia 31.10.2013 i uchwała nr 28/2014 WZA BFF Polska S.A. z dnia 23.04.2014. Szczegółowy opis programu znajduje się w notcie nr 39.3.

27. Zyski zatrzymane

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Zyski bieżącego okresu	59 527	33 861
Zyski lat poprzednich	40 949	36 672
Pierwsze ujęcie MSSF 9	(8 194)	-
Stan na koniec roku obrotowego	92 282	70 533

28. Pożyczki od podmiotów powiązanych

Na dzień 31 grudnia 2018 oraz na 31 grudnia 2017 roku Grupa posiada zobowiązania z tytułu pożyczek udzielonych przez podmiot dominujący BFF Banking Group, które wykorzystywane są na finansowanie podstawowej działalności operacyjnej.

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Pożyczki od podmiotu powiązanego wraz z teoretycznymi odsetkami	637 382	940 584
W tym o terminach spłaty:		
<i>do 30 dni</i>	4 643	2 756
<i>30 - 90 dni</i>	544 238	935 071
<i>90 - 180 dni</i>	752	2 757
<i>180 - 365 dni</i>	87 749	-
Wartość teoretycznych przyszłych płatności odsetkowych	4 242	8 269
Wartość bilansowa	633 140	932 315

Na dzień 31 grudnia 2018 roku pożyczki od podmiotu dominującego Banca Farmafactoring S.p.A. były zaciągane w ramach przyznanych linii pożyczkowych:

- Linia pożyczkowa przyznana BFF Polska S.A. denominowana w PLN o wartości maksymalnego zaangażowania 550.000 tys. PLN,
- Linia pożyczkowa przyznana BFF Polska S.A. denominowana w EUR o wartości maksymalnego zaangażowania 12.000 tys. EUR,
- Linia pożyczkowa przyznana BFF MEDFinance S.A. denominowana w PLN o wartości maksymalnego zaangażowania 150.000 tys. PLN,
- Linia pożyczkowa przyznana BFF Central Europe s.r.o. denominowana w EUR o wartości maksymalnego zaangażowania 140.000 tys. EUR,
- Linia pożyczkowa przyznana BFF Česká republika s.r.o. denominowana w CZK o wartości maksymalnego zaangażowania 200.000 tys. CZK.

Wszystkie pożyczki od Banca Farmafactoring S.p.A. są niezabezpieczone i udzielane na warunkach rynkowych.

29. Pożyczki i kredyty bankowe

Grupa na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku posiadała następujące zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów:

	Krótkoterminowe		Długoterminowe	
	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Kredyty w rachunku bieżącym	458 485	139 089	-	-
Inne kredyty bankowe i pożyczki otrzymane	1 340 769	711 091	305 589	204 851
Razem	1 799 254	850 180	305 589	204 851

Poniższa tabela pokazuje strukturę zapadalności zobowiązań Grupy z tyt. kredytów i pożyczek otrzymanych. Kredyty i pożyczki zaprezentowane zostały w wartości nominalnej powiększonej o oszacowane odsetki od dnia bilansowego do dnia ich wymagalności.

W przypadku kredytów z oprocentowaniem zmiennym przyjęto stopę procentową z dnia bilansowego. Ze względu na dużą zmienność salda zadłużenia kredyty w rachunku bieżącym zaprezentowane zostały zgodnie z saldem na dzień 31 grudnia 2018 oraz na dzień 31 grudnia 2017 bez prezentacji potencjalnych zobowiązań odsetkowych.

Zobowiązania z tyt. pożyczek od podmiotów innych niż powiązane i kredytów bankowych	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Pożyczki i kredyty otrzymane wraz z teoretycznymi odsetkami	2 153 726	1 091 106
W tym o terminach spłaty:		
do 30 dni	239 626	79 819
30 - 90 dni	461 726	36 830
90 - 180 dni	705 127	271 469
180 - 365 dni	418 634	283 262
od 1 roku do 2 lat	190 742	307 120
2 - 3 lata	5 363	84 372
3 - 4 lata	55 363	1 078
4 - 5 lat	77 145	1 078
powyżej 5 lat	-	26 078
Wartość teoretycznych przyszłych płatności odsetkowych	47 508	35 077
Wartość nominalna	2 106 218	1 056 029
Korekta z tytułu zamortyzowanego kosztu	(1 375)	(998)
Wartość bilansowa	2 104 843	1 055 031

Zmiana stanu zobowiązań z tyt. kredytów / pożyczek od podmiotów inne niż powiązane	2018 rok	2017 rok
	PLN'000	PLN'000
Grupa Kapitałowa BFF Polska		
Stan na początek okresu	1 055 031	388 505
Zwiększenie z tyt. otrzymanych pożyczek	4 891 919	2 928 723
odsetki od kredytów otrzymanych	50 350	20 556
Zmniejszenie z tyt. spłaty pożyczek	3 843 159	2 262 676
spłata odsetek	49 088	19 486
pozostałe zmiany	210	591
Stan zobowiązań na koniec okresu	2 104 843	1 055 031

Zestawienie kredytów bankowych Grupy wg stanu na dzień 31 grudnia 2018

Lp.	Rodzaj kredytu	Nazwa banku/pożyczkodawcy	Kwota umowna PLN'000	Wykorzystana kwota kredytu PLN'000	Odsetki od pożyczki PLN'000	Nierozliczona prowizja PLN'000	Część krótkoterminowa PLN'000	Część długoterminowa PLN'000	Zabezpieczenie spłaty
1	Kredyt krótkoterminowy na rachunku bieżącym	mBank	75 000	62 789	-	281	62 508	-	Weksel własny in blanco, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, poręczenie BFF S.p.A.
2	Kredyt obrotowy	mBank	75 000	75 000	-	-	-	75 000	Weksel własny in blanco. Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, poręczenie BFF S.p.A.
3	Kredyt obrotowy	BOŚ	-	-	-	14	(14)	-	Weksel własny in blanco, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności
4	Kredyt obrotowy nieodnawialny	Bank Pocztowy	10 000	2 373	-	23	2 014	336	Weksel własny in blanco, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem
5	Kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym	ING BANK ŚLĄSKI	200 000	174 415	-	174	174 241	-	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie KpC art.777, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności
6	Kredyt obrotowy	ING BANK ŚLĄSKI	200 000	14 583	-	-	9 722	4 861	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie KpC art.777, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności
7	Kredyt obrotowy	ING BANK ŚLĄSKI		184 606	-	-	158 589	26 017	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie KpC art.777, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności
8	Kredyt obrotowy	ING BANK ŚLĄSKI	150 000	150 000	-	-	150 000	-	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie KpC art.777, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności

9	Kredyt obrotowy	Santander Bank (dawniej BZ WBK)	100 000	100 000	-	17	99 983	-	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie KpC art.777, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, poręczenie INTESA Bank
10	Kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym	BGŻ BNP Paribas	20 000	1 385	-	-	1 385	-	Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności
11	Kredyt obrotowy	BGŻ BNP Paribas	80 000	80 000	-	82	79 918	-	Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności
12	Kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym	Bayerische Landesbank		5 000	-	-	5 000	-	Poręczenie Banca Farmafactoring S.p.A.
13	Kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym	Bayerische Landesbank		70 000	-	-	65 000	-	Poręczenie Banca Farmafactoring S.p.A.
14	Kredyt obrotowy	Bayerische Landesbank	305 000	305 000	-	-	305 000	-	Poręczenie Banca Farmafactoring S.p.A.
15	Kredyt obrotowy	Intesa Sanpaolo Bank	405 000	405 000	-	-	405 000	-	Poręczenie Banca Farmafactoring S.p.A.
16	Kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym	Intesa Sanpaolo Bank	25 000	25 000	-	-	25 000	-	Poręczenie Banca Farmafactoring S.p.A.
17	Pożyczka	Podmioty inne niż powiązane	250 000	250 000	676	784	50 517	199 375	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie KpC art.777, zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności, poręczenie BFF Polska S.A.
18	Kredyt odnawialny	BGŻ BNP Paribas	120 000	80 000	40	-	80 040	-	Poręczenie BFF Polska S.A., zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.
Grupa Kapitałowa BFF Polska

19	Kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym	Slovenska Sporitelna	118 250	93 098	-	-	93 098	- Zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności
20	Kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym	Slovenska Sporitelna	32 250	32 253	-	-	32 253	- Zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności
RAZEM			2 235 500	2 105 502	716	1 375	1 799 254	305 589

Zestawienie kredytów bankowych Grupy wg stanu na dzień 31 grudnia 2017

Lp.	Rodzaj kredytu	Nazwa banku/pożyczkodawcy	Kwota umowna	Wykorzystana kwota kredytu	Odsetki od pożyczki	Nierozliczona prowizja	Część krótkoterminowa	Część długoterminowa	Zabezpieczenie spłaty
			PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	
1	Kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym	mBank	75 000	29 901	-	38	29 863	-	Weksel własny in blanco, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, poręczenie BFF
2	Kredyt obrotowy	BOŚ	4 623	4 623	-	41	4 582	-	Weksel własny in blanco, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności
3	Kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym	BGŻ BNP Paribas	20 000	556	-	143	413	-	Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności
4	Kredyt obrotowy	Bank Pocztowy	4 407	4 577	-	43	2 183	2 351	Weksel własny in blanco, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
5	Kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym	ING BANK ŚLĄSKI	100 000	49 397	-	145	49 252	-	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie KpC art.777, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, warunkowa cesja wierzytelności
6	Kredyt obrotowy	ING BANK ŚLĄSKI	200 000	101 370	-	-	81 096	20 274	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie KpC art.777, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, warunkowa cesja wierzytelności
7	Kredyt obrotowy	ING BANK ŚLĄSKI	-	6 250	-	-	6 250	-	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie KpC art.777, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, warunkowa cesja wierzytelności
8	Kredyt obrotowy	ING BANK ŚLĄSKI	-	24 305	-	-	9 722	14 583	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie KpC art.777, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, warunkowa cesja wierzytelności
9	Kredyt obrotowy	ING BANK ŚLĄSKI	-	23 264	-	-	15 509	7 755	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie KpC art.777, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, warunkowa cesja wierzytelności

10	Kredyt obrotowy	ING BANK ŚLAŃSKI	-	30 690	-	-	20 460	10 230	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie KpC art.777, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, warunkowa cesja wierzytelności
11	Kredyt obrotowy	Bayerische Landesbank	70 000	70 000	-	-	70 000	-	Poręczenie BFF
12	Kredyt obrotowy	BGŻ BNP Paribas	120 000	120 000	-	-	120 000	-	Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, poręczenie BFF
13	Kredyt obrotowy	BGŻ BNP Paribas	80 000	80 000	-	-	80 000	-	Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności
14	Kredyt obrotowy	Bayerische Landesbank	200 000	200 000	-	-	200 000	-	Poręczenie BFF
15	Kredyt krótkoterminowy w rachunku bieżącym	Slovenska Sporitelna	68 820	59 576	-	15	59 561	-	Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności
16	Pożyczka	podmiot inny niż powiązany	250 000	250 000	1 520	573	101 289	149 658	Gwarancja korporacyjna udzielona przez BFF Polska SA, zastaw rejestrowy na zbiorze wierzytelności
RAZEM			1 192 850	1 054 509	1 520	998	850 180	204 851	

30. Zobowiązania z tyt. obligacji

W ramach Grupy Kapitałowej BFF Polska jedynie podmiot dominujący - Spółka BFF Polska S.A. posiada aktywny program emisji obligacji własnych.

Zobowiązania z tyt. obligacji	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Krótkoterminowe		
Wartość nominalna zobowiązania z tytułu obligacji	49 000	101 041
Razem korekty z tytułu zamortyzowanego kosztu	497	1 823
Wartość bilansowa obligacji	49 497	102 864
Długoterminowe		
Wartość nominalna zobowiązania z tytułu obligacji	-	49 000
Razem korekty z tytułu zamortyzowanego kosztu	-	(174)
Wartość bilansowa obligacji	-	48 826

Poniższa tabela pokazuje strukturę zapadalności zobowiązań z tyt. obligacji. Obligacje zaprezentowano w wartości nominalnej podwyższonej o wartość przyszłych kuponów.

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Obligacje własne wg wartości nominalnej podwyższonej o wartość przyszłych kuponów	50 473	157 120
W tym zapadające:		
<i>do 30 dni</i>	15 630	557
<i>30 - 90 dni</i>	24 549	20 676
<i>90 - 180 dni</i>	10 294	42 509
<i>180 - 365 dni</i>	-	42 892
<i>od 1 roku do 2 lat</i>	-	50 486
Wartość teoretycznych przyszłych płatności odsetkowych	1 473	7 079
Wartość nominalna	49 000	150 041
Korekty z tytułu zamortyzowanego kosztu	497	1 649
Wartość bilansowa	49 497	151 690

Na dzień 31 grudnia 2018 oraz na dzień 31 grudnia 2017 r. Spółka posiadała jeden aktywny program emisji obligacji o wartości 750 mln PLN w mBank S.A. pozwalający na emisję obligacji kuponowych o okresie zapadalności od 360 dni do 5 lat.

Program jest wykorzystywany do finansowania podstawowej działalności.

Dokonane emisje i spłaty obligacji:

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Stan zobowiązań z tytułu emisji obligacji wg wartości nominalnych na początek okresu	150 041	420 849
Obligacje wyemitowane w ramach programu emisji obligacji krótkoterminowych	-	-
Obligacje wyemitowane w ramach programu emisji obligacji średnioterminowych	-	-
Różnice kursowe	789	(4 985)
Razem zwiększenia/(zmniejszenia) z emisji	789	(4 985)
Spłata obligacji w okresie	101 830	265 823
Zobowiązanie z tytułu emisji obligacji według wartości nominalnej	49 000	150 041

Od roku 2016 obligacje korporacyjne Spółki są notowane na rynku Catalyst w Alternatywnym Systemie Obrotu prowadzonym przez BondSpot S.A. oraz w Alternatywnym Systemie Obrotu prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Zestawienie obligacji korporacyjnych BFF Polska S.A. dopuszczonych do obrotu na rynku Catalyst

lp	Seria	Data emisji	Termin wykupu	ilość	waluta	jednostkowa wartość nominalna	łąćzna wartość nominalna	oznaczenie w KDPW	Oznaczenie na Catalyst	data wprowadzenia do obrotu GPW	Data wprowadzenia do obrotu BondSpot
1	14/2014	25-09-2014	25-09-2019	100	PLN	100 000	10 000 000	PLMGLAN00083	MAG0919	13-02-2017	13-02-2017
2	5/2016	21-04-2016	19-04-2019	240	PLN	100 000	24 000 000	PLMGLAN00190	MAG0419	13-02-2017	13-02-2017
3	2/2016	31-03-2016	29-03-2019	150	PLN	100 000	15 000 000	PLMGLAN00133	MAG0319	-	28-02-2017

31. Pozostałe zobowiązania finansowe

Pozostałe zobowiązania finansowe stanowią zobowiązania z tytułu zawartych umów nabycia aktywów finansowych, z tytułu leasingu finansowego oraz nierozliczone prowizje z tyt. umów poręczenia.

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
	Krótkoterminowe		Długoterminowe	
Zobowiązania z tytułu nabycia aktywów z kategorii „Pożyczki i należności własne”	51 901	82 239	38	43
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	478	471	301	321
Zobowiązania z tytułu zakupu sprzętu medycznego (leasing, sprzedaż ratalna)	4 760	24 026	741	643
Nierozliczone prowizje wstępne z tyt. umów poręczenia	6	3	-	-
Wartość bilansowa	57 145	106 739	1 080	1 007

Zobowiązania z tytułu nabycia aktywów z kategorii „Aktywa finansowe” dotyczą zobowiązań wynikających z nabycia aktywów finansowych w ramach finansowania należności dostawców do szpitali oraz jednostek samorządu terytorialnego.

W ramach realizowanych umów Grupa nabywa wierzytelności z odroczoneymi terminami płatności, których zapadalność jest uzależniona od charakteru transakcji w tym od ryzyka związanego z finansowaniem danego dłużnika.

Zapadalność zobowiązań

Poniższa tabela pokazuje strukturę zapadalności zobowiązań z tyt. zawartych umów:

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Zobowiązania z tyt. zawartych umów	51 939	82 282
w tym:		
zobowiązania niewymagalne	49 182	75 895
zapadające do 30 dni	38 948	55 861
30 - 90 dni	7 740	10 252
90 - 180 dni	2 448	8 209
180 - 365 dni	8	1 530
Powyżej roku	38	43
zobowiązania wymagalne:	2 757	6 387
do 30 dni	1 426	2 149
Powyżej 30 dni	1 331	4 238

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Zobowiązania z tytułu zakupu sprzętu medycznego	5 501	24 669
zobowiązania niewymagalne	5 234	24 035
zapadające do 30 dni	998	21 264
30 - 90 dni	464	1 094
90 - 180 dni	2 848	810
180 - 365 dni	183	224
1-2 lat	231	490
2-3 lat	231	59
3-4 lat	207	59
4-5 lat	72	35
zobowiązania wymagalne:	267	634
do 30 dni	263	75
powyżej 30 dni	4	559

32. Zobowiązania z tytułu leasingu

Leasing finansowy

Umowy leasingu finansowego dotyczą umów zawartych z różnymi instytucjami finansowymi dotyczących leasingu samochodów służbowych.

	Stan na 31.12.2018 PLN'000	Stan na 31.12.2017 PLN'000
Wartość zobowiązań z tytułu leasingu finansowego wymagalnych w ciągu:		
Jednego roku	478	471
Od jednego roku do pięciu lat	301	321
Razem	779	792
Przyszłe koszty odsetkowe	(34)	(63)
 Wartość przyszłych zobowiązań	 745	 729
krótkoterminowe	450	423
długoterminowe	295	306
	 Stan na 31.12.2018 PLN'000	 Stan na 31.12.2017 PLN'000
Specyfikacja środków trwałych w leasingu		
Samochody osobowe	1 520	1 489
Razem	1 520	1 489

Leasing operacyjny

Jako pozabilansowe zobowiązania z tyt. leasingu operacyjnego Spółka traktuje zobowiązania przyszłe z tytułu wynajmu powierzchni biurowej. Umowa wynajmu powierzchni dotyczącej siedziby Spółki przy al. Piłsudskiego 76 wygasa w roku 2021.

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Wartość nominalna przyszłych zobowiązań z tyt. leasingu operacyjnego w ciągu:		
Jednego roku	2 045	2 004
Od jednego roku do pięciu lat	3 068	5 177
Razem	5 113	7 181

33. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług - zobowiązania z tyt. sprzętu medycznego oraz nabycia karetek wraz z wyposażeniem	2 683	6 162
Stan na koniec roku obrotowego	2 683	6 162

34. Rezerwy krótkoterminowe

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Pozostałe rezerwy (w tym rezerwa na zobowiązania pozabilansowe)	807	3 934
Rezerwa na zobowiązania z tytułu kosztów sądowych	543	617
Rezerwa na zobowiązania z tytułu skarg kasacyjnych	273	18
Razem	1 623	4 569

35. Pozostałe zobowiązania

	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
	Krótkoterminowe		Długoterminowe	
Rezerwy na świadczenia pracownicze	2 902	2 509	-	-
Rezerwy na koszty badania sprawozdania finansowego	269	184	-	-
Pozostałe rezerwy	3 907	2 195	-	-
Zobowiązania publiczno-prawne inne	841	2 076	-	-
Inne zobowiązania	22 644	23 712	-	-
Razem	30 563	30 676	-	-

W pozycji „Inne zobowiązania” ujęte zostały pozostałe zobowiązania kosztowe oraz kwoty do rozliczenia z kontrahentami wynikające z zawartych umów operacyjnych.

36. Dywidendy wypłacone i zadeklarowane oraz inne wypłaty z zysku

W 2018 i 2017 roku Spółka BFF Polska S.A. nie wypłacała dywidendy.

W dniu 20 marca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki podjęło uchwałę w sprawie przeznaczenia zysku netto wypracowanego w roku obrotowym 2017 w całości na kapitał zapasowy. Również w okresie porównywalnym zysk netto BFF Polska S.A. wypracowany w roku obrotowym 2016 został przeznaczony na kapitał zapasowy.

37. Instrumenty finansowe

W strukturze sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy główną rolę odgrywają instrumenty finansowe, do których należą wierzytelności kapitałowe i odsetkowe oraz pożyczki, należności i zobowiązania z tytułu dostaw, obligacje własne, kredyty bankowe, pożyczki otrzymane, umowy leasingu finansowego, środki pieniężne i lokaty. Głównym celem tych instrumentów jest prowadzenie bieżącej działalności oraz jej finansowanie.

Kategorie instrumentów finansowych

	Stan na 31.12.2018 PLN'000	Stan na 31.12.2017 PLN'000
Aktywa finansowe		
Portfel aktywów finansowych	3 292 581	2 656 817
<i>Pożyczki udzielone</i>	2 065 355	1 462 022
<i>Portfel wierzytelności z ustalonym harmonogramem spłat</i>	764 351	445 452
<i>Portfel wierzytelności z tyt. leasingu finansowego</i>	26 543	30 044
<i>Portfel wierzytelności bez ustalonego harmonogramu spłat</i>	436 332	719 299
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (instrumenty pochodne, certyfikaty inwestycyjne)	-	2 280
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	5 944	5 030
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	25 118	27 476
Razem Aktywa Finansowe	3 323 643	2 691 603
Zobowiązania finansowe	2 848 388	2 255 179
Pożyczki i kredyty bankowe	2 104 843	1 055 031
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	49 497	151 690
Pożyczki od podmiotów powiązanych	633 140	932 315
Pozostałe zobowiązania finansowe	58 225	107 746
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	2 683	6 162
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (wyceniane w wartości godziwej)	-	2 235

Szczegółowy opis znaczących zasad rachunkowości i stosowanych metod, w tym kryteriów ujęcia, podstaw wyceny oraz podstaw wykazywania przychodów i kosztów w odniesieniu do poszczególnych kategorii aktywów finansowych, zobowiązań finansowych i instrumentów kapitałowych ujawniono w nocie nr 2 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

37.1 Instrumenty finansowe wykazywane w kwotach zamortyzowanego kosztu

Grupa uznaje wartości bilansowe aktywów i zobowiązań finansowych wykazywane w kwotach zamortyzowanego kosztu za wiarygodne przybliżenie ich wartości godziwej.

Ze względu na specyfikę prowadzonej działalności Grupa do kategorii aktywów finansowych wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu zalicza następujące klasy aktywów finansowych:

1. aktywa z ustalonym harmonogramem spłat
2. aktywa bez ustalonego harmonogramu spłat
3. pożyczki udzielone
4. aktywa z tytułu leasingu finansowego

Dla posiadanego portfela aktywów finansowych podziały na ich klasy i kategorie pokrywają się.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na koniec okresu porównywalnego Grupa posiadała następujące aktywa i zobowiązania wyceniane w kwotach zamortyzowanego kosztu:

	Stan na 31.12.2018 PLN'000	Stan na 31.12.2017 PLN'000
Aktywa finansowe		
Pożyczki udzielone	2 065 355	1 462 022
Portfel wierzytelności z ustalonym harmonogramem spłat	764 351	445 452
Portfel wierzytelności z tyt. leasingu finansowego	26 543	30 044
Portfel wierzytelności bez ustalonego harmonogramu spłat	436 332	719 299
Razem	3 292 581	2 656 817
Zobowiązania finansowe		
Pożyczki i kredyty bankowe	2 104 843	1 055 031
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	49 497	151 690
Pożyczki od podmiotów powiązanych	633 140	932 315
Pozostałe zobowiązania finansowe	58 225	107 746
Razem	2 845 705	2 246 782

37.2 Instrumenty finansowe wykazywane w wartości godziwej

Grupa wykorzystuje instrumenty pochodne w celu operacyjnego zabezpieczenia prowadzonej działalności i nie stosuje formalnej rachunkowości zabezpieczeń.

Poprzez zawarcie kontraktów forward podmiot dominujący Grupy - Spółka BFF Polska S.A. zabezpieczała ryzyko zmian kursów walutowych w przypadku przewalutowania wyemitowanych obligacji własnych w EUR do momentu ich całkowitego wykupu.

Na dzień bilansowy instrumenty wyceniane są w wartości godziwej, jaka mogłaby zostać uzyskana, gdyby transakcja została na ten dzień rozliczona.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na koniec okresu porównywalnego Grupa posiadała następujące aktywa i zobowiązania wyceniane do wartości godziwej (instrumenty pochodne - poziom 2 oszacowania, certyfikaty inwestycyjne - poziom 3 oszacowania):

	Stan na 31.12.2018 PLN'000	Stan na 31.12.2017 PLN'000
Pozostałe aktywa finansowe - certyfikaty inwestycyjne	-	2 280
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych - kontrakty forward	-	2 235

38. Zarządzanie ryzykiem

Grupa świadczy usługi finansowe z wykorzystaniem dostępnych źródeł pozyskania środków pieniężnych w postaci kredytów, pożyczek oraz emisji własnych obligacji. Bieżąco monitoruje się ryzyko finansowe związane z działalnością Grupy i zarządza nim za pośrednictwem wewnętrznych raportów poświęconych temu ryzyku, analizujących stopień ekspozycji i poziom ryzyka. Ryzyko, na które narażona jest Grupa obejmuje:

- ryzyko rynkowe,
- ryzyko kredytowe,
- ryzyko płynności,
- ryzyko prawne.

38.1 Ryzyko rynkowe

Zarządzanie ryzykiem finansowym i zarządzanie kapitałem

W związku z charakterem działalności Grupy, a przede wszystkim jej rozwojem, znaczącą część „Kapitału własnego i zobowiązań” stanowią kapitały obce, na które składają się w szczególności zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji, zaciągniętych pożyczek, kredytów bankowych i zobowiązania handlowe (kredyt kupiecki). Na koniec 2018 r. stosunek finansowania zewnętrznego obciążonego kosztem (kredyty bankowe, pożyczki i obligacje własne) do kapitałów własnych wyniósł 5,87 wobec 5,05 na koniec roku 2017. Grupa utrzymuje odpowiednią wielkość kapitału rezerwowego, wykorzystując oferty usług bankowych i rezerwowe linie kredytowe, monitoruje stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz dopasowuje profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych.

	Stan na 31.12.2018 PLN'000	Stan na 31.12.2017 PLN'000
Pożyczki i kredyty bankowe (łącznie z pożyczkami od podmiotów powiązanych)	2 737 983	1 987 346
Obligacje własne	49 497	151 690
Kapitał własny	474 635	423 373
Wskaźnik zadłużenia (dług obciążony kosztem/kapitał własny)	5,87	5,05

Lokowanie środków pieniężnych w portfel aktywów Grupy regulują zasady obowiązujące w Grupie, zatwierdzone przez Zarząd Spółki dominującej, określające sposoby kontrolowania ryzyka kredytowego poszczególnych transakcji. Grupa nie wykorzystuje ani nie obraca instrumentami finansowymi - w tym finansowymi instrumentami pochodnymi - w celach spekulacyjnych.

Ryzyko walutowe

Działalność Grupy wiąże się z ograniczonym ryzykiem finansowym wynikającym ze zmian kursów walut. Ryzyko walutowe polega na zmianie wartości aktywów, kapitałów i zobowiązań Grupy w wyniku zmiany kursów walutowych. Grupa prowadzi i rozwija działalność świadcząc, poprzez spółki zależne w ograniczonym zakresie usługi finansowania należności na rynku czeskim i słowackim. Działalność - w tym pozyskiwanie kredytów bankowych / pożyczek lub emisje obligacji - prowadzona jest głównie w walucie lokalnej. Poszczególne obszary aktywności zagranicznej, posiadają zatem zamknięte pozycje walutowe i nie generują ryzyka walutowego.

Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań pieniężnych Grupy denominowanych w walutach obcych na dzień bilansowy oraz na koniec okresu porównywalnego przedstawia poniższa tabela:

	Stan na 31.12.2018		Stan na 31.12.2017	
	Pozycje w EUR	Pozycje w CZK	Pozycje w EUR	Pozycje w CZK
Aktywa				
Wartość aktywów w tys. PLN	705 173	36 407	577 336	7 324
w tym wartość aktywów finansowych	691 738	32 273	569 559	6 479
Zobowiązania				
Wartość zobowiązań w tys. PLN	632 943	36 269	549 005	6 936
w tym wartość zobowiązań finansowych	617 918	32 264	503 730	6 377

Ryzyko stóp procentowych i zarządzanie nim

Źródłem ryzyka stóp procentowych są uwarunkowania rynkowe i nieustannie zmieniający się kształt krzywej dochodowości, jak również poziom rynkowych stóp procentowych. Grupa ogranicza to ryzyko poprzez prowadzenie aktywnej polityki utrzymania rentowności aktywów, aby zagwarantować sobie odpowiednią marżę z transakcji wystarczającą na pokrycie ryzyka zmian kosztów finansowania.

Grupa w okresie sprawozdawczym nie zawierała transakcji IRS, tj. instrumentów pochodnych pozwalających na zamianę zmiennej stopy procentowej pozyskanego finansowania na stopę stałą.

Poniższa tabela prezentuje dla Grupy Kapitałowej BFF Polska udział aktywów finansowych i zobowiązań finansowych opartych o zmienną stopę procentową:

	Stan na 31.12.2018 PLN'000	Stan na 31.12.2017 PLN'000
Aktywa finansowe, w tym:		
Wartość portfela aktywów finansowych w tys. PLN	3 292 581	2 656 817
Portfel aktywów finansowych opartych o zmienną stopę % w tys. PLN	2 725 995	1 439 682
Udział aktywów finansowych opartych na zmiennej stopie % w portfelu aktywów finansowych	83%	54%
Zobowiązania finansowe, w tym:		
Wartość zobowiązań finansowych w tys. PLN	2 848 388	2 255 179
Zobowiązania finansowe oparte o zmienną stopę % w tys. PLN	2 009 974	2 107 795
Udział zobowiązań finansowych opartych na zmiennej stopie % w zobowiązaniach finansowych	71%	93%

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości realizowanego wyniku finansowego na zmianę kosztu finansowania.

Metoda i założenia przeprowadzonej analizy:

1. Analiza została przeprowadzona w oparciu o dane historyczne z okresu 01.01-31.12.2018 r.
2. Ustalono średni miesięczny poziom finansowania obciążonego kosztem w analizowanym okresie.
3. Ustalono średni miesięczny koszt finansowania zewnętrznego.
4. Obliczono średni roczny koszt finansowania zewnętrznego.
5. Założono, że zmiana kosztu finansowania, po uwzględnieniu potencjalnego opodatkowania, przełoży się bezpośrednio na zmianę zysku netto realizowanego w okresie i na zmianę poziomu finansowania zewnętrznego.
6. Analizę przeprowadzono dla kosztu finansowania zewnętrznego w przedziale +/- 12,5% jego wartości rzeczywistej

Wyniki:

zmiana średniego kosztu finansowania jako % zrealizowanego	zmiana zysku netto (tys. PLN)	zmiana zysku jako % zrealizowane go	zmiana kapitałów własnych jako % kapitałów na 31.12.2018	zmiana zysku netto (tys. PLN)	zmiana zysku jako % zrealizowane go	zmiana kapitałów własnych jako % kapitałów na 31.12.2017
2018				2017		
-12,5%	8 239	13,8%	1,7%	6 883	20,3%	1,6%
-10,0%	6 592	11,1%	1,4%	5 506	16,3%	1,3%
-7,5%	4 943	8,3%	1,0%	4 130	12,2%	1,0%
-5,0%	3 296	5,5%	0,7%	2 753	8,1%	0,7%
-2,5%	1 648	2,8%	0,3%	1 376	4,1%	0,3%
0,0%	0	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%
2,5%	-1 648	-2,8%	-0,3%	-1 376	-4,1%	-0,3%
5,0%	-3 296	-5,5%	-0,7%	-2 753	-8,1%	-0,7%
7,5%	-4 943	-8,3%	-1,0%	-4 130	-12,2%	-1,0%
10,0%	-6 592	-11,1%	-1,4%	-5 506	-16,3%	-1,3%
12,5%	-8 239	-13,8%	-1,7%	-6 883	-20,3%	-1,6%

Dla Grupy BFF Polska nie nastąpiły znaczące różnice we wrażliwości wyniku finansowego na koszt finansowania. Grupa ocenia iż koszt finansowania pozostaje najbardziej znaczącym i wrażliwym czynnikiem zewnętrznym dla uzyskiwanego wyniku finansowego.

38.2 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko, że kontrahent nie dopełni zobowiązań, co narazi Grupę na straty finansowe. Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest budowanie stabilnego i zrównoważonego portfela aktywów finansowych oraz minimalizacja ryzyka wystąpienia ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przy zachowaniu oczekiwanego poziomu dochodowości i wartości portfela kredytowego.

Grupa stosuje zasadę dokonywania transakcji wyłącznie z kontrahentami o sprawdzonej wiarygodności kredytowej; w razie potrzeby uzyskuje się stosowne zabezpieczenie jako narzędzie redukcji ryzyka strat finansowych z tytułu niedotrzymania warunków kontraktowych. Ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe kontrahentów podlega cyklicznemu monitorowaniu.

Działalność Grupy obejmuje sektor publiczny oraz niepubliczny.

Poniżej zaprezentowano analizę ryzyka kredytowego dla rynku polskiego.

Dla podmiotów sektora publicznego ocena wiarygodności kredytowej rozpatrywana jest w kontekście ryzyka nieterminowego regulowania zobowiązań oraz ryzyka przekształceń w podmiot prawa handlowego. Zasady przekształcania podmiotów leczniczych na rynku polskim opisano szczegółowo w przepisach Ustawy o Działalności Leczniczej (UoDL) w części dot. ryzyk prawnych poniżej.

Dla podmiotów sektora niepublicznego charakteryzującego się wystąpieniem ryzyka upadłości Grupa stosuje wszechstronną ocenę ryzyka kredytowego.

Dla każdej transakcji pomiar ryzyka kredytowego dokonywany jest na etapie rozpatrywania wniosku o zawarcie transakcji i cyklicznie w ramach monitorowania z uwzględnieniem zmieniających się warunków zewnętrznych oraz zmian sytuacji finansowej dłużników. Oczekiwany poziom ryzyka kredytowego jest zabezpieczany poprzez przyjmowane przez Grupę zabezpieczenia oraz odpisy (rezerwy) z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych. Wartość przyjętych zabezpieczeń jest monitorowana i amortyzowana. Grupa monitoruje poziom koncentracji ekspozycji wobec pojedynczych podmiotów bądź grup podmiotów powiązanych. Ryzyko koncentracji jest definiowane i monitorowane wg grup dłużników o różnych charakterach ryzyka - przede wszystkim w rozbiciu na jednostki publiczne i jednostki ze zdolnością upadłościową.

Grupa przy ocenie ryzyka kredytowego korzysta z zewnętrznych baz danych o dłużnikach.

Ocena renegotjacji warunków kredytowania z podmiotami sektora niepublicznego, charakteryzującego się wystąpieniem ryzyka upadłości, poprzedzona jest oceną aktualnej sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika i obejmuje m.in. weryfikację zakresu zmiany warunków finansowania, dotyczących w szczególności: wydłużenia okresu finansowania, udzielenia karencji w spłacie, obniżenia oprocentowania, redukcji lub kapitalizacji części zadłużenia. Grupa dokonuje oceny uzasadnienia i skutków dokonania zmian (w tym oceny, czy wynikają one z trudności finansowych dłużnika).

BFF MEDFinance S.A. (jedna ze spółek Grupy Kapitałowej BFF Polska) w 2016 roku wprowadziła do swojej oferty pożyczki dla lekarzy prowadzących działalność gospodarczą (pożyczki MEDLekarz), których aktualnym standardowym zabezpieczeniem jest weksel własny in blanco. Ocena zdolności kredytowej wnioskodawcy opiera się na informacji pozyskanej z Biura Informacji Kredytowej o miesięcznych obciążeniach kredytowych wnioskodawcy, scoringu, przyjętym wskaźniku wolnego przychodu, macierzy przychodów oraz krzywej dostępności kwoty produktu. Spółka dla portfela pożyczek MEDLekarz, jako portfela homogenicznego, tworzy odpowiednie odpisy aktualizacyjne. Proces kalkulacji odpisów jest scentralizowany na poziomie Grupy.

W związku z faktem, iż MSSF 9 wprowadził nowy model w zakresie ustalania wspomnianych odpisów, tzw. model oczekiwanych strat kredytowych, odpisy aktualizacyjne we wszystkich spółkach Grupy Kapitałowej BFF Polska, w tym w BFF MEDFinance S.A., tworzone są od 1 stycznia 2018 r. zgodnie z Międzynarodowym Standardem Sprawozdawczości Finansowej nr 9 Instrumenty Finansowe („MSSF 9”). MSSF 9 zakłada kalkulację odpisów z tytułu utraty wartości w oparciu o oczekiwane straty kredytowe oraz uwzględnianie prognoz i spodziewanych przyszłych warunków ekonomicznych w kontekście oceny ryzyka kredytowego ekspozycji.

Funkcjonujące w Grupie procedury wewnętrzne przewidują, że decyzje kredytowe mogą być podejmowane jedynie przez osoby do tego uprawnione.

Ocena ryzyka kredytowego i monitoring portfela aktywów wszystkich spółek z grupy kapitałowej jest przeprowadzana przez Dział Oceny Ryzyka BFF Polska S.A., przy zapewnieniu niezależności od pionów biznesowych.

Udział aktywów od podmiotów posiadających zdolność upadłościową (innych niż Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej lub Jednostki Samorządu Terytorialnego) w portfelu aktywów finansowych Spółki na dzień 31 grudnia 2018 wynosił 12,9% wobec 11,7% na dzień 31 grudnia 2017.

Poniższa tabela prezentuje strukturę portfela Spółki na dzień 31 grudnia 2018 oraz 31 grudnia 2017 oraz w podziale na jednostki mające zdolność upadłościową i jednostki nie mające takiej zdolności:

Typ dłużnika	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Jednostki publiczne	75,42%	72,16%
<i>Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej</i>	<i>67,04%</i>	<i>70,55%</i>
<i>Jednostki Samorządu Terytorialnego</i>	<i>8,38%</i>	<i>1,61%</i>
Jednostki ze zdolnością upadłościową	24,58%	27,84%
<i>Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej</i>	<i>11,67%</i>	<i>16,18%</i>
<i>inne</i>	<i>12,91%</i>	<i>11,66%</i>

Zabezpieczenie aktywów finansowych

Przed zawarciem umowy, Grupa dokonuje oceny ryzyka kredytowego związanego z przedmiotową transakcją, uwzględniając m.in. wynik oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, historię dotychczasowej współpracy, poziom zaangażowania oraz proponowane zabezpieczenia spłaty. Dla aktywów o podwyższonym poziomie ryzyka Grupa wymaga ustanowienia zabezpieczenia. Stosowane formy zabezpieczeń to m.in. cesja z kontraktu szpitala z NFZ, zabezpieczenie na majątku rzeczowym, majątku ruchomym oraz weksel in blanco.

Grupa nie prowadzi ewidencji podziału posiadanych zabezpieczeń wg klas instrumentów finansowych.

Z zabezpieczeń Grupa może skorzystać w przypadku opóźnień w płatnościach przewidzianych harmonogramem spłat.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmuje również monitoring portfela obejmujący ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużników, czynników wskazujących na ryzyko przekształceń podmiotów leczniczych w spółki prawa handlowego. Monitoringowi podlegają również ustanowione zabezpieczenia. Grupa na bieżąco monitoruje terminowość spłat i w razie opóźnień podejmuje działania zmierzające do przywrócenia regularności portfela lub wyegzekwowania należności od dłużnika.

Odpisy na ekspozycje dla których zidentyfikowano wystąpienie przesłanki utraty wartości

Począwszy od 1 stycznia 2018 roku Grupa, zgodnie z regulacją MSSF 9 wprowadziła nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących - model oczekiwanych strat kredytowych, który zakłada kalkulację odpisów z tytułu utraty wartości w oparciu o oczekiwane straty kredytowe oraz uwzględnianie prognoz i spodziewanych przyszłych warunków ekonomicznych w kontekście oceny ryzyka kredytowego ekspozycji.

Powyższy model stosuje się do składników aktywów finansowych zakwalifikowanych, zgodnie z postanowieniami MSSF 9, jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, z wyjątkiem instrumentów kapitałowych.

Model utraty wartości zgodnie z MSSF 9 opiera się na podziale na 3 koszyki w zależności od zmian dotyczących jakości kredytowej w porównaniu do początkowego ujęcia aktywów w księgach. Odpis z tytułu utraty wartości wyznaczany jest w następujących kategoriach:

Kategoria	Rodzaj ekspozycji	Sposób kalkulacji odpisu z tytułu utraty wartości
Koszyk 1	ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia do daty bilansowej nie zidentyfikowano znacznego wzrostu ryzyka kredytowego i nie stwierdzono utraty wartości	12-miesięczna oczekiwana strata kredytowa
Koszyk 2	ekspozycje, dla których od momentu początkowego ujęcia do daty bilansowej zidentyfikowano znaczny wzrost ryzyka kredytowego	oczekiwana strata kredytowa w okresie życia aktywa finansowego
Koszyk 3	ekspozycje, dla których stwierdzono utratę wartości, oraz ekspozycje z opóźnieniem w spłacie należności powyżej 90 dni, dla których domniemanie utraty wartości zostało odrzucone	

Proces oceny utraty wartości:

- Aktywa, dla których wystąpiły przesłanki utraty wartości (Koszyk 3):
  - Przeгляд portfela na dzień bilansowy w celu identyfikacji ekspozycji, dla których wystąpiły przesłanki utraty wartości takich jak:
    - opóźnienie w spłacie należności powyżej 90 dni, mogącego skutkować niewypłacalnością dłużnika, obserwowane przez ponad 6 miesięcy,
    - postawienie wierzytelności w stan wymagalności,
    - postępowanie egzekucyjne wobec dłużnika,
    - ogłoszenie upadłości dłużnika lub złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości,
    - ogłoszenie postępowania restrukturyzacyjnego,
    - kwestionowanie należności przez dłużnika.
  - Dla ekspozycji o zidentyfikowanych przesłankach utraty wartości dokonuje się oszacowania przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych i oblicza się ich wartość bieżącą - przepływy dyskontowane są wyjściową efektywną stopą procentową danej ekspozycji;
  - Jeżeli wartość bieżąca zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych z danej ekspozycji jest mniejsza od jej wartości bilansowej na dzień sprawozdawczy Grupa tworzy odpis aktualizujący wartość danej ekspozycji do wysokości różnicy pomiędzy wartością bilansową aktywa a sumą zdyskontowanych przyszłych przepływów;
- Aktywa z opóźnieniem w spłacie należności powyżej 90 dni, dla których domniemanie utraty wartości zostało odrzucone (Koszyk 3). Decyzja o odrzuceniu domniemanie utraty wartości jest poparta przeprowadzoną analizą podstawowej działalności Grupy, która wskazuje, że opóźnienie w płatnościach wynoszące ponad 90 dni nie jest jednoznaczne z pogorszeniem

jakości kredytowej. Dla tej części portfela, oczekiwane straty kredytowe zostały oszacowane w horyzoncie czasu życia produktu w taki sam sposób jak dla ekspozycji bez stwierdzonej utraty wartości (nota 17.5).

3. Aktywa, dla których zidentyfikowano przesłanki wzrostu ryzyka kredytowego (Koszyk 2):
  - Aktywa, dla których nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości analizowane są pod kątem wystąpienia wzrostu ryzyka kredytowego;
  - Za przesłanki wzrostu ryzyka kredytowego Grupa przyjmuje:
    - Wystąpienie opóźnienia w spłacie o co najmniej 30 dni,
    - Wystąpienie statusu forborn,
  - Dla aktywów ze zidentyfikowanym wzrostem ryzyka kredytowego Grupa tworzy odpis aktualizujący wartość ekspozycji o oczekiwaną utratę wartości w całym okresie życia aktywa;
4. Aktywa, dla których nie zidentyfikowano wzrostu ryzyka kredytowego - dla ekspozycji, dla których nie stwierdzono wzrostu ryzyka kredytowego Grupa tworzy odpis aktualizujący wartość ekspozycji o straty oczekiwane do poniesienia w okresie najbliższych 12 miesięcy (Koszyk 1).

Metodologia kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych

Oczekiwane straty kredytowe to ważony prawdopodobieństwem szacunek strat kredytowych. Odzwierciedlają one utratę wartości aktywów kredytowych oznaczającą, iż Grupa nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z warunkami umowy. Na potrzeby kalkulacji straty kredytowej zgodnie z MSSF 9 Grupa porównuje przepływy pieniężne, które powinna otrzymać zgodnie z umową z kredytobiorcą, a szacowanymi przez Grupę przepływami, które spodziewa się otrzymać. Tę różnicę Grupa dyskontuje pierwotną efektywną stopą procentową.

Wysokość strat kredytowych jest pochodną trzech parametrów - PD, LGD oraz EAD.

Parametr PD (Probability of Default) - odnosi się do prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania, czyli niedotrzymania warunków umownych przez kredytobiorcę w zadanym horyzoncie.

- Dla podmiotów sektora publicznego rating nadawany jest na podstawie ratingu regionu lub państwa określonego przez zewnętrzne agencje ratingowe. W przypadku segmentu "Rząd centralny" przypisany został rating danego kraju (Polska, Czechy lub Słowacja). W przypadku segmentów "Władze lokalne" oraz "instytucje publiczne" przypisany został rating regionu, w którym te władze, bądź instytucje są zlokalizowane, o ile taki rating jest dostępny. W przeciwnym razie przypisany został rating kraju.
- Dla podmiotów sektora niepublicznego Grupa określiła jednoroczne PD na podstawie danych historycznych przy pomocy matrycy migracji ratingów korporacyjnych dostarczanej przez Zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej (External Credit Assessment Institutions, ECAI). W przypadku zmiany ratingu dla podmiotów sektora niepublicznego o 1 stopień, zaktualizowana wartość PD spowodowałaby niematerialną zmianę wartości ECL.
- W przypadku instytucji finansowych przypisywany jest rating, jaki został tym instytucjom nadany przez zewnętrzne uznane agencje ratingowe.

Parametr LGD wskazuje na szacowaną wysokość straty (w %), która zostanie poniesiona dla każdej transakcji o charakterze kredytowym. Brak wystarczającej informacji o historycznych odzyskach zrealizowanych na ekspozycjach znajdujących się w opóźnieniu spowodował konieczność zastosowania podejścia benchmarkowego. Wartości LGD są szacowane za pomocą silnika obliczeniowego od zewnętrznego dostawcy, w oparciu o historyczną próbkę zdarzeń domyślnych i model ekonometryczny z wykorzystaniem charakterystyka transakcji, których dotyczy ryzyko związane z utratą wartości. Grupa przypisuje wartość LGD do każdej transakcji z uwzględnieniem następujących czynników ryzyka: prawdopodobieństwo powiązania wartości domyślnej z kontrahentem, referencyjnym sektorem gospodarczym i czynnikami specyficznymi dla transakcji (np. rodzaj finansowania).

Parametr EAD odzwierciedla szacowaną wysokość ekspozycji kredytowej na datę niewykonania zobowiązania.

Modele i parametry wykorzystywane do tworzenia odpisów są poddawane okresowej walidacji.

Uwzględnienie oczekiwań odnośnie przyszłych warunków makroekonomicznych

MSSF 9 nakłada obowiązek uwzględnienia oczekiwań w zakresie sytuacji makroekonomicznej w kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych. Zgodnie z wymogami MSSF 9, system dokonujący pomiaru utraty wartości wykonuje obliczenia ECL z uwzględnieniem scenariuszy makroekonomicznych branych pod uwagę przy utracie wartości.

38.3 Ryzyko płynności

Model biznesowy realizowany przez Grupę od początku jej istnienia bazuje na niedopasowaniu strumieni przepływów pieniężnych w sektorze publicznym. Cechą permanentną takiej sytuacji jest występowanie opóźnień w realizowaniu spłat zobowiązań. Grupa przewiduje wystąpienie opóźnień już na etapie konstruowania swojej oferty produktowej. W bieżącej działalności operacyjnej Grupa zarządza pojawiającymi się opóźnieniami a przedłużony okres finansowania dyskontuje poprzez naliczanie przychodu odsetkowego.

Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału rezerwowego, wykorzystując oferty usług bankowych i rezerwowe linie kredytowe, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz dopasowując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych. W roku 2016 Spółka BFF Polska S.A. i jej spółki zależne weszły w skład międzynarodowej grupy bankowej BFF Banking Group (BFF). Zmiana właściciela wpłynęła korzystnie na sytuację płynnościową i kapitałową poprzez umożliwienie jej dodatkowego dostępu do stabilnego finansowania zewnętrznego na wymaganym poziomie.

W celu minimalizacji ryzyka płynnościowego Grupa prowadzi politykę konserwatywnego finansowania aktywów polegającą na:

- (i) ścisłym monitorowaniu wpływów oraz aktywnej polityce zarządzania opóźnieniami realizowanej przez wyspecjalizowany i doświadczony zespół,
- (ii) bieżącym prognozowaniu i codziennym urealnianiu prognoz wpływów w horyzoncie krótko-, średnio- i długoterminowym,
- (iii) zarządzaniu strukturą pasywnej strony bilansu poprzez odpowiednią kompozycję źródeł finansowania, uwzględniającą strukturę aktywnej strony bilansu i specyfikę poszczególnych produktów, a w szczególności stabilność i przewidywalność wpływów finansowych z tych produktów,
- (iv) limitowaniu wartości wskaźników zadłużenia (np. kapitały własne/kapitały obce, kapitały własne/EBIT itp.) na konserwatywnym poziomie, gwarantujących rozwój działalności biznesowej, ale zapewniającej, na bazie doświadczeń historycznych, bezpieczeństwo płynnościowe Spółki,
- (v) utrzymywaniu rezerwowych źródeł finansowania na potrzeby bieżących płatności.

	31.12.2018	31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Źródła finansowania (wartości nominalne)		
Niezabezpieczone obligacje własne:		
kwota wykorzystana	49 000	150 041
kwota niewykorzystana	701 000	599 959
	750 000	750 000
Zabezpieczony kredyt w rachunku bieżącym		
kwota wykorzystana	458 940	139 432
kwota niewykorzystana	81 560	183 966
	540 500	323 398
Zabezpieczone kredyty bankowe o różnych terminach wymagalności z możliwością prolongaty za obopólną zgodą:		
kwota wykorzystana	1 396 562	665 079
kwota niewykorzystana	48 438	13 951
	1 445 000	679 030
Pożyczki od podmiotów innych niż powiązane		
kwota wykorzystana	250 000	250 000
kwota niewykorzystana	-	-
	250 000	250 000
Pożyczki od podmiotów powiązanych		
kwota wykorzystana	629 235	923 864
kwota niewykorzystana	757 825	1 177 741
	1 387 060	2 101 605

Grupa dostrzega różnicę pomiędzy charakterystyką ryzyka podmiotów publicznych bez zdolności upadłościowej oraz podmiotów gospodarczych posiadających zdolność upadłościową. Ze szczególną uwagą Grupa podchodzi do monitorowania ekspozycji kredytowej na podmiotach posiadających zdolność upadłościową.

Poniższa tabela prezentuje pełną ekspozycję kredytową dla aktywów z tytułu pożyczek udzielonych, z wyszczególnieniem wartości pełnej ekspozycji na podmiotach gospodarczych ze zdolnością upadłościową, dla aktywów dla których wystąpiły opóźnienia.

Dane w tys. PLN	31.12.2018	31.12.2017
Wartość portfela aktywów finansowych - pożyczki udzielone (podmioty publiczne i ze zdolnością upadłościową łącznie)	2 065 355	1 462 022
Płatności opóźnione z pożyczek udzielonych (kwoty wymagalne, podmioty publiczne i ze zdolnością upadłościową łącznie)	19 460	18 496
Ekspozycja kredytowa - pożyczki udzielone, na których wystąpiły opóźnienia w realizacji płatności - podmioty ze zdolnością upadłościową	11 958	6 894

38.4 Ryzyko prawne - analiza sytuacji na rynku polskim

Podmiot dominujący Grupy - Spółka BFF Polska S.A. operuje w niszy rynkowej, stosując niestandardowe produkty i usługi, których konstrukcja, przy braku szczegółowych rozwiązań prawnych, oparta jest o ogólne zasady prawa tj. o zasadę swobody umów wyrażoną w art. 353¹ k.c. Konsekwencją tego jest koncentracja rynkowa i zależność przychodów od sytuacji i zmian w sektorze służby zdrowia, ustaw regulujących ustrój i funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego. Tym samym wszelkie zmiany zachodzące w powyższym ustawodawstwie mają istotny wpływ na działalność Spółki.

Ryzyka prawne w obszarze finansowania podmiotów świadczących usługi medyczne

W tym miejscu wskazać należy, że na gruncie ustawy o działalności leczniczej („uodl”) aktualne są ryzyka dot. możliwości przekształcenia się SP ZOZ w spółkę prawa handlowego posiadającą zdolność upadłościową w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2344). Jednocześnie wskazać należy, że przekształcenie SP ZOZ w spółkę prawa handlowego ma charakter dobrowolny, poprzedzone jest ustaleniem przez podmiot tworzący, na podstawie sprawozdania finansowego SP ZOZ za ostatni rok obrotowy, tzw. wskaźnika zadłużenia, odzwierciedlającego relację sumy zobowiązań długoterminowych i krótkoterminowych, pomniejszonych o inwestycje krótkoterminowe do sumy jego przychodów, zgodnie z art. 70 - 72 uodl.

W tym miejscu wskazać należy, że zasady przejmowania przez podmiot tworzący zobowiązań SP ZOZ, w szczególności art. 70-72 uodl dot. ustalenia wskaźnika zadłużenia SPZOZ oraz zasad przejmowania zobowiązań SP ZOZ przez podmiot tworzący uregulowane są w sposób ogólny, bez odesłania do szczegółowych przepisów wykonawczych, tym samym w praktyce, w przypadku przejścia zobowiązań SPZOZ przez podmiot tworzący na zasadach opisanych w art. 70-72 istnieje ryzyko pewnej dowolności w interpretacji ww. przepisów przez podmiot tworzący na korzyść podmiotu tworzącego. Opisana wyżej dowolność przy interpretacji ww. przepisów przez podmiot tworzący, przy braku dedykowanej procedury kontrolnej, zarówno o charakterze administracyjnym, jak i sądowym, może być niekorzystna dla Spółki, występującej jako wierzyciel SP ZOZ.

Ponadto, jak to zostało wyżej wskazane, Spółka operuje w niszy rynkowej, stosując niestandardowe produkty i usługi, których konstrukcja, przy braku szczegółowych rozwiązań prawnych, oparta jest o ogólne zasady prawa tj. o zasadę swobody umów wyrażoną w art. 353¹ k.c., stąd istotną okoliczność dla działalności Spółki stanowi również fakt, iż interpretacja niektórych zagadnień prawnych i kwestii spornych ich dotyczących odbywa się na ogół w wyniku rozstrzygnięć na drodze postępowań sądowych, których wynik - po prawomocnym rozstrzygnięciu - ma moc wiążącą. Duże znaczenie dla oferowanych produktów Spółki mają często zmieniające się i różnie interpretowane przez sądy przepisy prawa regulujące działalność leczniczą, mając wpływ na produkty oferowane przez Spółkę, dot. w szczególności rozszerzającej wykładni art. 54 ust.5 uodl.

Obecnie produkty oferowane przez Spółkę nie są oparte na statusie Spółki jako wierzyciela w stosunku do SP ZOZ - ów, tak więc zdaniem Spółki art. 54 ust.5 uodl nie powinien mieć zastosowania do produktów Spółki. Powyższe potwierdza orzecznictwo Sądu Najwyższego, we wszystkich sprawach dot. pośrednio produktów oferowanych przez Spółkę: faktoring powierniczy, finansowanie należności standard.

Ryzyka prawne w obszarze finansowania JST

W obszarze finansowania jednostek samorządu terytorialnego Spółka oferuje usługi finansowe stanowiące uzupełnienie tradycyjnego finansowania bankowego. Dzięki instrumentom proponowanym przez Spółkę, jednostki samorządu terytorialnego uzyskują możliwość pozyskania środków finansowych na realizację projektów unijnych i kontynuację rozpoczętych projektów inwestycyjnych. W odróżnieniu od klasycznych produktów oferowanych przez banki (np. kredyty), Spółka proponuje produkty skonstruowane na podstawie zróżnicowanych przepisów cywilnoprawnych opartych o zasadę swobody umów (np. subrogacja, finansowanie kapitałowe, itp.). Definicje tych operacji zawarte są w rozmaitych przepisach prawa (kodeks cywilny, ustawa o rachunkowości, prawo podatkowe itp.).

W sferze finansowania jednostek samorządu terytorialnego działają organy kontrolne (Regionalne Izby Obrachunkowe, Najwyższa Izba Kontroli), które dokonują własnych interpretacji w zakresie produktów oferowanych podmiotom samorządowym przez pozabankowe instytucje finansowe. Produkty te analizowane są przez instytucje kontrolne pod kątem ich wpływu na stan zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego w kontekście istniejących mechanizmów ostrożnościowych. Na skutek analiz instytucji kontrolnych postuluje się wprowadzenie różnych regulacji prawnych wzmacniających kontrolę zaciągania zobowiązań przez samorządy na podstawie nieklasycznych instrumentów finansowych, głównie w kontekście zasady jawności i przejrzystości finansów publicznych.

Toczy się dyskusja na temat charakteru wydatków dokonywanych przez samorządy w ramach tego typu nieklasycznych usług finansowych świadczonych przez instytucje pozabankowe. Dyskusja ta wpisuje się w rozważania na temat zmiany szeroko pojętych procedur określających zasady, warunki i tryby zaciągania zobowiązań dłużnych przez samorządy wraz z zaliczaniem poszczególnych zobowiązań do klasyfikacji tytułów dłużnych obowiązujących w jednostkach samorządu terytorialnego. Szerokie korzystanie z nieklasycznych operacji finansowych jest stosunkowo nowym doświadczeniem dla polskich samorządów, dlatego też organy kontrolne inicjują debatę na temat ewentualnych zmian ustawowych, mających na celu zmianę stanu prawnego w zakresie trybu zaciągania zobowiązań samorządowych, określonego w przepisach regulujących finanse publiczne, a zarazem zagwarantowania większej płynności finansowej w tym obszarze. Organy kontrolne wskazują na potrzebę wzmocnienia dyscypliny finansowej samorządów, zwłaszcza w kontekście ponoszonych przez nich kosztów, co może mieć wpływ na zakres usług oferowanych przez Spółkę na rynku samorządu terytorialnego.

Ryzyko prawne - ryzyka wybranych zawartych umów na rynku słowackim

Od dnia 1 października 2017 r. obowiązuje Dyrektywa nr 7/2017 Ministra Zdrowia Republiki Słowackiej, która:

- 1) zobowiązuje podmioty podległe Ministrowi Zdrowia (w tym szpitale publiczne) do włączenia zarówno do nowych, jak i istniejących umów łączących ww. podmioty z kontrahentami postanowień wyłączających możliwość dokonania cesji wierzytelności wynikających z ww. umów bez uprzedniej zgody dłużnika oraz postanowienia stwierdzającego, że jakkolwiek cesja wierzytelności dokonana z naruszeniem ww. warunku jest nieważna. Zgoda dłużnika jest ważna pod warunkiem udzielenia uprzedniej pisemnej zgody na cesję przez Ministra Zdrowia (tzw. umowny zakaz cesji);
- 2) zawiera projekt postanowienia obejmującego wyżej określoną zmianę do umów zawieranych między podmiotami podległymi Ministrowi Zdrowia a ich kontrahentami, wyłączającą możliwość dokonania cesji wierzytelności wynikających z ww. umów bez uprzedniej zgody dłużnika oraz zawierającą postanowienie stwierdzające, że jakkolwiek cesja wierzytelności dokonana z naruszeniem ww. warunku jest nieważna. Zgoda dłużnika na cesję wierzytelności jest ważna pod warunkiem udzielenia uprzedniej pisemnej zgody na cesję przez Ministra Zdrowia;
- 3) zobowiązuje podmioty podległe Ministrowi Zdrowia do nieudzielania zgody na cesję wierzycielom, w przypadku gdy umowa cesji wierzytelności nie zawiera postanowienia, że cesja wierzytelności może być dokonana wyłącznie po uzyskaniu uprzedniej zgody dłużnika;
- 4) zobowiązuje podmioty podległe Ministrowi Zdrowia, aby nie zawierały nowych umów, które nie obejmowałyby postanowień o zakazie cesji zgodnie z warunkami wskazanymi w punkcie 1) powyżej;
- 5) zobowiązuje podmioty podległe Ministrowi Zdrowia, aby nie dokonywały jakiegokolwiek płatności należności do nabywcy wierzytelności, stanowiących przedmiot umowy cesji zawartej przed datą wejścia w życie niniejszej dyrektywy, bez uprzedniej konsultacji tej kwestii z właściwym sekretarzem generalnym w Ministerstwie Zdrowia;
- 6) nie zawiera żadnych nowych umów, w tym zmian do istniejących umów, niezależnie od rodzaju umowy, której skutkiem byłaby i) cesja wierzytelności przysługujących wierzycielowi wobec podmiotu podległego Ministrowi Zdrowia na rzecz osoby trzeciej lub ii) zabezpieczenie wierzytelności wobec podmiotu podległego Ministrowi Zdrowia poprzez zawarcie umowy cesji na zabezpieczenia na rzecz osoby trzeciej lub wierzyciela podmiotu podległego Ministrowi Zdrowia.

Zgodnie z warunkami wskazanymi w punkcie 1) powyżej, podmioty podległe Ministrowi Zdrowia zobowiązane są przygotować projekt zmian do umów i przedstawić go do akceptacji kontrahentowi, nie później niż w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy. Jeżeli projekt poprawki nie zostanie zaakceptowany przez drugą stronę umowy, podmioty podległe Ministrowi Zdrowia są zobowiązane działać zgodnie z punktem 4) - 6) powyżej.

Niniejsza dyrektywa ma również zastosowanie do pracowników Ministerstwa Zdrowia, którzy są członkami zarządów organizacji non-profit tworzonych lub współtworzonych przez Skarb Państwa, reprezentowany za pośrednictwem Ministerstwa Zdrowia.

39. Transakcje z jednostkami powiązanymi

39.1 Transakcje z jednostkami powiązanymi

W roku 2018 i w okresie porównywalnym Spółka BFF Polska S.A. - podmiot dominujący Grupy - była znaczącym inwestorem dla spółki Kancelaria Karnowski i Wspólnik Spółka Komandytowa (jednostka stowarzyszona) oraz Restrukturyzacyjnej Kancelarii Prawnicza Karnowski i Wspólnik sp.k. sp.k. (jednostka pośrednio stowarzyszona).

Transakcje handlowe z podmiotami stowarzyszonymi

W poszczególnych latach jednostka dominująca zawarła z jednostkami powiązanymi następujące transakcje:

	Sprzedaż		Zakup	
	Rok	Rok	Rok	Rok
	zakończony 31/12/2018	zakończony 31/12/2017	zakończony 31/12/2018	zakończony 31/12/2017
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Kancelaria Karnowski i Wspólnik Spółka Komandytowa	345	347	2 446	2 459
Restrukturyzacyjna Kancelaria Prawnicza Karnowski i Wspólnik Sp. k. Sp. k.	-	10	-	-
Razem	345	357	2 446	2 459

	Należności od stron powiązanych		Zobowiązania na rzecz stron powiązanych	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Kancelaria Karnowski i Wspólnik Spółka Komandytowa	424	498	365	228
Restrukturyzacyjna Kancelaria Prawnicza Karnowski i Wspólnik Sp. k. Sp. k.	-	2	-	-
Razem	424	500	365	228

Pożyczki otrzymane od podmiotu dominującego Banca Farmafactoring S.p.A.

Spółka BFF Polska S.A. oraz jej spółki zależne BFF Central Europe s.r.o. oraz BFF Česká republika s.r.o. na dzień 31 grudnia 2018 roku posiadały zobowiązania o wartości bilansowej 633.140 tys. PLN z tytułu pożyczek udzielonych przez podmiot dominujący - Banca Farmafactoring S.p.A.

39.2 Wynagrodzenia członków kierownictwa

Wynagrodzenia Członków Zarządu, Rady Nadzorczej i kierownictwa w roku obrotowym przedstawiały się następująco:

	Okres 01.01.- 31.12.2018	Okres 01.01.- 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Świadczenia krótkoterminowe	5 978	5 594
Program opcji menadżerskich BFF	935	589
Razem	6 913	6 183

W roku 2018 wynagrodzenie naczelnego kierownictwa Grupy wyniosło 6 913 tys. PLN wobec 6.183 tys. w roku 2017.

Na kwotę tę złożyły się:

- wynagrodzenie Zarządu w roku 2018 - 2.806 tys. PLN (wobec 2.774 tys. PLN w roku 2017);
- wynagrodzenie Rady Nadzorczej - 162 tys. PLN (wobec 144 tys. PLN w roku 2017);
- wynagrodzenia kadry kierowniczej średniego szczebla - 3.010 tys. PLN (wobec 2.676 tys. PLN w roku 2017);
- koszt programu opcji menadżerskich BFF Banking Group skierowanego do kadry zarządczej BFF Polska S.A. i spółek zależnych - 935 tys. PLN w roku 2018 (wobec 589 tys. PLN w okresie porównywalnym). Program uruchomiony dla pracowników Grupy BFF Polska w roku 2017.

Wynagrodzenia członków zarządu określa uchwała Rady Nadzorczej. Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej są kształtowane uchwałą Zgromadzenia Akcjonariuszy. Wynagrodzenia Dyrektorów i Kierowników działów określa Zarząd Spółki.

W roku 2018 i w roku 2017 Grupa nie udzielała pożyczek członkom naczelnego kierownictwa.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku osoby zarządzające i nadzorujące nie posiadały żadnych akcji Spółki BFF Polska S.A.

39.3 Płatności w formie akcji - program opcji menadżerskich BFF Polska S.A.

W Spółce BFF Polska S.A. działa program opcji menadżerskich uchwalony przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki BFF Polska S.A. w dniu 31 października 2013 uchwałą nr 11 (wraz ze zmianami wprowadzonymi uchwałą nr 28/2014 ZWZA BFF Polska S.A. z dnia 23 kwietnia 2014). Program adresowany jest do kluczowych członków kadry menedżerskiej i pracowników Spółki. W ramach programu osoby uprawnione mogą uzyskać możliwość nabycia akcji Spółki na warunkach opisanych szczegółowo w nocie 38.3 rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2015.

W roku 2018, ani w roku 2017 ze względu na niskie, w ocenie Spółki, prawdopodobieństwo spełnienia warunków programu, Spółka nie rozpoznała kosztu związanego z realizacją programu opcji menadżerskich.

39.4 Program opcji menadżerskich prowadzony przez BFF Banking Group

W dniu 5 grudnia 2016 roku NWZA Banca Farmafactoring S.p.A. („BFF S.p.A.”) zatwierdziło do realizacji plan opcji menadżerskich dla kadry menadżerskiej wszystkich spółek wchodzących w skład BFF Banking Group. Podstawowe parametry programu:

- program obejmuje łącznie 8.960.000 opcji przyznawanych beneficjentom w trzech transzach;
- każda przyznana opcja daje beneficjentowi prawo do zapisania się, a następnie do nabycia, w momencie wykonania praw z opcji, 1 akcji zwykłej BFF S.p.A. (z prawem do dywidendy) z uwzględnieniem splitu liczby akcji;
- w pierwszej połowie 2017 przyznano beneficjentom opcje z I transzy programu, a w roku 2018 zostały przyznane opcje z transzy II programu;
- określenia beneficjentów programu i przydziału opcji dokonuje Board of Directors BFF S.p.A. po poprzedniej konsultacji z Komitetem Wynagrodzeń;

- przydział opcji jest bezpłatny;
- każdy z beneficjentów zostanie powiadomiony pisemnie o przyznaniu opcji, transzy której dotyczy, metodzie ustalenia ceny wykonania prawa z opcji do nabycia akcji oraz o cenie nabycia akcji.

Spółka BFF Polska S.A. przystąpiła do programu opcji menadżerskich BFF Banking Group w 2017 roku. Celem programu jest realizacja średnio i długoterminowych celów strategicznych poprzez zwiększenie poziomu zaangażowania kadry menadżerskiej i jej identyfikacji z celami Grupy BFF i Spółki BFF Polska S.A. oraz zapewnienie stabilnego składu kluczowej kadry kierowniczej.

W 2018 roku 15 beneficjentom przyznano łącznie 380.000 opcji z II transzy programu. W roku 2017 programem zostało objętych 8 osób uprawnionych spośród kadry zarządzającej Grupy BFF Polska. Osobom tym przyznano łącznie 618.222 opcje z I transzy programu.

Spółka BFF Polska S.A. otrzymała od spółki dominującej wartość godziwą przyznanych opcji ustaloną w oparciu o model wyceny przyjęty w BFF Banking Group. Wartość ta za rok 2018 wyniosła 935 tys. PLN wobec kwoty 589 tys. PLN kosztu rozpoznanego w roku 2017.

Koszt z tytułu programu opcji jest rozpoznawany w kosztach wynagrodzeń.

Szczegółowe warunki nabycia opcji zostały opisane w nocie 39.4 skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy BFF Polska sporządzonego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku.

40. Objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Poniższa tabela zawiera wyjaśnienia przyczyn znaczących różnic pomiędzy zmianami stanu niektórych pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz zmianami tych samych pozycji wykazanymi w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

Tytuł	Rok zakończony	Rok zakończony
	31.12.2018	31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
(Zwiększenie) / Zmniejszenie salda należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych należności	2 576	(13 604)
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług	(913)	1 155
Zmiana stanu należności z tytułu leasingu finansowego	3 500	(15 995)
Zmiana stanu należności z tytułu podatku	(11)	1 236
(Zwiększenie) salda pożyczek i należności własnych	(645 179)	(655 300)
Zmiana stanu pozostałych długoterminowych pożyczek i należności własnych	(486 772)	(414 379)
Zmiana stanu pozostałych krótkoterminowych pożyczek i należności własnych	(158 407)	(240 921)
Zwiększenie / (Zmniejszenie) salda zobowiązań finansowych i pozostałych zobowiązań finansowych razem z wyceną kredytów i obligacji	(44 618)	48 854
Zmiana stanu pozostałych krótkoterminowych zobowiązań finansowych	(49 838)	46 933
Zmiana stanu krótkoterminowych zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	13	30
Zmiana stanu prowizji od kredytów	377	199
Zmiana stanu prowizji od obligacji	4 830	1 692
Zwiększenie / (Zmniejszenie) stanu rezerw	(2 946)	2 644
(Zmniejszenie) pozostałych zobowiązań i innych aktywów	(13 762)	(21 738)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	(115)	(19 328)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	(13 647)	(2 410)
	Stan na	Stan na
	31.12.2018	31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	25 118	27 476
Razem	25 118	27 476

Dla celów sporządzenia sprawozdania z przepływów pieniężnych środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych.

Z uwagi na charakter prowadzonej działalności Grupa klasyfikuje do przepływów z działalności operacyjnej przepływy z tytułu udzielonych pożyczek oraz otrzymanych odsetek, jak również zapłacone odsetki od zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji.

	Okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
	PLN'000	PLN'000
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Odsetki zapłacone	67 255	69 162
Odsetki otrzymane	164 675	117 278

41. Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe

Poniższa tabela prezentuje zestawienie wartości zobowiązań i aktywów pozabilansowych wg ich stanów na 31 grudnia 2018 i na koniec okresu porównywalnego:

Zobowiązania pozabilansowe dane w tys. PLN	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Zobowiązania wynikające z zawartych umów warunkowych (iv)	3 934	1 230
Zobowiązania z zawartych lecz nie wykonanych umów na uruchomienie transz pożyczek i refinansowania zobowiązań	18 295	21 941
Zobowiązania z tyt. promes udzielenia pożyczki (i)	-	19 891
Zobowiązania z tyt. umów finansowania wierzytelności przyszłych (v)	4 129	-
Aktywne limity z tyt. udzielonych poręczeń (ii)	514	31 084
Aktywne limity z tytułu umów ramowych m.in. pożyczek, factoringu, refinansowania zobowiązań i konsorcjum (iii)	327 017	426 467
Zobowiązania z tytułu umów sprzedaży sprzętu z finansowaniem oraz umów leasingu, w których nie nastąpiła jeszcze dostawa sprzętu	15 672	35 177
Razem zobowiązania pozabilansowe	369 561	535 790

Aktywa pozabilansowe dane w tys. PLN	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017
Aktywa wynikające z zawartych umów warunkowych (iv)	3 934	1 230
Aktywa z zawartych lecz nie wykonanych umów na uruchomienie transz pożyczek i refinansowania zobowiązań	18 295	21 941
Aktywa z tyt. promes udzielenia pożyczki (i)	-	19 891
Aktywa z tyt. umów finansowania wierzytelności przyszłych (v)	4 129	-
Aktywne limity z tyt. udzielonych poręczeń (ii)	514	31 084
Aktywne limity z tytułu umów ramowych m.in. pożyczek, factoringu, refinansowania zobowiązań i konsorcjum (iii)	327 017	426 467
Aktywa z tytułu umów sprzedaży sprzętu z finansowaniem oraz umów leasingu, w których nie nastąpiła jeszcze dostawa sprzętu	15 672	35 177
Razem aktywa pozabilansowe	369 561	535 790

- i. W ramach świadczonych usług Grupa zobowiązuje się do udzielenia finansowania bezpośredniego w przyszłości. W większości przypadków jest to zobowiązanie do wzięcia udziału w postępowaniu przetargowym na pożyczkę finansową w związku z określoną planowaną inwestycją.
- ii. Grupa świadczy usługę polegającą na udostępnieniu dostawcy limitu, w ramach którego jest on upoważniony do wezwania spółki do poręczenia i zapłaty. Potencjalne kwoty aktywów do rozpoznania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej z tyt. umów poręczenia są równe kwocie zobowiązań pozabilansowych z tego tytułu. Po orzeczeniu Sądu Najwyższego ze stycznia 2015 Grupa wygasza ten produkt, a widoczne limity z umów opartych o konstrukcję poręczenia dotyczą głównie umów ramowych zawartych w okresach wcześniejszych. Dążąc do regularnej współpracy ze swoimi kontrahentami Grupa dostosowała swoją ofertę produktową do obecnej linii orzecznictwa.

Wygaszanie produktu opartego o konstrukcję poręczenia przejawia się w:

- niższym poziomie wartości realizowanych poręczeń i systematycznym obniżeniem zaangażowania w ten produkt;
  - nie zawieraniu nowych umów ramowych poręczenia dotyczących publicznych podmiotów medycznych.
- iii. Grupa świadczy usługę polegającą na udostępnieniu kontrahentom limitu, w ramach którego jest on upoważniony do wezwania spółki do udzielenia pożyczki, wykupu faktur niewymagalnych lub dokonania spłaty wskazanych wymagalnych zobowiązań. Potencjalne kwoty aktywów do rozpoznania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej z tyt. umów ramowych przyznających limity są równe kwocie zobowiązań pozabilansowych z tego tytułu.
- iv. W ramach prowadzonej działalności Grupa podpisuje umowy warunkowe, które do momentu spełnienia warunku stanowią pozabilansowe aktywo finansowe.
- v. Grupa świadczy usługę polegającą na udostępnieniu kontrahentowi finansowania wiarytelności, które powstaną w przyszłości w związku z realizacją umowy zawartej pomiędzy kontrahentem a jego przyszłym dłużnikiem.

Oprócz zaprezentowanych powyżej zobowiązań pozabilansowych Grupa identyfikuje potencjalne zobowiązanie pozabilansowe wynikające z roszczeń z tytułu toczących się przeciwko Spółce BFF Polska S.A. postępowań sądowych w łącznej wysokości 16.907 tys. PLN.

42. Struktura zatrudnienia

Zatrudnienie w Grupie w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku kształtowało się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zarząd	9	8
Administracja	5	4
Pion sprzedaży	45	49
Pion operacyjny	108	80
Pion finansowy	31	38
Razem	198	179

43. Informacje o umowach zawartych z firmą audytorską przeprowadzającą badanie sprawozdań finansowych

W dniu 23 listopada 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki dokonała wyboru audytora przeprowadzającego badanie sprawozdań finansowych Spółki i Grupy Kapitałowej BFF Polska, którym została firma PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. (dawniej: PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.) z siedzibą w Warszawie, ul. Polna 11, wpisana pod numerem ewidencyjnym 144 na listę firm audytorskich przeprowadzających badanie sprawozdań finansowych prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów.

Wybór biegłego rewidenta został dokonany zgodnie ze Statutem Spółki i obowiązującymi przepisami. Wybór został dokonany zgodnie z wymogiem zapewnienia jednolitości w zakresie audytu BFF Banking Group, do której należy BFF Polska S.A.

Do zadań audytora należy badanie rocznych jednostkowych sprawozdań finansowych Spółki i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy oraz badanie i przegląd raportów Grupy sporządzanych zgodnie ze standardami obowiązującymi w BFF Banking Group.

Umowa z audytorem została zawarta w dniu 6 grudnia 2016 roku i zakłada trzyletnią współpracę w zakresie powyższych zadań, w tym badanie sprawozdań finansowych za rok obrotowy kończący się 31.12.2016, 31.12.2017 oraz 31.12.2018.

Wynagrodzenie audytora zgodnie z umową (kwoty netto w tys. PLN)	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Badanie sprawozdań finansowych	278	275
Badanie i przeglądy pakietu konsolidacyjnego na potrzeby BFF Banking Group	280	280
Razem	558	555

44. Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dniu 31 grudnia 2018 roku wystąpiły poniższe zdarzenia mogące w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe jednostkowe i skonsolidowane wyniki finansowe.

1. Podpisanie umowy najmu

W dniu 2 stycznia 2019 roku podmiot dominujący Grupy - Spółka BFF Polska S.A. zawarła ze spółką A15 Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy al. Solidarności 173, 00-877 Warszawa, wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 446833 umowę najmu powierzchni biurowej, pomieszczeń magazynowych oraz miejsc parkingowych w budowanym przez spółkę A15 Sp. z o.o. centrum biurowo usługowym „Brama Miasta” w Łodzi.

„Brama Miasta” to wyjątkowy projekt biurowy realizowany w Łodzi. Inwestycja jest ważnym elementem Nowego Centrum Łodzi i stworzy nowe komunikacyjne i biznesowe serce miasta.

Grupa Kapitałowa BFF Polska przeprowadzi się z dotychczasowej siedziby do nowego biura w czwartym kwartale 2019 roku.

Grupa będzie rozliczała leasing powierzchni biurowej zgodnie z regulacjami MSSF 16.

Po dniu 31 grudnia 2018 roku, na który sporządzone zostało niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie wystąpiły inne istotne zdarzenia mogące w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe jednostkowe i skonsolidowane wyniki finansowe.

Łódź, 12 marca 2019 roku

Podpisy Członków Zarządu:

Krzysztof Kawalec - Prezes Zarządu

Rafał Karnowski - Wiceprezes Zarządu

Michele Antognoli - Członek Zarządu

Urban Kielichowski - Członek Zarządu

Radostaw Moks - Członek Zarządu

Wojciech Wolski - Członek Zarządu